

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ
ในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์

ปริญญานิพนธ์
ของ
ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ
ในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์

บทคัดย่อ
ของ
ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2546

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล. (2546). การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียน
กวดวิชา :กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์. ปรินูณานิพนธ์ กศ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์,
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณณ ดัณฑ์เจริญรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียน
กวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ จำแนกตามตัวแปรปัจจัยด้าน
บุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ในการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียน
กวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545
จำนวนทั้งสิ้น 255 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามตรวจรายการ
(Checklist) และเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ
ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์
ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน

จากการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงและปลอดภัย ด้านความรักและ
เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง และด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง
เต็มศักยภาพ พบว่า มีความพึงพอใจสูงกว่าระดับปานกลาง

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้าน
วัตถุประสงค์ในการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านผลการเรียนในระบบ
โรงเรียนกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ปัจจัยด้าน
การคมนาคมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

3. ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคมสามารถทำนายความ
พึงพอใจในการเรียนกวดวิชาได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีอำนาจในการ
ทำนายร้อยละ 4.8

THE STUDY OF FACTORS RELATED TO SATISFACTION WITH TUTORING :
A CASE STUDY OF STUDENTS OF THE "TUTOR" TUTORING INSTITUTION

AN ABSTRACT
BY
PRAPHAWAN CHUANCHAIYAKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
October 2003

Praphawan Chuanchaiyakul. (2003). *The Study of Factors Related to Satisfaction with Tutoring : A Case Study of Students of the "Tutor Tutoring Institution"*. Thesis, M.Ed.(Educational Administration). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Asst.Prof. Dr.Puongrat Kesonpat, Asst.Prof. Dr.Orawan Tancharoenrat.

The objective of this research was to study factors related to satisfaction with tutorial studying : a case study of "The Tutor Tutoring Institution". The factors included 1) person who invited the student 2) aim at tutorial studying 3) tutor tutoring institution motivation and 4) achievement level in school system. The sample consisted of the 255 Matayomsuksa 2 in 2002 academic year who was studying in the Tutor Tutoring Institution. The instrument used for collective was checklist and five rating scale questionnaire. Percentage, average, Pearson standard deviation and multiple regressions were applied for data analysis.

The result of this research were as follows :

1. The satisfaction level in tutorial studying of Matayomsuksa 2 students., classified by physical aspect, security aspect, unity in group aspect and self-esteem aspect were higher than average.
2. The relationship between factors included 1) person who invited the student 2) aim at tutorial studying 3) tutor tutoring institution motivation and 4) achievement level in school system satisfaction tutorial studying travel factor had statistically significant negative relationship with satisfaction with Tutoring studying at the .01 levels.
3. The factor which predicted the satisfaction in tutorial studying found that travel factor had statistical significant at the .01 levels.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจ
ในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์

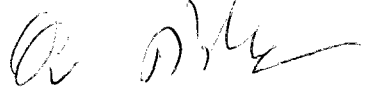
ของ
นางประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล

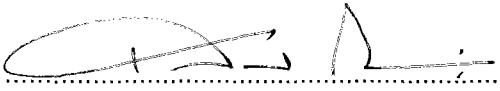
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

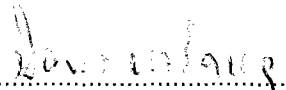

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ ๒๔ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณณ ดัตต์เจริญรัตน์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.ปิยพร นวรัตน์ ณ อยู่ธยา)

ประกาศคุณูปการ

ขอขอบพระคุณทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนวิจัยปริญญานิพนธ์ดีเด่น เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งความสำเร็จของการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรพณ ดัณฑ์เจริญรัตน์ กรรมการผู้คอยให้การดูแลให้คำปรึกษา ตั้งแต่ต้นจนทำให้ปริญญานิพนธ์ที่สำเร็จด้วยดี

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ ดร.ปิยพร นวรัตน์ ณ อยุธยา ที่กรุณาให้ความเมตตาเป็นกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม โดยให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ อาจารย์ธีระเดช มีรุ่งเรือง อาจารย์ธเนศ ขำเกิด อาจารย์นิตยพรณ ศรีสารคาม อาจารย์รุจิเรข จิระเสวี ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณอย่างยิ่ง และจะนับเป็นความทรงจำที่ดีตลอดไป

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์พี่ๆ น้องๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ ให้คำแนะนำงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว และสมาชิกโรงเรียนบ้านวิชากร ที่ให้ความรัก และกำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณประโยชน์ที่พึงจำได้จากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพาจารย์ที่ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	9
สมมติฐานของการวิจัย	11
ข้อตกลงเบื้องต้น	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ตอนที่ 1 พัฒนาการของโรงเรียนกวดวิชา	13
ความเป็นมาของโรงเรียนกวดวิชา	13
สภาพการณ์ปัจจุบันของโรงเรียนกวดวิชา	18
โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์	20
สภาพของโรงเรียนกวดวิชา	22
ความแตกต่างของการเรียนกวดวิชา	24
ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	26
ความหมายของความพึงพอใจ	26
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	27
ตอนที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคร	31
ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคร	31
แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคร	31
ทฤษฎีพฤติกรรมนักเรียนในการเรียนกวดวิชา	33
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนกวดวิชา ...	34
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) งานวิจัยในประเทศ	42
งานวิจัยในต่างประเทศ	44
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	74
สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า	74
วิธีการศึกษาค้นคว้า	75
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	77
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ก	94
ภาคผนวก ข	96
ภาคผนวก ค	101
ประวัติย่อผู้วิจัย	110

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530-2544	19
2	ความแตกต่างของการเรียนกวดวิชา	25
3	ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจและปัจจัยที่สร้างความไม่พึงพอใจ	29
4	เปรียบเทียบทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์นำไปสู่ทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮิร์ชเบอร์ก ผนวกกับงานวิจัยด้านแรงจูงใจในการเรียนของฮูล	30
5	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำนวนแยกตามสาขา	47
6	แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล ผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา	55
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายด้านผล การเรียนในระบบโรงเรียน	56
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา และการตรวจสอบระดับความพึงพอใจกับระดับปานกลาง	57
9	แสดงค่าเมตริกซ์ของสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (Correlation Coefficient Matrix) ของปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์	58
10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความ พึงพอใจด้านกายภาพ วิเคราะห์โดยวิธี Enter	60
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้าน กายภาพ โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	61
12	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความ พึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย วิเคราะห์โดยวิธี Enter	62
13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้าน ความมั่นคงปลอดภัย โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบทีละ ขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	63
14	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความ พึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ วิเคราะห์โดยวิธี Enter	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้าน ความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ แบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ...	65
16	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความ พึงพอใจด้านการได้รับการยกย่องด้วยวิธีการ Enter	67
17	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้าน การได้รับการยกย่อง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	68
18	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความ พึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพวิเคราะห์โดย วิธี Enter	69
19	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้าน การรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ โดยการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณ แบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ..	70
20	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความ พึงพอใจด้านการเรียนกวดวิชาโดยรวมทุกด้านด้วยวิธีการวิเคราะห์โดย วิธีการ Enter	72
21	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจ ในการ เรียนกวดวิชา โดยรวมทุกด้านด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2 โครงสร้างการบริหารงานบุคคล	21
3 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์	27

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นทั่วโลก การพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสร้างฐานด้านทรัพยากรมนุษย์ให้มั่นคง เพื่อรองรับการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจและโครงสร้างการผลิตของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีทักษะ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ จำนวนมาก (ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์. 2540 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2542 : 1) ที่กล่าวว่า มนุษย์เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ จนทั่วโลกให้การยอมรับว่าการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จะต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ได้ผลชัดเจน คือ การให้การศึกษา เพราะการศึกษเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ประเทศที่พัฒนาแล้วประชาชนส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานทางการศึกษาสูง จึงสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ทุกชาติ จึงพยายามจัดการศึกษาให้กับประชาชนของตนมากขึ้น (วิโรจน์ มุ้ยหมัด. 2542 : 1)

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ รองรับอีกชั้นหนึ่ง (พวงรัตน์ เกษรแพทย์. 2544 : 15) โดยตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เป็นต้นมา รัฐได้ทุ่มเทงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน มีการขยายโอกาสทางการศึกษาจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสเรียนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คนไทยส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาของบุตรหลานตนเองมากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันทางการศึกษามากขึ้น โดยผู้ปกครองส่วนมากมีค่านิยมในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะได้รับคุณภาพการศึกษาที่ดี และเพื่อให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้นว่าจะสามารถสอบเข้าเรียนต่อได้ เมื่ออัตราผู้สมัครเข้าเรียนต่อมีมากกว่าจำนวนที่โรงเรียนจะสามารถรับเข้าเรียนได้ จึงทำให้ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อมให้กับบุตรหลานของตน โดยการนำบุตรหลานของตนเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา เพื่อเสริมความรู้ด้านวิชาการให้แน่นมากขึ้น (รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2529 – 2530 : 4) ที่เป็นดังนี้ เนื่องมาจากผู้ปกครองและนักเรียนมีความเห็นว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียน ไม่อาจสนองความต้องการของนักเรียนได้เต็มที่ ทำให้นักเรียนต้องสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง โดยการหาความรู้เพิ่มเติมจากการกวดวิชา และความแตกต่างทางสติปัญญาทำให้ต้องใช้เวลาใน

การศึกษาต่างกัน หรือเฉพาะเจาะจงมากกว่าผู้อื่น (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539 : 15) อีกทั้งเป็นความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ต้องการ และมีส่วนสนับสนุนให้บุตรหลานของตนไปเรียนกวดวิชา เพื่อความเป็นเลิศ ทำให้เชื่อมั่นว่าบุตรหลานของตนจะประสบความสำเร็จในการสอบแข่งขันในอนาคต สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 25) เรื่องความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา และการกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อพบว่า ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีฐานะปานกลางจนถึงฐานะดี และพบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาจะมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐที่มีชื่อเสียงได้เพิ่มมากขึ้นทุกปี แสดงให้เห็นว่าความนิยมของการกวดวิชามีเพิ่มมากขึ้น ผู้ปกครองจึงพยายามส่งบุตรหลานของตนไปสมัครเรียนในโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียง มีคุณภาพการสอนที่ดี เพื่อโอกาสในการสอบเข้าสถาบันการศึกษาของรัฐเพิ่มมากขึ้น อาจกล่าวได้ว่า ในปัจจุบันนี้เยาวชนไทยมีการเรียนกวดวิชาตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงการสอบเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2544 : 1)

โรงเรียนกวดวิชาเป็นโรงเรียนเอกชนประเภทหนึ่งในหกประเภทตามมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อกวดวิชาบางวิชาตามหลักสูตรวิชาสามัญของกระทรวงศึกษาธิการ มีวิธีดำเนินการแตกต่างจากโรงเรียนประเภทอื่น โดยอาจกำหนดเวลาเรียนเป็นครั้งคราว เช่น เรียนเฉพาะวันหยุด หรือเรียนเฉพาะภาคฤดูร้อน (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539 : 13) การเรียนกวดวิชาเป็นปรากฏการณ์ทางการศึกษาของไทยที่มีพัฒนาการและการเติบโตอย่างกว้างขวางเรื่อยมา โดยในขั้นแรกจะเป็นการกวดวิชาเข้ามหาวิทยาลัยเฉพาะในช่วง 1 – 2 เดือน เท่านั้น หลังจากนั้นได้มีการพัฒนา มาเป็นการกวดวิชาตลอดปี และขยายขอบเขตไปถึงการสอบเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 4 แม้แต่ระดับบัณฑิตศึกษา อีกทั้งรูปแบบและวิธีการก็มีความหลากหลาย ครอบคลุมไปถึงการกวดวิชาโดยครูประจำการ การกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาตามสถาบันต่าง ๆ และการกวดวิชาผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2544 : 1) ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ เบรย์ (Bray. 1999 : 97) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการศึกษาเงา : การกวดวิชา และข้อคิดสำหรับนักวางแผน พบว่า รูปแบบของการกวดวิชาจะมีความแตกต่างกันออกไป เช่น เป็นแบบการเรียนแบบตัวต่อตัวที่บ้านของครูผู้สอน หรือนักเรียนบางครั้งจะเรียนเป็นกลุ่ม หรือในชั้นเรียนบางแห่งจะสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตตลอดหลักสูตรของการเรียน การกวดวิชา เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าศึกษาต่อทุกระดับในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลับมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าเศรษฐกิจดีขึ้นหรือไม่ก็ตาม โดยมีแรงเกื้อหนุนที่สำคัญจากค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. 2544 : 42) สถานการณ์ความนิยมในการกวดวิชาดังกล่าว ทำให้มีการรับรองมาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชาขึ้นเป็นร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้

ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสมาคมโรงเรียนกวดวิชาแล้ว (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2544 : 38) จากรายงานของกระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5) เกี่ยวกับสถานการณ์กวดวิชาในประเทศไทย พบว่า ในปีการศึกษา 2544 มีโรงเรียนกวดวิชาทั้งสิ้น 715 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพฯ 285 แห่ง ภูมิภาค 430 แห่ง จำนวนนักเรียนที่เรียนกวดวิชา 241,715 คน เป็นนักเรียนในกรุงเทพฯ 145,416 คน ภูมิภาค 95,299 คน และจากข้อมูลของ ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ (2540 : 25) พบว่า ร้อยละ 50 ของโรงเรียนกวดวิชาตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ โดยเฉพาะ ศูนย์การค้าสยามสแควร์ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ รามคำแหง สะพานควาย สุขุมวิท เป็นต้น ที่เหลือส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีเศรษฐกิจดี เช่น นนทบุรี ชลบุรี เชียงใหม่ สงขลา ขอนแก่น นครราชสีมา เป็นต้น

ส่วนค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะอยู่ในวงเงินตั้งแต่ 1,200 – 9,000 บาท ต่อภาคเรียน ซึ่งแต่ละปีจะมีค่าใช้จ่ายในการกวดวิชาทั่วประเทศสูงถึง 14,000 ล้านบาท (มดิชนรายวัน. 2543 : 10) โดยนักเรียนที่เข้าเรียนในสถาบันกวดวิชา มักจะเป็นนักเรียนที่อยู่ในเขตเมืองมีครอบครัวประกอบอาชีพรับราชการ และค้าขายมากกว่านักเรียนในเขตชนบท ซึ่งครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2545 : 7) สอดคล้องกับผลการศึกษาของเบรย์ (Bray. 1999 : 97) พบว่า สาเหตุที่เด็กในเมืองนิยมเรียนกวดวิชากันมากนั้น เนื่องมาจากการเรียนของเด็กในเมืองมีการแข่งขันสูง อันมีผลมาจากสภาพสังคมที่มีการแข่งขันตลอดเวลา และผู้ปกครองในเมืองยังมีรายได้ที่ดี มีการศึกษาสูงกว่าผู้ปกครองในชนบท และนอกจากนั้น จากรายงานการสำรวจของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544 : 5) พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาร้อยละ 60 เป็นนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งครอบครัว มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถส่งบุตรหลานของตนเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาได้ ทำให้การกวดวิชาในเมืองมีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้น โดยอาศัยกลยุทธ์ทางการตลาดที่โรงเรียนกวดวิชานำมาใช้ คือ พยายามนำเสนอจุดขายในการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ หรือพยายามสร้างความหลากหลาย โดยมีการสอนให้ครอบคลุมและครบวงจร ครูที่สอนในโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะวิชา ซึ่งอาจจะเป็นครูที่มีชื่อเสียงในโรงเรียน หรือมาจากมหาวิทยาลัย รูปแบบการเรียนการสอนครูในสถาบันกวดวิชาจะเน้นให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนด้วยเทคนิคต่าง ๆ ทำให้เด็กมีความสนุกในการเรียนสามารถแก้งข้อสอบได้แม่นยำและตรงกับสถานการณ์ สอบได้ดีทำให้นักเรียนสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงได้เป็นจำนวนมาก มีเทคนิคการสอนดี โรงเรียนกวดวิชาเหล่านี้ จึงมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของนักเรียนและผู้ปกครอง จึงก่อให้เกิดกระแสนิยมต่อการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชานั้นมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ (2540 : 22) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกสถานที่เรียนในโรงเรียนกวดวิชา พบว่า ปัจจัยด้านความเชื่อถือในตัวอาจารย์ผู้สอนที่มีเทคนิคการสอนดี เข้าใจง่าย แก้งข้อสอบได้ตรง จะกลายเป็นปัจจัยแรกสุดที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา

นอกจากนี้ จำนวนนักเรียนสามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้เป็นจำนวนมากในแต่ละปี และจากคำบอกเล่าของรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จมาแล้วกลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานของตนเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาแห่งนั้นมากขึ้น ทำให้โรงเรียนกวดวิชาแต่ละแห่ง พยายามปรับปรุงคุณภาพด้านการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา มีการประยุกต์เทคนิคการสอนและเก็บข้อสอบในแต่ละภาคเรียนได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

จากสถานการณ์ความนิยมในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้โรงเรียนกวดวิชาหลายแห่งให้ความสนใจกับแข่งขัน เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ได้นักเรียนระดับนี้มาเรียนในโรงเรียนมากขึ้น จนบางครั้งสถานที่ในโรงเรียนกวดวิชาบางแห่งไม่สามารถรองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นได้ ต้องมีการขยายทั้งห้องเรียนและสาขาวิชาต่าง ๆ มากขึ้น ในจำนวนโรงเรียนกวดวิชาที่กล่าวมานี้ มีทั้งที่ได้มาตรฐาน และไม่ได้มาตรฐานเพียงพอ ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลพยายามให้บุตรหลานได้เรียนในโรงเรียนกวดวิชาที่ได้มาตรฐาน เพราะก่อให้เกิดความมั่นใจในความสำเร็จด้านการเรียน รวมถึงความปลอดภัยของบุตรหลาน (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2545 : 45)

โรงเรียนกวดวิชาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เปิดสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อรองรับนักเรียนระดับมัศึกษานั้นมีอยู่หลากหลาย แต่โรงเรียนที่มีชื่อเสียงผู้ปกครองนิยมนำบุตรหลานเข้าเรียนมากทำให้มีการขยายสาขาออกไปมากที่สุด คือ โรงเรียนกวดวิชา เดอะติวเตอร์ ซึ่งเปิดทำการสอนทั้งหมด 9 สาขา คือ ปิ่นเกล้า งามวงศ์วาน ท่าพระ สามย่าน สยามสแควร์ บางกะปิ เซ็นทรัลลาดพร้าว ศรีนครินทร์และซีคอนสแควร์ โดยโรงเรียนกวดวิชา เดอะติวเตอร์ ใช้วิธีสอน 2 รูปแบบ คือ สอนโดยครูผู้สอนและใช้วิธีสอนด้วยเทปวีดีทัศน์ ซึ่งส่วนใหญ่เปิดสอนทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ช่วงเย็นและในวันเสาร์ – อาทิตย์ เต็มวัน ทั้งในช่วงโรงเรียนปิดเทอมและโรงเรียนเปิดเทอม

ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนกวดวิชา จึงมีความสนใจที่ศึกษาถึงความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ว่า มีปัจจัยด้านใดบ้างที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการบริหารโรงเรียนกวดวิชาให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียน โดยใช้ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนเป็นตัวทำนาย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถเป็นข้อมูลให้แก่สมาคมโรงเรียนกวดวิชา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา มาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชาให้เป็นที่พึงพอใจของนักเรียนมากขึ้น อีกทั้งสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ยังสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผน เพื่อพัฒนาปรับปรุงกลยุทธ์ด้านต่าง ๆ เพื่อความก้าวหน้าของธุรกิจการศึกษา และเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของนักเรียนให้มากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนกวดวิชาอยู่ในโรงเรียนกวดวิชา เดอะติวเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 การศึกษา 2545

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนกวดวิชาอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 255 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จของเคริจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่

3.1.1 บุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ประกอบด้วย

3.1.1.1 บุคคลภายในครอบครัว

3.1.1.2 บุคคลภายนอกครอบครัว

3.1.1.3 บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว

3.1.2 ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย

- 3.1.2.1 เพื่อความสำเร็จในการเรียน
- 3.1.2.2 เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 3.1.2.3 เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย
- 3.1.3 ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย
 - 3.1.3.1 ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน
 - 3.1.3.2 การคมนาคม
 - 3.1.3.3 การโฆษณาและบริการ
 - 3.1.3.4 อื่น ๆ
- 3.1.4 ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน
- 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา มี 5 ด้าน คือ
 - 3.2.1 ด้านกายภาพ
 - 3.2.2 ด้านความมั่นคงปลอดภัย
 - 3.2.3 ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
 - 3.2.4 ด้านการได้รับการยกย่อง
 - 3.2.5 ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ หมายถึง โรงเรียนที่สร้างขึ้นโดยการจดทะเบียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา พ.ศ. 2545 ตามมาตรา 15(2) ที่มีการจัดการเรียนการสอนเสริมหลักสูตรในระบบโรงเรียน

2. ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ประทับใจ เมื่อความต้องการของนักเรียนได้รับการตอบสนองด้วยดีขณะที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนกวดวิชา มีผลทำให้นักเรียนเลือกที่จะเรียนในโรงเรียนกวดวิชานั้นต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านกายภาพ หมายถึง ความรู้สึกพอใจจากการเข้าเรียนกวดวิชา โดยได้รับการตอบสนองทางร่างกาย ได้แก่ มีการเตรียมอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการ ห้องเรียนกว้างขวาง มีอากาศถ่ายเทสะดวก ห้องน้ำสะอาด เมื่อมีอาการเจ็บป่วยได้รับการดูแลอย่างดีจากคุณครู หรือเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน

2.2 ด้านความมั่นคงปลอดภัย หมายถึง ความรู้สึกพอใจกับระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียน มียาม หรือเจ้าหน้าที่คอยตรวจตราการเข้าออกอยู่ตลอดเวลา ตัวอาคารมีความมั่นคงแข็งแรง มีทางหนีไฟ เมื่อเกิดอัคคีภัย นอกจากนี้ ยังรวมถึงความปลอดภัยทางจิตใจ ได้แก่ ความสนุกจากการเรียน เกิดความมั่นใจ อยากมาเรียนในโรงเรียนกวดวิชาอีก

2.3 ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจจากเพื่อนในชั้นเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ได้แก่ ให้การยอมรับในความสามารถ เพื่อน ๆ มาขอคำปรึกษา หรือกล้าซักถามครูในขณะที่เรียนอยู่มากขึ้น จนเป็นที่ยอมรับของครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทำให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเพื่อน ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นมากขึ้นตามลำดับ

2.4 ด้านการได้รับการยกย่อง หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ประทับใจเมื่อได้เรียนกวดวิชาแล้ว ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น หรือดีคงเดิม หรือสามารถทำคะแนนได้ดีขึ้น หรือสามารถสอบแข่งขันทางวิชาการ จนทำให้เป็นที่ยอมรับและชมเชยจากครู เพื่อนและครอบครัวที่ได้รับผลสำเร็จในการเรียน

2.5 ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ประทับใจ เมื่อได้เรียนกวดวิชาแล้วสามารถค้นพบ เข้าใจตนเอง ยอมรับได้ในส่วนที่เป็นจุดบกพร่อง ผิดพลาด ยินดีจะแก้ไข ปรับปรุงตนเองเต็มความสามารถที่มีอยู่ ทั้งด้านการเรียนและสังคม โดยนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความรักการเรียนรู้ ชอบแสวงหาความรู้ตลอดเวลาและนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการเรียนของตนให้ดีขึ้นในอนาคต ตลอดจนรักษาระดับการเรียนให้ต่อเนื่องเสมอ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเลือกเรียนขั้นสูงต่อไป และเป็นการเลือกอาชีพในอนาคต

3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องทำให้ให้นักเรียนเกิดความพอใจก่อนหรือหลังเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งปัจจัยที่คาดว่าจะ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนเป็น 4 ด้าน คือ

3.1 ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา หมายถึง บุคคลที่ทำให้เกิดแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายในที่ให้นักเรียนเรียนกวดวิชา ประกอบไปด้วย

3.1.1 บุคคลภายในครอบครัว หมายถึง คนใกล้ชิดที่อาศัยอยู่ในครอบครัวของนักเรียน ผู้ให้การสนับสนุนนักเรียนให้ได้รับความรู้จากการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ได้แก่ ตัวของนักเรียนเอง บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ทำให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียน และทำให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.1.2 บุคคลภายนอกครอบครัว หมายถึง คนใกล้ชิดที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในครอบครัวของนักเรียน ให้การสนับสนุน แนะนำ หรือชักจูงให้นักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ได้แก่ เพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ครูที่สอนในระบบโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียน และทำให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.1.3 บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว หมายถึง บุคคลใกล้ชิดทั้งที่อาศัยอยู่ในครอบครัว และไม่ได้อาศัยอยู่ในครอบครัวของนักเรียนที่ให้การสนับสนุนแนะนำ หรือชักจูงให้นักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ได้แก่ ตัวนักเรียน บิดา มารดา ญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมชั้นเรียน ครูที่สอนในระบบและนอกระบบโรงเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขในการเรียน และ

ทำให้ประสบความสำเร็จทางการเรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.2 ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา หมายถึง การตั้งเป้าหมายด้านการเรียนในการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย

3.2.1 เพื่อความสำเร็จในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น มีความมั่นใจ สามารถเรียน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด จนมีพื้นฐานการเรียนที่ดี ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น

3.2.2 เพื่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ สามารถพัฒนาความรู้และสังคมของตนเอง โดยเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น มีความมั่นใจในการแสดงออกด้านการเรียน ได้แก่ กล้าแสดงความคิดเห็น หรือตอบคำถามครูระหว่างเรียน กล้าซักถามครูหรือเพื่อนเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียน และสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ทุกคนได้ง่ายขึ้น

3.2.3 เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจว่าได้ใช้เทคนิคและวิธีการที่ได้รับจากโรงเรียนกวดวิชาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง เกิดความรู้สึกรักการเรียน ชอบการแสวงหาความรู้ตลอดเวลา และนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการเรียนของตนให้ดีขึ้นในอนาคต ตลอดจนรักษาผลการเรียนให้ดียู่อเสมอ

3.3 ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา หมายถึง สิ่งกระตุ้นที่ทำให้นักเรียนได้รับจากโรงเรียนกวดวิชาทำให้เกิดความพึงพอใจ ประกอบไปด้วย

3.3.1 ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนกวดวิชา ด้านชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน สามารถแยกอธิบายได้ดังนี้

3.3.1.1 ชื่อเสียงของโรงเรียน หมายถึง สิ่งที่โรงเรียนได้รับการยกย่องหรือมีความโดดเด่นจนทำให้นักเรียนที่เข้าเรียนเกิดความพึงพอใจ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มาเรียนแล้วมีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ ความสำเร็จของศิษย์เก่าที่เคยเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาแล้วประสบความสำเร็จด้านการเรียน และในการประกอบอาชีพ รวมไปถึงชื่อเสียงของครูผู้สอน ความสามารถในการสอนดี มีบุคลิกดี สามารถควบคุมนักเรียนในชั้นเรียนได้ดี มีเทคนิคการสอนหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจได้ดี สนุกกับการเรียน สามารถจดจำเนื้อหา นำเทคนิคต่าง ๆ ไปใช้ได้ง่าย เป็นต้น

3.3.1.2 บรรยากาศของโรงเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนกวดวิชาจนทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.3.1.2.1 บรรยากาศภายในห้องเรียน ได้แก่ ขนาดห้องเรียน มีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้อำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความเหมาะสม ใช้งานได้ดี ความสนใจในการสอนของครู ความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียน และความสามัคคีระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน

3.3.1.2.2 บรรยากาศนอกห้องเรียน ได้แก่ การจัดอาคารสถานที่
อย่างเหมาะสม ความสะอาดของห้องน้ำ และตัวอาคารเรียนมีความปลอดภัยสูง

3.3.2 การคมนาคม หมายถึง ความคิดเห็นต่อสภาพการเดินทางไปเรียน
ในโรงเรียนกวดวิชา ได้แก่ การเดินทางด้วยรถไฟฟ้า ความสะดวกในการไปรับ-ส่งของผู้ปกครอง
และการเดินทางด้วยประจำทาง เป็นต้น มีผลทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจ ปลอดภัย สามารถ
เข้าเรียนได้ทันเวลา และมีความสุขในการเรียน

3.3.3 การโฆษณาและบริการ หมายถึง ความคิดเห็นต่อการสื่อสารระหว่าง
โรงเรียนกวดวิชากับผู้ปกครอง หรือตัวนักเรียน เพื่อจูงใจให้เกิดความสนใจเข้ามาเรียนใน
โรงเรียนกวดวิชา โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น การแจกแผ่นพับ ใบปลิว การโฆษณาผ่านสื่อวิทยุ
หรือโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังรวมถึงการให้การดูแลนักเรียนด้านข่าวสาร
ข้อมูลทางการศึกษา ทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันให้ได้รับความสะดวกในการเรียน การให้
บริการเกี่ยวกับเอกสารการเรียนตลอดเวลาที่เข้าเรียน

3.3.4 อื่น ๆ หมายถึง สิ่งกระตุ้น 2 ใน 3 ด้าน ที่ทำให้นักเรียนและบุคคล
ผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา เกิดความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา สิ่งกระตุ้นดังกล่าว คือ ชื่อเสียง
และบรรยากาศของโรงเรียนกวดวิชา การคมนาคม การโฆษณาและบริการ

3.4 ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยของ
นักเรียนแต่ละคนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา หลักการ ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน
และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภทกวดวิชา
พ.ศ. 2545 และจากประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาในระบบโรงเรียน และการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน ทำให้ได้กรอบ แนวคิดในการวิจัย สรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg. 1966 : 63) ที่ว่า แรงจูงใจ
ภายนอก และแรงจูงใจภายในของมนุษย์ทุกคน เป็นสิ่งกระตุ้น เมื่อแรงจูงใจได้รับการตอบสนอง
ตามทฤษฎีความต้องการขั้นพื้นฐานของมาสโลว์ จะทำให้เกิดความพึงพอใจ เช่นเดียวกับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีด้านแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชา เมื่อได้เรียนกวดวิชาแล้ว ความ
ต้องการเหล่านั้นได้รับการตอบสนอง จึงได้รับความพึงพอใจในด้านกายภาพ ด้านความมั่นคง
ปลอดภัย ด้านความรัก และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับยกย่อง และด้านรู้จักตนเอง
และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

เมื่อนักเรียนได้รับการตอบสนองตามเป้าหมายที่วางไว้ และบรรลุความต้องการของ
ตนเองทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุล

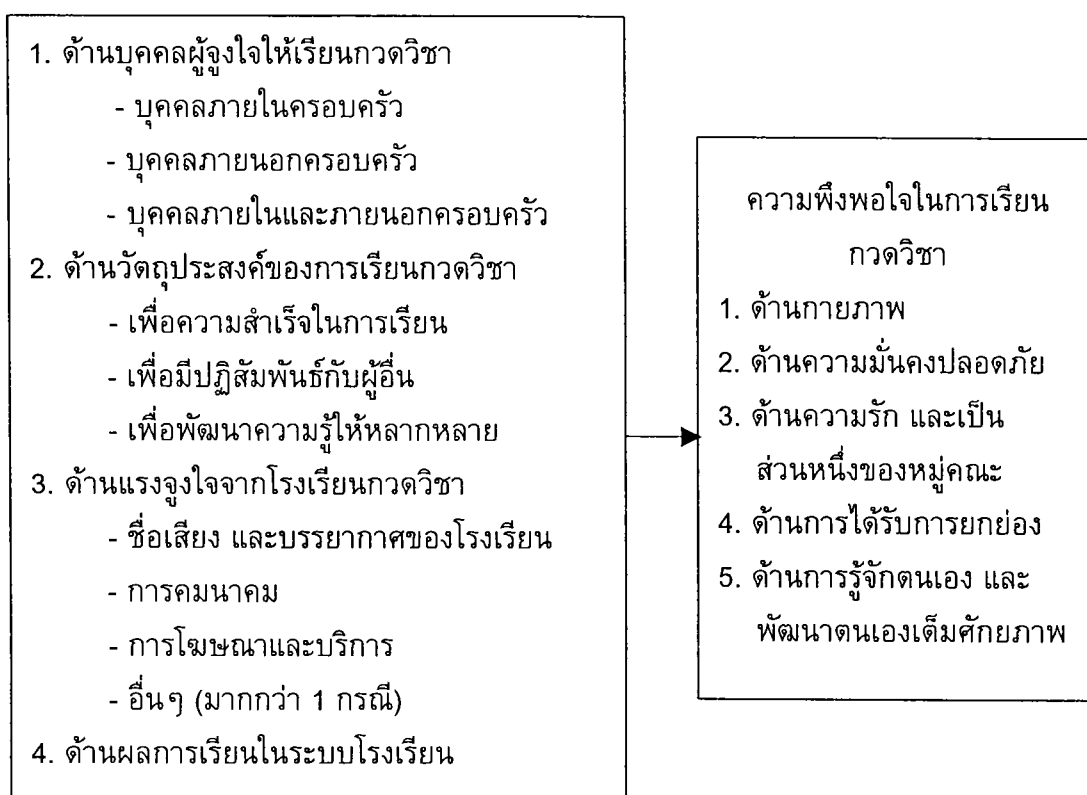
(Houle. 1954 : 66) ที่ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าเรียนย่อมต้องการความสำเร็จในการเรียน มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นตามต้องการ และพัฒนาความรู้ของตนที่มีอยู่ให้มีความหลากหลายมากขึ้น

นอกจากนี้จากการศึกษาของ ชิดชนก เชิงเชาว์ และคณะ (2544 : 40 – 45) เกี่ยวกับค่านิยมที่ส่งผลต่อการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า ปัจจัยด้านนักเรียนด้านผู้ปกครอง ตลอดจนลักษณะของโรงเรียนมีส่วนสำคัญทำให้นักเรียน เข้าเรียนกวดวิชากันมากขึ้น และจากการศึกษารายงานการวิจัย เรื่องการกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2545 : 80 - 81) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าเรียนกวดวิชามีจุดมุ่งหมายในการเรียนต่างกัน โดยนักเรียนส่วนใหญ่จะเลือกเรียนกับครูที่มีความสามารถเฉพาะวิชา และโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียง จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุง เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแปรต้น ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคคลผู้สนใจให้การเรียนกวดวิชา ซึ่งเกิดจากบุคคลภายในครอบครัว บุคคลภายนอกครอบครัว บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย เพื่อความสำเร็จในการเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาประกอบด้วย ชื่อเสียง และบรรยากาศของโรงเรียน การคมนาคม การโฆษณาและบริการ และอื่น ๆ ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน ดังแสดงในภาพ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพรวมทั้งความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาในทางบวก

3. ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนสามารถทำนายความ

พึงพอใจในการเรียนกวดวิชาได้

ข้อตกลงเบื้องต้น

จากการศึกษาค้นคว้า เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เข้าเรียนกวดวิชาเพราะหลักสูตรของระดับชั้นประถมศึกษาเปลี่ยนไป เช่น วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตเป็นวิชาวิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ทำให้นักเรียนในระดับนี้เข้าเรียนกวดวิชา เพื่อสร้างความมั่นใจหรือเสริมความรู้ด้านเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ให้ดีขึ้น และเพื่อผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับสถานที่เรียนใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น ต้องการเรียนกวดวิชา เพื่อการเตรียมพร้อม และสร้างความมั่นใจให้กับตนเองในการเตรียมสอบเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำลังอยู่ในช่วงเวลาการปรับตัวได้ดี ความมั่นใจในการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปกติโดยไม่มีความเครียด เรื่องคะแนนเฉลี่ยสะสมหรือการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าเรียนต่อ แต่มีความต้องการเข้าเรียนกวดวิชามากขึ้นทุกปี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์ เพราะเนื่องจากโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์ เป็นโรงเรียนกวดวิชาที่มีสาขามากที่สุดของประเทศ และมียอดนักเรียนเข้าเรียนมากที่สุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 พัฒนาการของโรงเรียนกวดวิชา

- 1.1 ความเป็นมาของโรงเรียนกวดวิชา
- 1.2 สภาพการณ์ในปัจจุบันของโรงเรียนกวดวิชา
- 1.3 โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์
- 1.4 สภาพของโรงเรียนกวดวิชา
- 1.5 ความแตกต่างของการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

- 2.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 2.2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคร

- 3.1 ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภคร
- 3.2 แนวคิด และทฤษฎีพฤติกรรมของผู้บริโภคร
- 3.3 ทฤษฎีพฤติกรรมนักเรียนในการเรียนกวดวิชา
- 3.4 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา
- 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 พัฒนาการของโรงเรียนกวดวิชา

1.1 ความเป็นมาของโรงเรียนกวดวิชา

จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์ยังไม่มีหลักฐานชัดเจนว่า การกวดวิชาเริ่มต้นในสมัยใด แต่ก็มีผู้กล่าวไว้ว่า การกวดวิชาเริ่มต้นตั้งแต่สมัยอยุธยา ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยชาวจีนที่มีฐานะดี นิยมจ้างครูจีนมาสอนภาษาจีนให้บุตรหลานของตนก่อนที่จะส่งไปศึกษาต่อ ณ ประเทศจีน ต่อมา ปี พ.ศ. 2479 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ แต่ยังไม่มียกกำหนดของประเภทโรงเรียนกวดวิชาไว้ จนกระทั่ง พ.ศ. 2497 โรงเรียนกวดวิชาได้รับการกำหนดให้มีการจัดตั้งอย่างมีรูปแบบ โดยจัดเป็นโรงเรียนเอกชนประเภท

การศึกษาพิเศษมีการกำหนดไว้ในมาตรา 20(5) มี 7 ลักษณะ คือ โรงเรียนเฉพาะกาล โรงเรียน กวดวิชา โรงเรียนสงเคราะห์คนพิการ โรงเรียนศิลปศึกษา โรงเรียนสอนศาสนา โรงเรียนส่ง คำสอน และโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539 : 15)

ในปี พ.ศ. 2503 มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะแยกสายการเรียน ทำให้เกิดจุดอ่อนในการเตรียมตัวเข้าแข่งขันของแต่ละสายการเรียนที่ต้องการ เพื่อให้มีความ พร้อมที่จะเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้ (อภิชัย พันธเสน และ ประยูร ศรีประสาธน์. 2530 : 3) ทำให้โรงเรียนกวดวิชามีบทบาทมากขึ้น ต่อมาในปี 2512 กระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณา เห็นว่า โรงเรียนกวดวิชาไม่มีความจำเป็น ทำให้ผู้ปกครองสิ้นเปลือง และมีโรงเรียนกวดวิชามาก พอแล้ว จึงมีนโยบายไม่อนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้น (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2530 : 12) โดยประกาศไม่ให้มีการอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาขึ้นอีก ทั้งไม่อนุญาตให้มีการ ซื้อขาย หรือการโอนกิจการให้คนอื่น ยกเว้นทายาทโดยชอบตามกฎหมาย ไม่อนุญาตให้มีการ ย้ายสถานที่ อาคารเรียน รวมถึงไม่อนุญาตให้มีการเพิ่มนักเรียนและสาขาเพิ่มขึ้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2520 มีการประกาศให้แผนการศึกษา พ.ศ. 2520 เน้นให้นักเรียน เรียนควบคู่กันทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ เพื่อมุ่งให้นักเรียนมีพื้นฐานที่จะใช้ชีวิตได้อย่างดี ใน สังคม ทำให้พื้นฐานทางวิชาการของนักเรียนอ่อนลง การกวดวิชาจึงกลับมาได้รับความนิยม มากขึ้น มีการเรียกร้องให้มีการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชา แต่กระทรวงศึกษาธิการ คงรักษานโยบายเดิม คือ ไม่อนุญาตให้มีการขยายตัว หรือซื้อขายโรงเรียนกวดวิชากันมาก (พอดู สุวรรณทัต. 2530 : 6)

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2534 กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานการศึกษาเอกชน ได้เสนอให้มีการทบทวนนโยบายอีกครั้ง เนื่องจากสภาพของสังคมที่มีความต้องการโรงเรียน กวดวิชาอย่างมาก จึงทำให้กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้มีโรงเรียนกวดวิชา แต่มีหลักเกณฑ์ ที่รัดกุมขึ้น เช่น ห้ามจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาในโรงเรียนสายสามัญทุกระดับ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็น ครูใหญ่ต้องมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา หากจบปริญญาตรีสาขาอื่น ต้องศึกษาวิชาการทาง การศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 หน่วยกิต และต้องมีประสบการณ์ในการเป็นครูมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี เป็นต้น จึงทำให้โรงเรียนกวดวิชามีสภาพดีขึ้น ทั้งในด้านการแข่งขันทางวิชาการ อาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งครูผู้สอนด้วย (ก้านทิพย์ ชาติวงศ์. 2539 : 13)

การเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชาแต่ละแห่ง จะเป็นลักษณะการสอนแบบครูเป็น ศูนย์กลาง คือ ครูเป็นผู้อธิบาย ดำเนินการสอนด้วยวิธีและเทคนิคการสอนของแต่ละบุคคล ความสำเร็จในการเรียนกวดวิชา จึงต้องขึ้นอยู่กับตัวนักเรียนที่ต้องขวนขวาย พยายามทำความเข้าใจกับเนื้อหาให้ได้มากที่สุด ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอนในโรงเรียนกวดวิชาที่เป็นลักษณะของ กลุ่มวิชาเปิดสอนในชั้นประถมศึกษา จะมีการสอนรวมทุกวิชาที่สำคัญ ได้แก่ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาที่เปิดสอนรวมทั้งหมด 4 วิชา คือ คณิตศาสตร์ ภาษา อังกฤษ ภาษาไทย และเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอาจจัด

เป็นหลักสูตร สอนเฉพาะวิชาที่สำคัญ คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ หรืออาจเพิ่มวิชาสังคมศึกษาและภาษาไทย ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มักเป็นวิชาคณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภาษาอังกฤษ และอาจเพิ่มวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพและพื้นฐานวิศวกรรม ซึ่งการจัดเวลาเรียนจะมีทั้งในช่วงเวลาที่โรงเรียนเปิดเทอม คือ วันเสาร์ – อาทิตย์ ช่วงเช้าหรือบ่าย แต่ถ้าเป็นวันจันทร์ – ศุกร์ มักจะเรียนในช่วงเย็นประมาณวันละ 2 – 4 ชั่วโมง สำหรับช่วงเวลาที่โรงเรียนปิดเทอมจะจัดการเรียนการสอนเป็นระยะเวลาด้าน ๆ โดยเรียนทุกวัน ตั้งแต่วันจันทร์ – ศุกร์ เนื้อหาจะเน้นการเรียนการสอนล่วงหน้า หรือเพื่อเตรียมสอบเข้าเรียนต่อ ซึ่งการจัดตารางเรียนจะให้เรียน แยกเป็นรายวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ รวมทั้งภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส ด้วย

ปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชา อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา พ.ศ. 2545 ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงใหม่จากปี พ.ศ. 2534 ให้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะด้านมาตรฐานของห้องเรียน ต้องไม่แออัดเกินไป ห้องน้ำชาย – หญิง แบ่งแยกออกจากกัน และมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน การป้องกันอัคคีภัยต้องได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2545 : 1) มีผลให้โรงเรียนกวดวิชาในปัจจุบันต้องเข้มงวดในมาตรฐานการเรียนการสอน และมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านเกี่ยวกับนักเรียนมากขึ้น

1.1.1 ความหมายของการกวดวิชา

ประทีป ชูหมื่นไวย (2538 : 44) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาไว้ว่า เป็นการเรียนที่จัดช่วงเวลาไว้ต่างหากจากการสอนปกติ เช่น ช่วงเวลาเย็น วันหยุดราชการ หรือช่วงปิดภาคเรียน โดยผู้สอนทบทวนความรู้ให้กับนักเรียนที่เรียนมาจากโรงเรียนปกติ พร้อมทั้งมีเทคนิคในการทำข้อสอบอีกด้วย

ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ นิคม ดังคะพิภพ และ แม้นมาศ สีสัตยกุล (2532 : 3) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาไว้ว่า การเรียนพิเศษ คือ กิจกรรมการเรียนนอกเวลาเรียนตามปกติ โดยเรียนกับครูคนเดียวหรือคณาจารย์ที่จัดขึ้น เพื่อทบทวนการเรียน หรือแก้ไขข้อสอบให้กับผู้ที่กำลังเตรียมตัวสอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัย

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 8) กล่าวว่า การกวดวิชา หมายถึง การเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในชั้นเรียน ซึ่งการเรียนเพิ่มเติมนี้จะเรียนกับครูในโรงเรียนเอง ครูผู้สอนภายนอก หรือครูจากโรงเรียนกวดวิชาเฉพาะก็ได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อสอบแข่งขันเข้าศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นหลัก

อภิชัย พันธเสน และคณะ (2530 : 14) กล่าวว่า การกวดวิชา หมายถึง การศึกษาเล่าเรียนเนื้อหาเดิม แต่เป็นการเน้นเนื้อหาในบางเรื่องบางตอนของเนื้อเรื่องทั้งหมดที่

ได้ศึกษาไปแล้ว แต่ผู้สอนหรือผู้ทกววิชาต้องการจะเน้นให้ผู้รับการทกววิชามีความสนใจเข้าใจหรือจำได้เป็นพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อหวังให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้ทกววิชา

Bray (1999 : 3) กล่าวไว้ว่า การทกววิชา หมายถึง การเรียนที่จัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อนได้มีความรู้มากขึ้นและเพิ่มความรู้ที่มีอยู่ให้สูงขึ้น เป็นการช่วยลดภาระการเรียนอันหนักหน่วงในการเรียนภาคปกติที่โรงเรียน

กล่าวโดยสรุป การทกววิชา หมายถึง การเรียนการสอนที่จัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนในโรงเรียนตามปกติ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนให้ดีขึ้น

1.1.2 ประเภทของโรงเรียนทกววิชา

โดยจากข้อมูลจาก บริษัท ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด พบว่า สามารถจำแนกลักษณะของโรงเรียนทกววิชาออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1.1.2.1 โรงเรียนทกววิชาที่มีการสอนเสริมจากบทเรียน โดยวิชาที่นิยมในการเรียนเสริมเพิ่มเติม ได้แก่ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เป็นต้น

1.1.2.2 โรงเรียนทกววิชา เพื่อเตรียมสอบเข้าต่อในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ยังมีการทกววิชาเฉพาะทาง เช่น ตำรวจ เตรียมทหาร พยาบาล เป็นต้น รวมไปถึงการศึกษาต่อในต่างประเทศด้วย

1.1.2.3 โรงเรียนทกววิชาเพื่อการสอบเข้าทำงาน โดยเฉพาะข้าราชการตามหน่วยงานต่าง ๆ

1.1.2.4 โรงเรียนทกววิชาทางด้านภาษาโดยเฉพาะ ภาษาที่ได้รับความนิยมเรียนมากเป็นพิเศษ ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น จีน เยอรมัน เป็นต้น

1.1.2.5 โรงเรียนสอนทักษะความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ด้านคอมพิวเตอร์ เสริมทักษะด้านความจำ และคิดเลขเร็ว

1.1.2.6 โรงเรียนพิเศษในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวิชาชีพ เช่น การบริหารการจัดการ การบัญชี กฎหมาย ช่างเทคนิค เสริมสวย ตัดเสื้อ ชีบแป้ง ทำอาหาร และขนม มัคคุเทศก์ ดนตรีไทยและดนตรีสากล เป็นต้น

1.1.3 ความนิยมในโรงเรียนทกววิชา

สาเหตุที่ทำให้โรงเรียนทกววิชาได้รับความนิยม และเป็นที่สนใจจากบรรดานักเรียนชั้นประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นผู้บริโภคกลุ่มเป้าหมายของโรงเรียนทกววิชา ภาณุกร ถาวรศักดิ์เจริญ (2542 : 4 - 5) ได้ให้เหตุผลไว้ 3 ประการคือ

1.1.3.1 เนื้อหาและบทเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่สอดคล้องกับเวลาเรียนที่กำหนดให้นักเรียนได้ศึกษาในห้องเรียน กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้นักเรียนต้องเรียนในห้องเรียนปกติ 7 – 8 ชั่วโมงต่อวัน เฉลี่ยแล้วในหนึ่งสัปดาห์ นักเรียนมีเวลาเรียน 35 – 40 ชั่วโมง แต่วิชาที่ต้องเรียนนั้นมีมากมาย ทั้งที่ต้องใช้สอบ

คัดเลือกและไม่ต้องใช้สอบ จึงทำให้นักเรียนที่ต้องการศึกษาเฉพาะวิชาที่ตนเองต้องใช้ในการสอบคัดเลือก ต้องเรียนกวดวิชา เพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติมและรู้แนวข้อสอบจากโรงเรียนกวดวิชา เนื่องจากโรงเรียนกวดวิชาสามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะสำหรับนักเรียน ที่ต้องการเรียนเฉพาะวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่ออย่างเต็มที่ อีกทั้งข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษานั้นเมื่อเทียบกับเนื้อหาของบทเรียนในห้องเรียนจะแตกต่างกันพอสมควร เพราะข้อสอบมีเนื้อหาที่กว้างขวางมากกว่าที่สอนในห้องเรียน จึงทำให้ยากแก่การคาดเดาว่าข้อสอบจะออกอะไรบ้าง และเนื้อหาบทเรียนในห้องเรียนก็ไม่สามารถครอบคลุมได้ทั้งหมด

1.1.3.2 สื่อและทัศนูปกรณ์อุปกรณ์การเรียนการสอนในบางโรงเรียน อาจจะไม่ทันสมัยเท่าโรงเรียนกวดวิชา เช่น สื่อโสตต่าง ๆ รวมไปถึงเรื่องการทำสรุปย่อเทคนิคต่าง ๆ ที่ถูกทำขึ้น เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการศึกษา และทำความเข้าใจให้แก่บรรดานักเรียน ซึ่งโรงเรียนกวดวิชา มีพร้อม และสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับบรรดานักเรียนที่ต้องการความสำเร็จและสมหวังในการเรียนได้

1.1.3.3 ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน นักเรียนจำนวนมากคิดว่า อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนในระบบส่วนใหญ่จะมีความแตกต่างในเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ เมื่อเทียบกับอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนกวดวิชาผู้สอนในโรงเรียนกวดวิชาแม้จะเป็นคนคนเดียวกัน แต่ลักษณะการถ่ายทอดความรู้จะแตกต่างกันไป โดยการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนกวดวิชาจะดูกระตือรือร้นและให้ความรู้พร้อมทั้งเคล็ดลับในการทำข้อสอบมากกว่าขณะทำการสอนที่โรงเรียนในระบบ

✓ 1.1.4 ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการกวดวิชา

1.1.4.1 ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม จากภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนได้ตลอดเวลา จึงนิยมส่งให้เข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา เพื่อทบทวนวิชาความรู้และเห็นว่าการเรียนกวดวิชาดีกว่าให้บุตรหลานไปเที่ยว รวมถึงจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง เป็นหนทางนำไปสู่การประกอบอาชีพที่มีรายได้ดีและมีเกียรติ เป็นการเตรียมตัวเพื่อเลื่อนฐานะทางสังคมของนักเรียนและภาระการแข่งขันทางการศึกษาที่มีสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้เกิดการกวดวิชามากขึ้น

1.1.4.2 ระบบการศึกษา ระบบการสอบแข่งขันแบบแพ้คัดออก เพื่อเข้าศึกษาต่อที่จัดให้มีขึ้นทุกระดับการศึกษา เป็นเหตุสำคัญที่จำเป็นต้องกวดวิชา เพราะเป็นการแนะแนวการตอบข้อสอบ เก่งข้อสอบและให้ความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาที่ยากกว่าหลักสูตร เพื่อเตรียมทำข้อสอบให้ได้มากที่สุด ดังนั้น ผู้ที่จะเรียนต่อในระดับสูงในสถาบันที่มีชื่อเสียงจะต้องขวนขวายหาทางเพิ่มพูนความรู้นอกเหนือจากที่เรียนในโรงเรียน จึงทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งพยายามแสวงหาความรู้ให้ได้มากที่สุดด้วยการกวดวิชา เพื่อที่จะไปแข่งขันกับผู้อื่นและสอบคัดเลือกได้

1.1.4.3 แรงจูงใจและความพึงพอใจ เนื่องจากนักเรียนและผู้ปกครอง เห็นว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนไม่อาจสนองความต้องการให้เพียงพอ ทำให้นักเรียนส่วนหนึ่ง ต้องสร้างความมั่นใจให้แก่ตนเอง โดยการหาความรู้เพิ่มเติมจากการกวดวิชา นอกจากนี้ ความแตกต่างทางด้านสติปัญญาทำให้ต้องใช้เวลาในการศึกษาอย่างพิเศษ และเฉพาะเจาะจงมากกว่าผู้อื่น อีกทั้งเป็นความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ต้องการและมีส่วนสนับสนุนให้บุตรหลานของตน ไปเรียนกวดวิชา เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ และทำให้เชื่อมั่นว่าบุตรหลานของตนจะประสบความสำเร็จในการสอบแข่งขันในอนาคต

1.2 สภาพการณ์ปัจจุบันของโรงเรียนกวดวิชา

1.2.1 ปริมาณการกวดวิชา

ในประเทศไทยพบว่า ปริมาณจำนวนโรงเรียนกวดวิชาและจำนวนนักเรียนทั่วประเทศมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี จากปีการศึกษา 2530 พบว่า มีโรงเรียนทั้งหมด 172 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 134 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 38 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 19,717 คน จนกระทั่งในปีการศึกษา 2540 พบว่า มีจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 307 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 191 โรงเรียน ในส่วนภูมิภาค 216 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 82,559 คน จากทั่วประเทศ และในปีการศึกษา 2544 พบว่า มีจำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกเป็น 715 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 285 แห่ง ในเขตภูมิภาค 430 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั่วประเทศทั้งหมด 241,715 คน ดังแสดงในตาราง 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544 :1)

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530 – 2544

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)			จำนวนนักเรียน (คน)				รวม
	กรุงเทพฯ	ภูมิภาค	รวม	กรุงเทพฯ		ภูมิภาค		
				ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2530	134	38	172	9,518	7,749	1,175	1,275	19,717
2531	134	36	170	9,148	7,449	1,255	1,227	18,979
2532	129	33	162	6,647	6,442	1,327	1,475	15,691
2533	126	31	157	6,201	5,830	1,164	1,198	14,393
2534	114	28	142	6,164	5,929	1,159	1,206	14,440
2535	117	27	144	5,663	5,538	1,167	1,295	13,663
2536	130	51	181	7,858	7,383	10,474	11,727	37,442
2537	159	103	262	8,425	8,424	7,237	8,159	32,245
2538	167	133	300	12,065	12,602	9,451	9,671	43,789
2539	181	182	363	15,466	16,412	15,844	18,580	66,302
2540	191	216	307	1,901	21,016	20,442	22,040	82,559
2541	222	268	470	24,424	26,571	21,552	24,293	96,840
2542	246	326	572	43,349	45,614	26,383	31,747	147,093
2543	276	387	663	63,174	69,167	33,783	41,736	207,887
2544	285	430	715	67,923	78,493	42,059	53,240	241,715

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2544.

✱ 1.2.2 ค่าใช้จ่าย

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 26) ได้กล่าวว่า การประมาณการค่าใช้จ่ายในการกวดวิชานั้นเป็นตัวเลขที่ควรนำมาพิจารณาอีกประการหนึ่ง จากการคาดการณ์ในประเทศไทย พบว่า มีเงินสะพัดในธุรกิจกวดวิชาจำนวนมาก มีผู้เกี่ยวข้องคาดการณ์ว่า ตัวเลขสูงถึง 14,000 ล้านบาทต่อเดือน (มติชน. 2543 : 10) และจากการประมาณการผลกำไรจากดอกเบี้ยที่เกิดจากการที่เด็กต้องจองที่เรียนในโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงล่วงหน้าเป็นปีนั้น พบว่า น่าจะสูงถึงหลักล้าน (มติชน. 2536 : 19) นอกจากนี้ การคาดการณ์ธุรกิจกวดวิชาเพื่อเอ็นทรานซ์ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 2540 : 9) ได้ประมาณว่า มีวงเงินมูลค่ากว่า 1,200 ล้านบาท

กล่าวคือ ในปีการศึกษา 2543 มีนักเรียนกวดวิชาไม่ต่ำกว่า 200,000 คน โดยเป็นนักเรียน ม.4 – ม.5 จำนวนไม่ต่ำกว่า 100,000 คน และนักเรียน ม.6 จำนวนไม่ต่ำกว่า 100,000 คน มีค่าใช้จ่ายในการกวดวิชาเฉลี่ยตั้งแต่ 1,500 – 3,000 บาทต่อเทอม สำหรับการกวดวิชาในเขต กรุงเทพฯ และปริมณฑล มีค่าใช้จ่ายในการกวดวิชาเฉลี่ย 500 – 1,500 บาท โดยนักเรียน ม.4 – ม.5 และ ม.6 มีเม็ดเงินสะพัดไม่ต่ำกว่า 350 ล้านบาท และ 850 ล้านบาท ตามลำดับ *

12/10/09

1.3 โรงเรียนกวดวิชา เดอะติวเตอร์

1.3.1 ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ เริ่มเปิดสอนกวดวิชาครั้งแรกในปี พ.ศ. 2527 สาขาแรกตั้งอยู่ที่โรงเรียนเสริมศึกษา สี่แยกจักรพรรดิพงษ์ ปี พ.ศ. 2529 เปิดเพิ่มสาขาที่สอง ที่โรงเรียนปัญญาพาณิชย์ และสาขาที่สามที่ริมถนนลาดพร้าว ใกล้ห้าแยกลาดพร้าว โดยในระยะแรก จะสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อมาได้มีการเพิ่มระดับชั้นที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับประถมศึกษา จากนั้นได้มีการขยายเพิ่มปรับเปลี่ยนที่ตั้งให้อยู่ในทำเลที่มีการคมนาคมสะดวกมากขึ้น (เอกสารเดอะติวเตอร์. 2545 : 1)

1.3.2 สภาพการณ์ในปัจจุบัน

ผลจากการเปิดสอนมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนเดอะติวเตอร์ได้รับความนิยมจากผู้ปกครองและนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการเปิดสาขาเพิ่มทั้งในเขต กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 9 สาขา ได้แก่

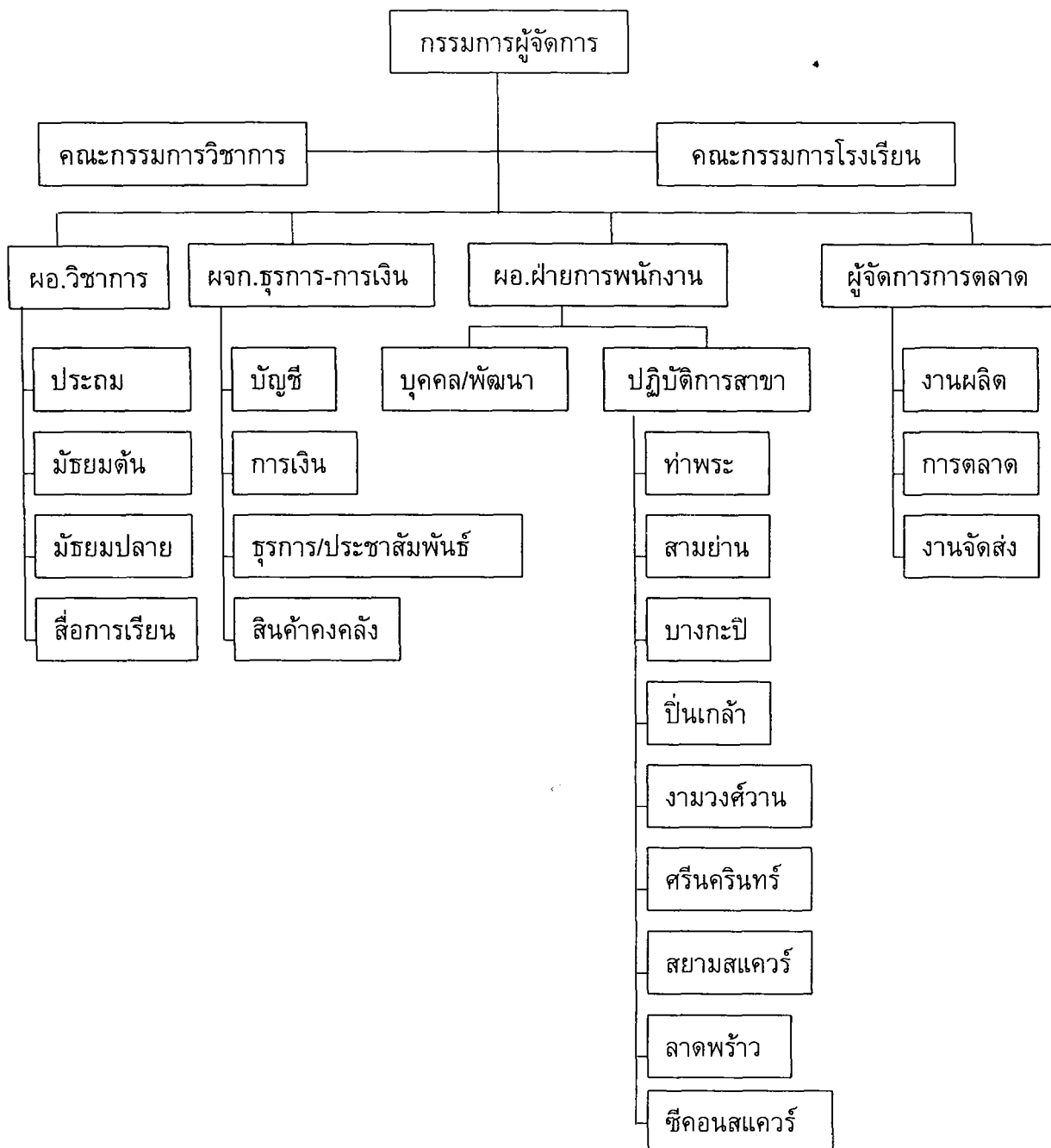
1. สาขาสยามสแควร์ ตั้งอยู่ในซอยสยามสแควร์ 6 เขตปทุมวัน
2. สาขาบางกะปิ ตั้งอยู่ที่ถนนแฮปปี้แลนด์ ลาดพร้าว
3. สาขาซีคอนสแควร์ ตั้งอยู่ที่ชั้น 4 ดิวกิจคอนสแควร์
4. สาขาปิ่นเกล้า ตั้งอยู่ที่ซอยอุดมทรัพย์ เขตปิ่นเกล้า
5. สาขาเซ็นทรัล (ลาดพร้าว) ตั้งอยู่ที่อาคารสำนักงานชั้น 10 เซ็นทรัล

ลาดพร้าว

6. สาขามางวงศ์วาน ตั้งอยู่ริมถนนงามวงศ์วาน เขตงามวงศ์วาน
7. สาขาท่าพระ ตั้งอยู่ซอยรัชดาภิเษก 15 เขตธนบุรี
8. สาขาศรีนครินทร์ ตั้งอยู่ในซอยสุภาพงษ์ 3/1 ซีคอนสแควร์
9. สาขาสามย่าน ตั้งอยู่ที่ถนนพระราม 4 เขตปทุมวัน

1.3.3 การบริหารงานบุคคล

ในปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ มีผู้บริหารและพนักงานรวมทั้งหมด 37 คน ครูพิเศษ (จ่ายค่าตอบแทนตามชั่วโมงที่สอน) ประมาณ 100 คน ดังแสดงภาพประกอบ

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานบุคคล

ที่มา : เอกสารโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์. 2545 : 4.

1.3.4 กิจกรรมและเวลาของการเรียนการสอน

โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 การเรียนการสอนส่วนใหญ่ (ประมาณ 90%) เป็นห้องเรียนที่สอนโดยครู และบางห้องเรียนที่ใช้ทีวีวงจรปิด ซึ่งถ่ายทอดการสอนจากห้องที่สอนโดยครู (ประมาณ 4%) และมีห้องเรียนที่เรียนจากวีดิทัศน์ที่บันทึกจากห้องที่สอนโดยครูแต่เป็นส่วนน้อย จะเปิดสอนตั้งแต่วันจันทร์ – ศุกร์ และเสาร์ อาทิตย์ โดยวันจันทร์ – ศุกร์ จะเปิดสอนตั้งแต่เวลา 13.00 – 18.30 น. วันเสาร์และอาทิตย์จะเปิดสอนตั้งแต่เวลา 8.00 - 17.00 น. (เอกสารเดอะติวเตอร์. 2545 : 2) โดยเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ จะเป็นการเรียนล่วงหน้า เสริมเทคนิค เพื่อทำเกรด และเพื่อเตรียมสอบเอ็นทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัย

1.3.5 กลยุทธ์ทางการตลาดของโรงเรียนกวดวิชา เดอะ ติวเตอร์

โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ เป็นโรงเรียนกวดวิชาที่ตั้งมานาน 18 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 มีอาจารย์และเจ้าหน้าที่ครั้งแรก 8 คน จนกระทั่งปี พ.ศ.2545 มีสาขารวม 9 สาขา อาจารย์และเจ้าหน้าที่ รวม 137 คน มีการบริหารงานแบบมีระบบเป็นมาตรฐาน จึงทำให้มียอดนักเรียนไม่ต่ำกว่า 10,000 คน นอกจากความพร้อมด้านวิชาการที่มีคุณภาพ สื่อการสอนทันสมัย สถานที่ ๆ โอโถง มีบริการที่ดีผู้มาติดต่อได้รับความประทับใจ และด้านการตลาดของโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ก็จัดเป็นปัจจัยสำคัญด้านหนึ่งที่กระตุ้นให้ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน อาชีพต่างกัน เต็มใจส่งนักเรียนในปกครองเข้าเรียนที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ สำหรับนักเรียนที่เป็นตัวแปรสำคัญในการเกิดความต้องการในการเรียนกวดวิชา ทั้งเพศหญิง และเพศชาย ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ตัดสินใจเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ทั้ง ๆ ที่มีโรงเรียนกวดวิชาอื่น ๆ อีกมากมายให้เลือก แต่ด้วยเหตุผลโดดเด่นด้านวิชาการที่มีคุณภาพ และกลยุทธ์ทางการตลาดต่าง ๆ ดังนี้

1. การโฆษณา ที่เป็นการส่งข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการกวดวิชาให้กับนักเรียนและผู้ปกครองทราบ ภาษาที่ใช้ รูปภาพที่ดึงดูดใจ ถ้อยคำพูดชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย จึงเป็นสิ่งจูงใจที่โดดเด่นกว่าโรงเรียนอื่น

2. การอำนวยความสะดวกสำหรับผู้ปกครอง และนักเรียนที่เข้ามาติดต่อได้ ข้อมูลที่ชัดเจน ตอบปัญหาข้อสงสัยของผู้ปกครองและนักเรียนได้ดี

3. การส่งเสริมการขายด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การลดราคาสำหรับศิษย์เก่า 5% การสอนฟรีโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในโรงเรียนต่าง ๆ ของกรมสามัญศึกษา ฯลฯ

4. การให้ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวสารเป็นการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ จะส่งให้เป็นระยะ ๆ

1.4. สภาพของโรงเรียนกวดวิชา

ในปัจจุบันจะพบว่า โรงเรียนกวดวิชาแต่ละแห่งได้มีการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน

ของตนในทุก ๆ ด้าน เพื่อสร้างกระแสความนิยมในผู้ปกครองและนักเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากกระแสความต้องการในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน หรือสถาบันที่มีชื่อเสียงมีมากขึ้นตามลำดับ ลักษณะที่ก่อให้เกิดมาตรฐานในโรงเรียนกวดวิชา มีดังต่อไปนี้

1.4.1 ชื่อเสียงของโรงเรียน

การเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมความพร้อมในปัจจุบัน มีแรงเกื้อหนุนสำคัญจากค่านิยมของผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่มองว่า การเรียนกวดวิชาเป็นการเตรียมความพร้อมและเพิ่มโอกาสในการสอบเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษา และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เพื่อเป็นเส้นทางในการประกอบอาชีพที่ดีต่อไป (วิทยากรย์. 2544 : 42) ทำให้เกิดค่านิยมในการเลือกโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงให้บุตรหลานของตน ช่วยทำให้เกิดความมั่นใจแก่บุตรหลานของตนในการสอบเข้ามากขึ้น สำหรับชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชาที่ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความสำคัญมากที่สุด สรุปเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เกิดจากความสามารถของนักเรียนที่ได้เข้าเรียนในสถาบันกวดวิชาแล้ว สามารถสอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละภาคเรียนได้ดีขึ้น การเรียนแต่ละวิชามีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ

2. ด้านความสำเร็จของศิษย์เก่า โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่มักจะให้ความสำคัญกับผลงานของโรงเรียนกวดวิชาที่ผ่านมา โดยดูจากจำนวนเด็กนักเรียนที่สามารถเข้าเรียน ในสถาบันที่มีชื่อเสียงได้ หรือคณะที่มีผู้นิยมสอบมาก โดยผลงานของศิษย์เก่าเหล่านี้ กลายเป็นเครื่องมือในการโฆษณาโรงเรียนให้ผู้ปกครองและนักเรียนเกิดความสนใจเข้ามาเรียนในโรงเรียนกวดวิชามากขึ้น

3. ด้านครูผู้สอน โรงเรียนกวดวิชาจะคัดเลือกครูที่มีคุณภาพมาสอนซึ่งครูเหล่านี้จะรับผิดชอบเฉพาะงานสอนเพียงอย่างเดียวทำให้มีเวลาดันคว้า เตรียมการสอนได้เต็มที่ และจากการที่โรงเรียนกวดวิชาเป็นที่รวมของเด็กจากโรงเรียนต่างๆ ทำให้รู้ปัญหา และแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้ วิธีการสอนของครูในโรงเรียนกวดวิชาจะใช้เด็กเป็นศูนย์กลางระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับสื่อ

1.4.2 บรรยากาศและสถานที่

การสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานในการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของ การสอนกวดวิชา เนื่องจากไม่ต้องการให้เด็กเกิดความเคร่งเครียดเหมือนการเรียนในชั้นปกติ อีกทั้งครูผู้สอนกวดวิชาต้องมีความชำนาญในวิชาที่สอนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่าย (ประยูร ศรีประสาธน์. 2535 : 60) การเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชาจะมีบรรยากาศที่สนุกสนาน ครูสอนด้วยเทคนิคง่าย ๆ ไปหายาก นักเรียนเรียนด้วยความสบายใจ ไม่เครียด (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. 2540 : 5) นอกจากนี้มีการเน้นเรื่องความสะดวก ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีความปลอดภัย มียามรักษาความปลอดภัย มีการซ่อมหนีไฟ แต่ปัญหาที่พบในโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ คือ สถานที่คับแคบ มีความแออัด อากาศไม่ถ่ายเท จนทำให้

สำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.) ได้ร่างระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภททวิชาฉบับใหม่ ว่าด้วยมาตรฐานความปลอดภัยประกอบด้วย

1. สถานที่ต้องกว้างขวาง อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี
2. อาคารต้องแข็งแรง
3. มีสถานที่พักผ่อน
4. ห้องน้ำต้องแยกระหว่างชายกับหญิง
5. น้ำดื่มต้องถูกสุขลักษณะ

1.4.3 การคมนาคม

นักเรียนส่วนใหญ่มักจะเลือกมาเรียนที่สยามสแควร์ เนื่องจากบริเวณนี้เป็นศูนย์รวมของสถาบันกวดวิชาต่าง ๆ และส่วนใหญ่ก็เป็นสถาบันกวดวิชาที่มีชื่อเสียงในด้านการเรียนการสอน และการเดินทางมาเรียนที่นี่มีความสะดวก เพราะอยู่ในย่านใจกลางเมือง เป็นศูนย์รวมของห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ และร้านค้าต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก (เมธิณี วดีศิริศักดิ์. 2540 : 53) สำหรับนักเรียนส่วนใหญ่การเดินทางมาเรียนในวันจันทร์ - ศุกร์ จะมาเป็นกลุ่ม เพราะประหยัดค่าใช้จ่าย แต่ถ้าเป็น วันเสาร์ - อาทิตย์ จะแยกกันมาเรียน และนัดพบเพื่อน ๆ และเนื่องจากเวลาเลิกเรียนไม่ตรงกัน หรือบางครั้งมีการสอนเพิ่มเติม ทำให้นักเรียนไม่สามารถเลิกตามกำหนดเวลา หรือมีเวลาสังสรรค์กับเพื่อน นักเรียนจึงนิยมเดินทางกลับเอง แต่ในกรณีของเด็กนักเรียนที่อยู่ในระดับประถม หรือระดับมัธยมต้น ผู้ปกครองมักจะมาคอยรับส่ง ทำให้การจราจรย่านนี้ติดขัดแต่ก็สามารถเดินทางโดยรถไฟฟ้าได้

1.4.4 การโฆษณา

ในภาวะเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน โรงเรียนกวดวิชาแต่ละแห่งมีการแข่งขันทางการตลาดที่ค่อนข้างรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ และทางผู้โฆษณาของโรงเรียนกวดวิชา พยายามขงยุทธวิธีทางการตลาดที่จะทำให้โรงเรียนกวดวิชาของตนอยู่ในตลาดให้ยาวนานที่สุด เพื่อรักษาส่วนแบ่งการตลาด และสร้างจุดครองใจหรือตำแหน่งในใจของผู้บริโภคได้ (ภาณุกร ถาวรศักดิ์ เจริญ. 2542 : 1) การโฆษณาส่วนใหญ่จะผ่านใบปลิว ไปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และโทรทัศน์ ส่วนใหญ่แล้วการแนะนำ (แบบปากต่อปาก) กลับให้ผลดีกว่า การโฆษณาอย่างเป็นทางการ จากผลการวิจัยในมาเลเซียพบว่า 71% ของผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักโรงเรียนกวดวิชาจากเพื่อน ๆ ที่เคยเข้าเรียน และ 14% จากการโฆษณา จากคำแนะนำของครูผู้สอน (Bray. 1999 : 80) นอกจากนี้ กลยุทธ์ทางการตลาดที่โรงเรียนกวดวิชานำมาใช้ คือพยายามขงจุดขายในการเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะหรือพยายามสร้างความหลากหลาย มีการสอนแบบครอบคลุมและครบวงจร (ศุภณีย์วิจิัยไทยพานิชย์. 2540 : 38)

✓ 1.5. ความแตกต่างของการเรียนกวดวิชา

บทบาทของนักเรียนในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เนื่องจากโรงเรียนกวดวิชามีมาก การแข่งขันค่อนข้างสูง รูปแบบความพึงพอใจจึงมีวิธีหลากหลาย โรงเรียนกวดวิชาจำเป็น

ต้องศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม และความพึงพอใจของกลุ่มนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง (สุพัฒน์ สุกมลสันต์. 2530 : 30) ดังตาราง 2

ตาราง 2 ความแตกต่างของการเรียนกวดวิชา

แบบการเรียน	สิ่งที่มุ่ง “กวด” ให้ทัน	วัตถุประสงค์หลัก	ลักษณะนักเรียน
การเรียนซ่อม	ความรู้ความสามารถของเพื่อนร่วมชั้น	เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดต่างๆ	เรียนอ่อน หรือ ขาดเรียน
การเรียนเสริม	ความรู้ความสามารถของตนเอง	เนื้อหาที่มากกว่าหรือสูงกว่าที่เรียนในชั้น	เรียนเก่งกว่าเพื่อนร่วมชั้น
การเรียนปรับสภาพ	ความรู้และความพร้อมของเพื่อนร่วมชั้นในอนาคต	เพื่อให้มีความรู้และความพร้อมด้านต่างๆ ไว้ให้พร้อม	เรียนอ่อน อายุหรือวุฒิภาวะมีน้อยกว่าผู้อื่น
การเรียนแก้ไข	ความรู้ที่ถูกต้อง	เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดของความรู้ที่มีอยู่เดิม	ใครก็ตามที่เข้าใจผิดข้อความรู้บางอย่าง
การเรียนเร่ง (วัด)	ความรู้หรือความสามารถของผู้ที่อยู่ในชั้นที่สูงกว่า	เพื่อเรียนเนื้อหาของชั้นที่อยู่สูงขึ้นไปได้	เรียนเก่งหรือเรียนได้เร็ว
การเรียนเฉพาะ	ความก้าวหน้าของวิทยาการหรือความต้องการของตนเอง	เพื่อสนองความต้องการของตนเอง	มีความสนใจพิเศษกับสิ่งที่เรียน
การเรียนพิเศษ	ความรู้ความสามารถของเพื่อนร่วมชั้นหรือความต้องการของตนเอง	เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่มีหรือสนองความสนใจของตนเอง	ใครก็ตาม
การ (เรียน) ดิว	ความรู้ตามหลักสูตร	เพื่อเรียนรู้เนื้อหาของหลักสูตรให้ครบถ้วน	ใครก็ตาม
การเรียนกวดวิชา	อะไรก็ตามที่คิดว่าขาดหรือยังไม่พร้อม	เพื่อให้เรียนทันผู้อื่นหรือมากกว่าผู้อื่น	ใครก็ตามผู้ที่เรียนอ่อนปานกลางหรือเก่งก็ได้

ที่มา : สุพัฒน์ สุกมลสันต์. 2530 : 30.

ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของ “ความพึงพอใจ” ไว้หลายประการดังนี้

วอลเลิร์สเตน (Wallerstein. 1971) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

มอเรส (Mores. 1958 : 27) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพของสภาวะจิต ที่ปราศจากความเครียด ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของมนุษย์มีความต้องการ ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วน ความเครียดจะน้อยลง ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นในทางกลับกันถ้าความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง ความเครียดและความไม่พึงพอใจเกิดขึ้น

โยเดอร์ (Yoder. 1970) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในงานว่า หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกของพนักงานคนใดคนหนึ่งว่าชอบหรือไม่ชอบ ต่อสภาพต่าง ๆ ในงานของเขา และมีระดับมากน้อยเพียงใด

แอปเพิลไวท์ (Applewhite. 1965 : 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เรื่องของบุคคลเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการทำงาน ความพอใจในการปฏิบัติงาน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการทำงานด้วย เช่น มีความสุขที่ได้ทำงานกับเพื่อนร่วมงานที่เข้ากันได้ มีทัศนคติที่ดีต่องาน และความพอใจเกี่ยวกับรายได้

กู๊ด (Good. 1875) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณภาพ สภาพ หรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่าง ๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่องาน

ไวแมน (Wolman. 1973) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ความต้องการ หรือ แรงจูงใจ

กิติมา ปรีดีติลก (2532 : 321) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ประโยชน์ตอบแทนทั้งทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของเขาได้ และยังได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับพื้นฐานความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ว่า หากความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ก็จะทำให้เขาเกิดความพึงพอใจ ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งความต้องการพื้นฐานออกเป็น 5 ชั้น คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย
2. ความต้องการความปลอดภัย
3. ความต้องการทางสังคม
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากสังคม
5. ความต้องการความสมหวังในชีวิต

พรณี ข. เจนจิน (2538 : 28) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นเรื่องของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

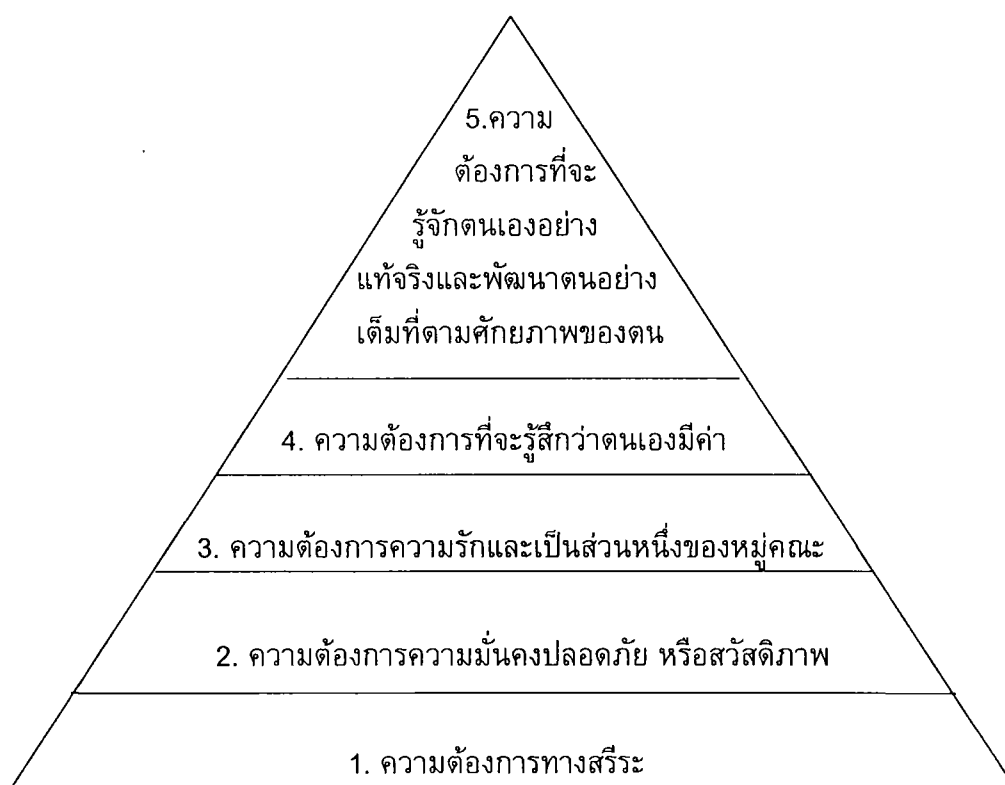
ภรณ์ กิริติบุตร (2539 : 15 - 41) เสนอไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง กิจกรรมในการเสนอความสนใจของสมาชิก หรือความรู้สึกพึงพอใจ ซึ่งบุคคลมีต่อบทบาทหรืองานของตน ในองค์กร โดยเห็นว่าการทำสิ่งดังกล่าวตนได้รับรางวัล หรือผลตอบแทนอย่างยุติธรรมจาก องค์กรที่ตนเป็นสมาชิกอยู่

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม (2530 : 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกชอบของบุคลากรอันเกิดจากทัศนคติที่มีต่อคุณภาพ และสภาพของหน่วยงาน ประสิทธิภาพของหน่วยงาน ตลอดจนการบริหารงานบุคคล ซึ่งคุณภาพและสภาพของหน่วยงานดังกล่าวมีผลกระทบต่อความต้องการของบุคคล และผลต่อความพึงพอใจของบุคคลนั้น

2.2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 19) ได้แบ่งความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งทางด้านร่างกายและสังคมเป็นลำดับขั้น 5 ขั้น จากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุด ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์

จากภาพประกอบข้างต้นสามารถแยกอธิบายตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับชีวิต มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้คนมีกิจกรรมขวนขวายเพื่อสนองความต้องการ
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่มขู่ บังคับ จากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มกัน ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารก จนกระทั่งวัยชรา ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการ เพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง
3. ความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นความต้องการทางสังคมให้สังคมยอมรับ เช่น ความต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียง เพราะต้องการให้ พ่อ แม่ และเพื่อนชื่นชม ในความสำเร็จของตนเอง
4. ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วย ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถมีคุณค่า และมีเกียรติต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนที่มีประโยชน์และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าตนไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย
5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า Self Actualization ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดในเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะและอารมณ์ ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือการมีสติที่จะยอมรับว่าตนใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัว และพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเอง เผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่า เป็นสิ่งท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนเป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตนเพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้น Self Actualization อย่างสมบูรณ์

จากทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ พบว่า ความต้องการของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชา คือ ผู้ต้องการความสำเร็จในด้านการเรียน เช่น ต้องการความสำเร็จเพื่อให้เรียนดีขึ้น เรียนให้เข้าใจมากขึ้น เรียนให้ทันเพื่อนในชั้นเรียน ทำให้ตนเองมีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับ

จากตนเองและผู้อื่น ทำให้ได้รับความรักและการยกย่อง ทำให้เกิดความมั่นใจ รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เรียนรู้พฤติกรรมของกันและกัน ทำให้สภาพจิตใจดีขึ้น ทำให้ตนเองสามารถก้าวไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตนตั้งเอาไว้ได้สำเร็จ คือ สามารถสอบเข้าเรียนต่อได้หรือทำคะแนนเฉลี่ยได้ดีขึ้น

ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Two Factor Theory)

ทฤษฎีนี้มีชื่ออีกอย่างหนึ่ง คือ ทฤษฎี 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ และ ปัจจัยเกื้อหนุน ซึ่งเฮิร์ซเบิร์กและคณะ (Herzberg and Others. 1966) ได้ศึกษาโดยการสัมภาษณ์วิศวกร และนักบัญชี 200 คน จากโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองพินส์เบิร์ก มลรัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา เพื่อจะหาว่า องค์ประกอบอะไรที่จะมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกพึงพอใจในการทำงานและไม่พึงพอใจในการทำงาน สรุปว่าองค์ประกอบ ทำให้เกิดความพอใจในการทำงานจะไม่เหมือนกับองค์ประกอบที่นำไปสู่ความไม่พึงพอใจในงาน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจและปัจจัยที่สร้างความไม่พึงพอใจ

ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจ (Satisfiers or Motivator Factors)	ปัจจัยที่สร้างความไม่พึงพอใจ (Dissatisfiers or Hygiene Factor)
ความสำเร็จ การได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า	เงินเดือน ความเป็นไปได้ที่จะเจริญในงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน สถานภาพ การนิเทศงาน นโยบายขององค์กร เงื่อนไขของงาน ชีวิตส่วนตัว ความมั่นคงในงาน

ที่มา : Herzberg. 1966.

จากทฤษฎีของเฮอริชเบอร์ก สามารถนำมาประยุกต์ให้เข้ากับการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้โดยนักเรียนแต่ละคนย่อมต้องการความสำเร็จ ต้องการได้รับการยกย่องว่าเรียนเก่ง เรียนทันเพื่อนในห้อง ทำให้เกิดความรับผิดชอบในการเรียนมากขึ้น และสามารถพัฒนาความรู้ของตนให้มีความก้าวหน้ามากขึ้นตามลำดับ

จากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ และแรงจูงใจของเฮอริชเบอร์กผนวกกับงานวิจัยของฮูล การเรียนกวดวิชาของนักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน 3 ประเภท คือมาเรียนอย่างมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จ มาเรียนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น และมาเรียน เพื่อต้องการพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ให้มีขึ้นมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำความสัมพันธ์ทั้ง 2 ทฤษฎีและ 1 งานวิจัยมาสัมพันธ์กัน ซึ่งสรุปได้ดัง ตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์นำไปสู่ทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอริชเบอร์กผนวกกับงานวิจัยด้านแรงจูงใจในการเรียนของฮูล

ทฤษฎีความต้องการพื้นฐาน ของ Maslow	ทฤษฎีแรงจูงใจของ Herzberg	งานวิจัยด้านแรงจูงใจใน การเรียนของฮูล
1. ความต้องการประสบผล สำเร็จในชีวิต	1. ทำงานด้วยตนเอง	1. เรียนอย่างมีเป้าหมาย
2. ความต้องการให้สังคมยอมรับนับถือ	2. ต้องการงานให้เสร็จ	2. ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
3. ความต้องการเข้าสังคม	3. ความสำเร็จของงาน	3. ต้องการพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองให้ มากขึ้น
4. ความต้องการความมั่นคง และปลอดภัย	4. ความก้าวหน้าของงาน	
5. ความต้องการด้านร่างกาย	5. งานเป็นที่ยอมรับของสังคม	
	6. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	
	7. นโยบายการบริหาร ความ มั่นคงในการทำงาน	
	8. เงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการ ค่าครองชีพ	

ที่มา : Maslow. 1970. , Herzberg. 1966. & Houle. 1954.

จากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอริชเบอร์ก และงานวิจัยของฮูล จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคล ต่อผลของสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งและมีความรู้สึก หรือทัศนคติในทางที่ดี เช่นเดียวกันนักเรียนที่เรียนในระบบโรงเรียน หากเรียนไม่ทันเพื่อนในห้องเรียน รู้สึกเครียด อึดอัด เมื่อได้เรียนกวดวิชาจะทำให้

เรียนได้ดีขึ้น เรียนทันเพื่อนในห้องเรียนมีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าซักถาม ในสิ่งที่ไม่เข้าใจ จนได้รับการตอบสนอง ความเข้าใจทางด้านวิชาการที่ดี เกิดความพึงพอใจเพราะเข้าใจในบทเรียน ที่ดีขึ้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อนร่วมชั้นเรียนยอมรับ สามารถเข้ากับกลุ่มได้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีขึ้น มีความสำเร็จในชีวิต มีการพัฒนาตนเองและรู้จักตนเองมากขึ้น

ตอนที่ 3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้บริโภค

3.1 ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

ได้มีผู้ให้ความหมายพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) ไว้ดังนี้

แองเกิล, แบล็คเวล และมินนาร์ด (Engle, Blackwell and Miniard. 1993 : 5) ได้

ให้ความหมายว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคล เมื่อทำการประเมิน (Evaluating) การจัดหา (Using) และการใช้จ่าย (Disposing) เกี่ยวกับสินค้าและบริการ

สคิฟแมน และคานุก (Schiffman and Kanuk. 1994 : 7) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง พฤติกรรม ซึ่งบุคคลทำการค้นหา (Searching) การซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) การประเมินผล (Evaluating) และการใช้จ่าย (Disposing) ในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะตอบสนองความต้องการของเขา

อดุลย์ จาตุรงกุล (2539 : 5) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและใช้สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระบวนการต่างๆ ของการตัดสินใจซึ่งเกิดก่อนและเป็นตัวกำหนดปฏิกริยาต่าง ๆ เหล่านั้น

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2535 : 9) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ความต้องการสินค้าหรือบริการต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากอิทธิพลภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความต้องการสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวัน และความต้องการที่เกิดจากแรงจูงใจ บุคลิกภาพส่วนบุคคล การรับรู้และทัศนคติ พฤติกรรมการบริโภค นอกจากอิทธิพลภายในตัวบุคคลแล้วยังเกิดจากอิทธิพลภายนอก อันได้แก่ วัฒนธรรมประเพณี ระบบเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และเทคโนโลยี

ดังนั้นพฤติกรรมผู้บริโภคจึงหมายถึง กระบวนการค้นหา เลือก และตัดสินใจในการเรียนกวดวิชา เพื่อสนองความต้องการของนักเรียนและครอบครัว

3.2 แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior)

พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) เป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการที่เกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการสิ่งกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่าง ๆ ของผู้ซื้อ และจะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's Response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's Purchase Decision) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2544 : 128)

จุดเริ่มต้นของพฤติกรรมนี้อยู่ที่มีสิ่งกระตุ้น ซึ่งอาจขึ้นเองจากภายในร่างกาย

(Inside Stimulus) และสิ่งกระตุ้นจากภายนอก (Outside Stimulus) นักการตลาดจะต้องสนใจและจัดสิ่งกระตุ้นภายนอก เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ สิ่งกระตุ้นถือว่าเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้า (Buying Motive) ซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อด้านเหตุผล และใช้เหตุจูงใจให้ซื้อ ด้านจิตวิทยา (อารมณ์) ก็ได้ สิ่งกระตุ้นภายนอกประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

3.2.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดสามารถควบคุมและต้องจัดให้มีขึ้น เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ประกอบด้วย

3.2.1.1 สิ่งกระตุ้นด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงามเพื่อกระตุ้นความต้องการ

3.2.1.2 สิ่งกระตุ้นด้านราคา (Price) เช่น การกำหนดราคาสินค้าให้เหมาะสมกับ ผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาจากค่าเป้าหมาย

3.2.1.3 สิ่งกระตุ้นด้านการจัดช่องทางการจำหน่าย (Distribution หรือ place) เช่น จัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้ทั่วถึงเพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้บริโภคถือว่าเป็นการกระตุ้นความต้องการซื้อ

3.2.1.4 สิ่งกระตุ้นด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เช่น การโฆษณาสม่ำเสมอ การใช้ความพยายามของพนักงานขาย การลด แลก แจก แถม การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั่วไปเหล่านี้ ถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ

3.2.2 สิ่งกระตุ้นอื่น ๆ (Other Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกองค์กรซึ่งบริษัทควบคุมไม่ได้ สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ ได้แก่

3.2.2.1 สิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ (Economic) เช่น ภาวะเศรษฐกิจรายได้ของผู้บริโภคเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการของบุคคล

3.2.2.2 สิ่งกระตุ้นทางเทคโนโลยี (Technological) เช่น เทคโนโลยีใหม่ด้าน ฝาก - ถอนเงินอัตโนมัติสามารถกระตุ้นความต้องการให้บริการของธนาคารมากขึ้น

3.2.2.3 สิ่งกระตุ้นทางกฎหมายและการเมือง (Law and Political) เช่น กฎหมายเพิ่มหรือลดภาษีสินค้าใดสินค้าหนึ่งจะมีอิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดความต้องการของผู้ซื้อ

3.2.2.4 สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Cultural) เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยในเทศกาลต่าง ๆ เป็นผลกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อสินค้าในเทศกาลนั้น

สิ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนกวดวิชาในโรงเรียนเดอะติวเตอร์เกิดความพึงพอใจในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เนื่องจากนักเรียนวันนี้เริ่มมีวุฒิภาวะที่จะคิดจะเลือก จะตัดสินใจได้เอง ประกอบกับโรงเรียนกวดวิชาเป็นโรงเรียนที่สามารถเข้าเรียนได้ด้วยใจ ความสมัครใจ หรืออาจไม่เรียนกวดวิชาก็ได้ ซึ่งไม่ผิดกฎหมายใด ๆ การสร้างความพึงพอใจ

ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นต้องศึกษาความต้องการ การของนักเรียน เป็นสำคัญ ผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมของนักเรียนและผู้ปกครองเป็นส่วน ประกอบ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของนักเรียน

3.3 ทฤษฎีพฤติกรรมนักเรียนในการเรียนกวดวิชา

ได้มีผู้ให้ความหมาย โมเดลพฤติกรรมนักเรียนในการเรียนกวดวิชา ไว้ดังนี้

โมเดลพฤติกรรมนักเรียน (Consumer Behavior Model) โดยมีรายละเอียด ดังนี้
ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539 : 110 – 112)

สิ่งกระตุ้น (Stimulus) สิ่งกระตุ้นอาจเกิดขึ้นเองภายในร่างกาย (Inside Stimulus) และสิ่งกระตุ้นภายนอก (Outside Stimulus) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

3.3.1 สิ่งกระตุ้นภายนอก (Outside Stimulus) เป็นการกระตุ้นเพื่อให้นักเรียน มีความพึงพอใจในการเรียน ได้แก่

3.3.1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่สามารถควบคุมและจัดขึ้นโดยโรงเรียนกวดวิชาเป็นผู้จัดการทำขึ้น

3.3.1.2 สิ่งกระตุ้นผลิตภัณฑ์ (Product) เช่น ชื่อเสียงของโรงเรียน กวดวิชา คุณภาพของครูผู้สอน หลักสูตรที่หลากหลายไว้ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ บรรยากาศในห้องเรียนเหมาะสมกับความต้องการ

3.3.1.3 สิ่งกระตุ้นด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution) เช่น ทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์การค้า ใกล้สถาบันกวดวิชาอื่น เดินทางสะดวก มีรถไฟฟ้าผ่าน มีรถเมล์ผ่าน หลายสายมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัย

3.3.1.4 สิ่งกระตุ้นด้านราคา (Price) เช่น อัตราค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับ ความคุ้มค่าต่อการเรียน

3.3.1.5 สิ่งกระตุ้นด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เช่น ลดค่า เรียนสำหรับนักเรียนเก่า โฆษณาแข่งขันแสดงจำนวนผู้ประสบความสำเร็จในการสอบเข้าเรียน ต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ ได้มาก

3.3.1.6 สิ่งกระตุ้นอื่น ๆ (Other Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการ นักเรียนที่อยู่ภายนอกโรงเรียน ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ คือ

3.3.1.7 สิ่งกระตุ้นด้านเศรษฐกิจ (Economic) เช่น ภาวะเศรษฐกิจ รายได้ ของผู้ปกครอง จำนวนนักเรียนในความปกครองดูแล

3.3.1.8 สิ่งกระตุ้นทางเทคโนโลยี (Technology) เช่น สื่อการเรียน การสอนที่ทันสมัยโดยใช้ระบบการสอนผ่านวิดีโอ การลงทะเบียนผ่านธนาคาร ทำให้เกิดความ สะดวกรวดเร็วขึ้น

3.3.1.9 สิ่งกระตุ้นทางกฎหมายและการเมือง (Law and Political) เช่น

การเปลี่ยนแปลงระบบเอ็นทรานซีใหม่ ที่นำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ค่า GPA) มาใช้ในการคัดเลือก ส่งผลให้มีผู้สนใจเรียนกวดวิชามากขึ้น

3.3.1.10 สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Cultural) เช่น ค่านิยมการเรียนต่อ ในสถาบันที่มีชื่อเสียง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2545 : 24) ทำให้เด็กไทยต้องเรียนกวดวิชาในปัจจุบัน

3.3.2 สิ่งกระตุ้นภายใน (Inside Stimulus) หมายถึง สิ่งกระตุ้นที่เกิดขึ้นจาก สัญชาตญาณหรือนิสัย กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา เช่น ความต้องการให้เรียนดีขึ้น กลัวสอบได้คะแนนไม่ดี ฯลฯ จึงเป็นสิ่งกระตุ้นให้หาที่เรียนกวดวิชาในปัจจุบัน

ดังนั้นการศึกษาด้านพฤติกรรมผู้บริโภครองการเรียนกวดวิชาในงานวิจัยนี้ มุ่งศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ได้แก่ ความพึงพอใจด้านกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรัก และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

✓ 3.4 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนกวดวิชา

ในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีเหตุจูงใจหลายประการ ทั้งเหตุผลส่วนตัว ครอบครัว และด้านลักษณะของโรงเรียนกวดวิชาในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้จำแนกปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ประกอบด้วย บุคคลภายในครอบครัว บุคคลภายนอกครอบครัว บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาประกอบด้วย การเรียนซ่อมเสริม เรียนเพื่อการพัฒนา และการเรียนเพื่อรักษาระดับ ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน การคมนาคม การโฆษณาและบริการ และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน ซึ่งปัจจัยแต่ละด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา

บุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชาเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องมาจากการเรียนกวดวิชา มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และนักเรียนต้องใช้ความพยายามมากในการเรียน หากขาดคนให้การสนับสนุนหรือให้คำปรึกษาแนะนำแล้วนักเรียนก็จะไม่สามารถเข้าเรียนได้หรือเรียนแล้วอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

บุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนแต่ละคนจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะและโอกาส ในวัยเด็กจะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียนหรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลาย อย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จะเข้าเรียนเพราะอาศัยคำแนะนำจากครูหรือเพื่อน (ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2526 : 22 – 23) ดังนั้น ในการศึกษครั้งนี้ผู้วิจัย ได้แบ่งบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

3.4.1.1 บุคคลภายในครอบครัว

บุคคลภายในครอบครัวประกอบไปด้วย บิดามารดาหรือญาติพี่น้องทุกคนต่างมุ่งหวังให้บุตรหลานของตนประสบความสำเร็จในการเรียน โดยพยายามส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาต่าง ๆ ที่มีชื่อเสียง ซึ่งผู้ปกครองเหล่านี้จะมีฐานะดี มีการศึกษาสูง จึงยอมจ่ายเงินเพื่อให้บุตรหลานของตนได้เข้าเรียน ซึ่งไม่เฉพาะค่ากวดวิชาอย่างเดียวเท่านั้น ยังมีค่าใช้จ่ายอื่นตามมา เช่น ค่ารถ ค่าอาหาร และค่าหนังสือ รวมทั้งค่าถ่ายเอกสาร การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเด็กเรียนกวดวิชาในระดับที่สูงขึ้น และนอกจากผู้ปกครองแล้วยังรวมถึงตัวของนักเรียนเองด้วย ซึ่งนักเรียนแต่ละคนที่เข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา หากปราศจากความมุ่งมั่นไม่ปรับตนเองให้เข้ากับการเรียน หรือรูปแบบการสอนแบบใหม่ของครูในโรงเรียนกวดวิชาแล้วย่อมไม่มีความสุขในการเรียนได้ ดังนั้น ทางครอบครัวและตัวนักเรียนจึงมีส่วนสนับสนุนให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

3.4.1.2 บุคคลภายนอกครอบครัว

บุคคลภายนอกครอบครัวประกอบด้วย เพื่อนในชั้นเรียนในระบบโรงเรียนหรือเพื่อนร่วมชั้นเรียนในโรงเรียนกวดวิชา รวมถึงรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนซึ่งคอยให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน หรือช่วยเหลือด้านเอกสาร ข่าวสาร การสอบต่าง ๆ ถือว่าเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามรุ่นพี่ (ฐานเศรษฐกิจ. 2544 : 10) นอกจากนี้ครูผู้สอนในระบบโรงเรียนก็มีส่วนทำให้นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนกวดวิชา เพราะครูที่สอนในระบบมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมาก ทำให้รู้พฤติกรรม การเรียนและปัญหาของนักเรียนได้มาก โดยเฉพาะนักเรียนคนใดเรียนอ่อนหรือเรียนเก่ง แต่เนื่องจากครูในโรงเรียนมักมีภาระมาก ไม่มีเวลาพัฒนาการเรียนการสอน หรือดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา จึงทำให้นักเรียนต้องขวนขวายไปเรียนพิเศษในโรงเรียนกวดวิชาที่มีเทคนิคการสอนที่สนุก น่าสนใจ และเน้นการทำข้อสอบ ซึ่งจากผลการสำรวจของกรมวิชาการ (2535 : 15) พบว่า ครูในโรงเรียนกวดวิชาที่มีเทคนิคการสอนที่ดี มีคุณภาพ ซึ่งครูเหล่านี้รับผิดชอบเฉพาะงานสอนเพียงอย่างเดียวทำให้มีเวลาค้นคว้า เตรียมการสอนได้อย่างเต็มที่ และจากการที่โรงเรียนกวดวิชาเป็นที่รวมของเด็กจากโรงเรียนต่าง ๆ ทำให้ครูที่สอนกวดวิชาสามารถรู้ปัญหา และหาวิธีแก้ปัญหาให้กับนักเรียน ดังนั้น เพื่อนรุ่นพี่และครูในระบบโรงเรียนจึงเป็นบุคคลผู้สร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนให้เรียนในโรงเรียนกวดวิชา

3.4.1.3 บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว

บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว ประกอบไปด้วยบิดา มารดา หรือญาติพี่น้อง, เพื่อนในชั้นเรียน เพื่อนในโรงเรียนกวดวิชาหรือแม้กระทั่งครูประจำชั้น ครูประจำวิชา ครูแนะแนว รวมทั้งรุ่นพี่ ซึ่งเป็นผู้แนะนำให้เข้าเรียนกวดวิชา

3.4.2 ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียน

ในการเข้าศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนแต่ละคนย่อมมีจุดหมายในการเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความแตกต่างเฉพาะบุคคล ระดับสติปัญญา และระดับผลเฉลยคะแนนสะสม รวมถึงการคาดหวังจากตัวผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานของตนมีการพัฒนาการด้านการเรียนที่สูงขึ้น จากงานวิจัยของฮูล (Houle. 1961 : 66) โดยแบ่งวัตถุประสงค์ในการเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ

3.4.2.1 เรียนเพื่อซ่อมเสริม ได้แก่ การเรียนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดต่าง ๆ ปรับปรุงพื้นฐานให้แน่นขึ้น ในชั้นเรียนปกติ การเรียนในลักษณะนี้ นักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่ค่อนข้างเรียนอ่อน หรือขาดเรียนมาเป็นเวลานาน หรือมีวุฒิภาวะน้อยกว่าผู้อื่น ต้องการพัฒนาดตนเองให้ทันเพื่อนในชั้นเรียน

3.4.2.2 การเรียนเพื่อพัฒนา ได้แก่ การเรียนเพื่อสนองความต้องการของตนเองสำหรับผู้ที่ต้องการเนื้อหาที่มากกว่า หรือสูงกว่าในชั้นเรียนให้มีผลการเรียนดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับในห้องเรียน โดยจะเป็นการเรียนแบบทบทวนบทเรียนที่เคยเรียนมาแล้วให้ดีขึ้น เน้นการแก้ไขข้อสอบการเรียนลักษณะนี้จะมีนักเรียนที่เข้าเรียนทุกรูปแบบ

3.4.2.3 การเรียนรักษาระดับ ได้แก่ การเรียนในสิ่งที่ตนยังไม่ได้เรียน หรือการเรียนข้ามชั้น ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับตนเองก่อนที่จะไปเรียนจริง นักเรียนที่เข้าเรียนด้วยจุดประสงค์ลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มีระดับการเรียนดี เรียนเก่ง สามารถเรียนรู้ได้เร็ว มีความสนใจพิเศษกับเรื่องการเรียนรู้ ความสามารถพิเศษมีมากกว่าเด็กปกติ และต้องการรักษาระดับการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

3.4.3 ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา

โรงเรียนกวดวิชาในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนมาก ทั้งนี้เกิดจากความต้องการเรียนของนักเรียน และผู้ปกครองจำนวนมาก แต่นักเรียนและผู้ปกครองมักจะเลือกโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ทั้งในด้านการสอน ความปลอดภัย และมีจำนวนนักเรียนสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก (กรมวิชาการ. 2535 : 15) ซึ่งโรงเรียนกวดวิชาที่ทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ จำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ

3.4.3.1 ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน ผู้วิจัยได้แยกอธิบาย ดังนี้

3.4.3.1.1 ชื่อเสียงของโรงเรียน

ในปัจจุบันจะพบว่า มีจำนวนโรงเรียนกวดวิชาเปิดขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในเขตที่เป็นแหล่งความเจริญ เช่น ศูนย์การค้าและหรือห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ หรือบริเวณใกล้ๆมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง เป็นต้น ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่ต้องเลือกโรงเรียนที่มีชื่อเสียงด้านวิชาการ โดยดูได้จากความสำเร็จของศิษย์เก่า โดยโรงเรียนแต่ละแห่งจะนำความสำเร็จดังกล่าวมาเผยแพร่ทางสื่อต่างๆ ให้ผู้ปกครองได้ทราบเพื่อการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย (2540 : 5) พบว่าปัจจัยในการเลือกเรียนในโรงเรียนกวดวิชา อันดับแรกได้แก่ ชื่อเสียงของโรงเรียน จึง

ทำให้โรงเรียนกวดวิชาต้องมีการพัฒนาโรงเรียนของตน โดยการปรับปรุงวิธีการสอน การจัดเนื้อหา ตำรา หลักสูตร สื่อการสอนต่าง ๆ ให้ทันสมัย ตลอดจนกิจกรรมการเรียนการสอน กระบวนการสอน เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู่มากขึ้น มีผลการเรียนดีขึ้น สามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงจำนวนมากขึ้น ทำให้ชื่อเสียงของโรงเรียนมีมากขึ้นตามลำดับ //

ดังนั้น ชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชาจึงน่าจะเป็นปัจจัยที่สร้างความสนใจในการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนได้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งชื่อเสียงของโรงเรียนออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพของโรงเรียนและนักเรียน เป็นผลมาจากการบริหารงานด้านวิชาการในโรงเรียนในด้านการเรียนในโรงเรียนกวดวิชา นักเรียนที่เข้ามาเรียนย่อมคาดหวังที่จะมีผลการเรียนดีขึ้น หรือรักษาระดับการเรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิมถ้าเรียนแล้วผลการเรียนดี ก็รู้สึกพอใจต้องการที่จะเรียนต่อไป หรือนำไปบอกต่อให้กับเพื่อน ๆ หรือญาติให้เข้าเรียนเพิ่มมากขึ้น เป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงให้กับโรงเรียนกวดวิชาโดยตรงแต่ถ้าไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวังย่อมมีผลเสียต่อชื่อเสียงของโรงเรียนโดยตรงเช่นกัน

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย จึงใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแต่ละคนมาเป็นปัจจัยในการทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

2 ด้านครูผู้สอน

ครูนับว่ามีบทบาทสำคัญมากที่สุดในโรงเรียน มีส่วนในการสร้างองค์ความรู้ และประสบการณ์ให้กับนักเรียน ครูเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจให้กับนักเรียนได้ โดยจำแนกลักษณะของครูไว้ 7 ด้าน คือ

1. มีความประพฤติดี
2. มีความรู้ทางวิชาการสูง
3. มีความสามารถในการสอนดี
4. มีความสามารถในการปกครองนักเรียน
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
6. มีบุคลิกภาพที่ดี
7. สามารถทำงานนอกเวลาได้

ด้านครูในโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะวิชา ซึ่งอาจจะจะเป็นครูที่มีชื่อเสียงหรือมาจากมหาวิทยาลัย มีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างดีเยี่ยม ทำให้นักเรียนรู้สึกเพลิดเพลินกับการเรียน ได้รับความรู้ และครูในโรงเรียนยังต้องรู้จักสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้มีความอบอุ่นมีความเป็น

กันเอง ทำให้นักเรียนกล้าซักถาม ซึ่งจากการสำรวจของกรมวิชาการ (2535 : 5) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าเรียนกวดวิชายอมรับว่ามีความสนิทสนมกับครูสอนพิเศษมากกว่าครูที่สอนในโรงเรียน และกล้าซักถามปัญหาที่สงสัยมากกว่าครูที่สอนในระบบโรงเรียน และที่สำคัญนักเรียนที่เข้าในโรงเรียนกวดวิชา สามารถเลือกเรียนกับครูที่เหมาะสมกับตนเองได้ตามต้องการ

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ครูที่สอนในโรงเรียนกวดวิชา เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนในการเรียนในโรงเรียนกวดวิชาได้

3.4.3.1.2 บรรยากาศในโรงเรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 48 – 67) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสร้างบรรยากาศสำหรับนักเรียนและผู้สอนในแง่ของการมีปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ คือ

1. ปฏิริยาตอบสนองระหว่างนักเรียนกับผู้สอน โดยผู้สอนไม่ควรสร้าง บรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้มิใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้น การพบปะพูดคุยในชั้นเรียน จะทำให้บรรยากาศแห่งความเป็นมิตรมีมากขึ้น

2. ปฏิริยาระหว่างผู้สอนกับนักเรียนต้องมีกิจกรรมที่ต้องร่วมมือกันทำ หมั่นสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง

3. ปฏิริยาระหว่างนักเรียนกับวัสดุอุปกรณ์ วัสดุจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น ลดเวลาการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

4. ปฏิริยาระหว่างนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม ทางโรงเรียนต้องจัดสิ่งแวดล้อม ทางด้านอาคารสถานที่ต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อประโยชน์ และสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนให้มากที่สุด

ดังนั้น บรรยากาศในการเรียนกวดวิชาที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จจึงต้องประกอบไปด้วยปัจจัย 2 ประการ คือ

1. บรรยากาศภายในห้องเรียน ได้แก่ ความสนใจในการสอนของครู ความเป็นกันเองระหว่างนักเรียนกับครู โดยที่เด็กมีความสุขในวิธีการสอน สื่อการสอนที่ทางโรงเรียนจัดหาการสอน และเนื้อหาที่สอนสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้

2. บรรยากาศนอกห้องเรียน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ความปลอดภัย ความสะอาด อาคารสถานที่ภายในโรงเรียนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเอื้อประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด รวมไปถึงการพูดคุยอย่างเป็นกันเองของพนักงานในโรงเรียน

3.4.3.2 การคมนาคม

การคมนาคมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนสัมพันธ์กับเรื่องค่าใช้จ่ายทั้งนี้เพราะโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มักตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนที่เจริญ (มดิชน. 13 ตุลาคม 2543 : 1,19) ทำให้เกิดความสะดวกกับผู้ปกครองในการไปรับ – ส่ง ไม่เสียเวลาในการเดินทาง

ทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ทั้งค่าน้ำมันรถ สำหรับโรงเรียนกวดวิชาในเขต กรุงเทพมหานคร มักจะต้องตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่เจริญ เช่น บริเวณสยามสแควร์ ที่มีความสะดวกทางการจราจร สามารถเดินทางไปเรียนได้ทั้งทางรถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า และ รถยนต์ส่วนตัว ดังนั้น การคมนาคมก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนในโรงเรียนกวดวิชา มีความพึงพอใจในการเรียน

3.4.3.3 ด้านการโฆษณา และบริการ

กลยุทธ์ทางการตลาดของโรงเรียนกวดวิชาเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการเรียกลูกค้า คือ นักเรียนที่มาเรียน ได้แก่ การโฆษณาตามสื่อ การโฆษณาผ่านแผ่นพับหรือใบปลิว แจกตามสถานที่สำคัญ ๆ ตามแหล่งชุมชน หรือโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยจะเน้นให้นักเรียน หรือผู้ปกครองได้ทราบถึง สถานที่ตั้ง ครูผู้ทำการสอน ค่าใช้จ่ายที่ต้องทราบ และมีการบอกให้ทราบถึง ความสำเร็จของศิษย์เก่า ที่ประสบความสำเร็จมา เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเข้าเรียน นอกจากนี้การโฆษณาที่ได้ผลอีกประการหนึ่งคือ การบอกต่อของผู้ปกครองหรือนักเรียนที่ได้เรียนในโรงเรียนกวดวิชาแล้วมีผลการเรียนดีขึ้น

นอกจากนี้ยังมีกลยุทธ์ด้านการบริการ การดูแลเอาใจใส่นักเรียนที่มาเรียน การให้บริการข้อมูลแก่ผู้ปกครองด้วยดี ให้คำตอบกับผู้ปกครองที่มีปัญหาได้ดี และการให้คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนเกิดขึ้นทำให้เกิดการตอบสนองความต้องการซึ่งมีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

3.4.4 ด้านผลการเรียนจากโรงเรียนในระบบ

นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มักจะมีวัตถุประสงค์ในการเรียนต่างกัน นักเรียนบางคนอาจจะมีผลการเรียนดีอยู่แล้ว เข้ามาเรียนเพื่อรักษาผลการเรียนของตนให้ดีไว้เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง หรือเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง แต่ในอีกกรณีหนึ่ง นักเรียนที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนกวดวิชา มักจะมีผลการเรียนตั้งแต่ปานกลางจนถึงต่ำ ทำให้ผู้ปกครองต้องนำเข้าเรียนเพื่อปรับปรุงให้ผลการเรียนดีขึ้น และเพื่อหาวิธีการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรักในการเรียนมากขึ้น โดยดูจากผลคะแนนเฉลี่ยปลายเทอม เป็นเกณฑ์ตัดสิน (กรมวิชาการ. 2544 : 20) /

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2544, ธันวาคม. : <http://www.dusit.ac.th>) โดยสวนดุสิตโพล ได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนในกรุงเทพฯและปริมณฑล ที่กำลังศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2,715 คน เป็นชายร้อยละ 44.60 หญิง ร้อยละ 55.40 ระหว่างวันที่ 10 ธันวาคม 2542 ถึง 5 มกราคม 2543 พบว่า มีนักเรียนร้อยละ 58.53 เรียนกวดวิชา เพื่อเตรียมตัวสอบเอ็นทรานซ์ และสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนกวดวิชาเป็นเพราะ ไม่มีเวลาและ มีปัญหาด้านการเงิน

นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ครูผู้สอนมีเทคนิคในการสอนให้จำได้อย่างรวดเร็วโดยใช้วิธีสอนแบบบรรยายและอธิบายโดยใช้แนวข้อสอบเก่า และนักเรียนกวดวิชามีปัญหาด้านความเหน็ดเหนื่อย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เสียเวลาในการเดินทาง มีเวลาทบทวนบทเรียนน้อยลง ในขณะที่ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่เลือกเรียนกวดวิชา เพราะเกิดจากผู้แนะนำ ซึ่งเป็นผลดีกว่าการโฆษณาของโรงเรียน สาเหตุรองลงมา คือ เป็นเพราะเด็กมาเรียนแล้วสอบคัดเลือกได้มาก

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2545, 16 มกราคม : <http://www.bangkokbiznews>) โดย ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพล ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ เรื่อง “ผู้ปกครองคิดอย่างไรกับการจัดระเบียบสังคมในโรงเรียน และการกวดวิชาในปัจจุบัน” จำนวน 30 เขต โดยทำการสำรวจระหว่างวันที่ 11 – 14 มกราคม 2545 จำนวน 1,188 ตัวอย่าง พบว่า ผู้ปกครองสนับสนุนให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชาเสริมความรู้ตามโรงเรียนกวดวิชาต่าง ๆ ร้อยละ 10.5 และยังพบว่าส่วนใหญ่ มีความเป็นห่วงลูกหลานและเด็กในอุปการะ เรื่องกลัวถูกหลอกให้เสียยาเสพติดและมั่วสุมในแหล่งอบายมุข รองลงมาเป็นเรื่องหนีเรียน ขณะที่เรื่องกวดวิชานั้น ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองอย่างเต็มที่

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 28) นักเรียนกวดวิชาเป็นผู้ที่ไม่มีปัญหา ด้านค่าใช้จ่ายสูง เพราะส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และเป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการเรียนกวดวิชา ในแต่ละเทอมส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงประมาณ 2,000-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45 และ 4,001 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21 และต่ำกว่า 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16

ช่วงเวลาที่นิยมเรียนส่วนใหญ่คือ วันธรรมดา (จันทร์ – ศุกร์) หลังเลิกเรียน เวลา 17.00 – 19.00 น. นักเรียนส่วนใหญ่จะมาจากโรงเรียนที่ใกล้แหล่งกวดวิชาโดยใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง เช่น ย่านสยามสแควร์ จะเป็นนักเรียนจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา เป็นต้น ย่านราชวัตร เป็นนักเรียนจากโรงเรียนราชินีบน โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล เป็นต้น และสำหรับวันเสาร์และอาทิตย์ ช่วงวันเสาร์มักจะมีการจองเรียนกวดวิชาเต็มก่อนวันอาทิตย์ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการพักผ่อนอยู่กับครอบครัวที่บ้านในวันอาทิตย์

ศิริ ศรีนวลฟูตะ (2536 : 185) ได้ศึกษาตัวแปรที่จำแนกความสำเร็จของนักเรียน ในเขตภาคเหนือในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2532 พบว่า การเรียนพิเศษหรือกวดวิชา เป็นตัวแปรที่มีแนวโน้มเป็นลักษณะของกลุ่มนักเรียนที่สอบคัดเลือกได้ สำหรับการเตรียมตัวเข้ามหาวิทยาลัย นักเรียนจะศึกษาเอกสารและตำราด้วยตนเอง ตลอดจนจัดซื้อและจัดหาเอกสารและตำราเพื่อศึกษาเพิ่มเติม นอกจากนี้ นักเรียนจะกวดวิชาสม่ำเสมอตลอดปี และเรียนพิเศษเพิ่มเติมอีกด้วย

วิสิษฐ์ นิพพิทา (2537 : 216) ได้ศึกษาถึงการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และนิสิตนักศึกษา พบว่าอาจารย์แนะแนวและนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักเรียนกวดวิชามีโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยได้มากกว่า ทำให้รู้แนวข้อสอบและมีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ ที่จะสอบคัดเลือกได้มากขึ้น

เมธิณี วดีศิริศักดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนกวดวิชาเพราะเล็งเห็นถึงประโยชน์เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมก่อนการสอบ ได้เทคนิคในการทำข้อสอบ เพื่อที่จะได้ทำข้อสอบให้รวดเร็วขึ้น และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

บุษกร หมอนทอง และคนอื่น ๆ (2542 : 14 – 15) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ที่มีต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 จำนวน 769 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. การสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ มีผลกระทบต่อด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติม อยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมมากกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและใหญ่พิเศษ
4. นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติม น้อยกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักเรียนที่เรียนโปรแกรมแตกต่างกันได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกัน ได้รับผลกระทบด้านการเรียนพิเศษเพิ่มเติมไม่แตกต่างกัน

สุกัญญา เกษศิริ (2542 : 57) ได้สำรวจทัศนคติเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตามระบบปัจจุบันและระบบเดิม โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น นักศึกษาชั้นปีที่ 1 (จำนวน 310 คน) และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (จำนวน 257 คน) ปีการศึกษา 2542 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 16 คณะ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มาจากการสอบคัดเลือกระบบเดิม และระบบปัจจุบันให้ความสำคัญกับการเรียนพิเศษมาก คิดเป็นร้อยละ 78.7 และวิชาที่นิยมเรียนมากที่สุดคือ วิชาคณิตศาสตร์ รองลงมาคือ วิชาฟิสิกส์ วิชาภาษาอังกฤษ วิชาเคมี วิชาภาษาไทย วิชาสังคม และวิชาชีววิทยา สำหรับเหตุผลที่สำคัญของการเรียน

พิเศษของนักศึกษา คือ เพื่อเตรียมตัวสอบเอ็นทรานซ์ และการทบทวนความรู้

สำหรับบุคคลที่มีส่วนช่วยและสนับสนุนในการสอบ พบว่า ครอบครัวและเพื่อนมีส่วนช่วยมากรองลงมาได้แก่ ครูแนะแนว ครูประจำวิชา ครูประจำชั้น โดยครอบครัวมีส่วนช่วยสนับสนุนมาก ในด้านค่าใช้จ่าย การให้กำลังใจ และการดูแลเรื่องสุขภาพ รองลงมาเป็นเรื่องการเรียนพิเศษ

วรารพร เตชะเชนศ และคนอื่น ๆ (2544, กันยายน) : <http://www.geocities.com/thetutor2000>) ได้ทำวิจัยเรื่อง กวดวิชา ค่านิยมเด็กไทยในปัจจุบัน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 500 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน 100 คน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มที่เรียนพิเศษน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า ในช่วงการสอบเอ็นทรานซ์ การอ่านหนังสือด้วยตัวเองจะดีกว่า เพราะประหยัดเวลาในการเดินทางไปเรียนพิเศษ และนักเรียนได้ผ่านการเรียนในโรงเรียนมาครบหลักสูตร จึงไม่ต้องอาศัยการเรียนกวดวิชาเหมือนนักเรียนที่สอบเทียบ แต่นักเรียนส่วนใหญ่ก็ผ่านการเรียนกวดวิชามาก่อนแล้ว

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

4.2.1 งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา ภาสุพันธ์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 8 ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย และวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยศึกษาถึงความพึงพอใจ ของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 7 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน กิจกรรมนักศึกษา การปกครองและอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่าดังนี้

นักศึกษาอาชีวศึกษามีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอน และความสัมพันธ์ ในกลุ่มเพื่อนในระดับมาก แต่มีความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ในระดับปานกลาง นักศึกษาอาชีวศึกษาทุกวิทยาลัย และคณะต่างก็มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยภาพรวมแต่ละองค์ประกอบแตกต่างกัน แต่พบว่า นักศึกษาคณะวิชาศิลปกรรมจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย มากกว่านักศึกษาจากคณะวิชาและวิทยาลัยอื่น

สุรพล เย็นเจริญ (2531 : 47) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนด้านหลักสูตรวิชาอาชีพธุรกิจ ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับความ

พึงพอใจมาก และพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจด้านครูผู้สอนสูงกว่าทุกด้าน

สุเทพ เมฆ (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12 พบว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เมื่อพิจารณาภาพรวมผลที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และบรรยากาศการวัดผล ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งครูและนักเรียนต่างระดับชั้นมีความพึงพอใจปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนต่างระดับชั้นพบว่านักเรียนต่างระดับชั้นมีความพึงพอใจแตกต่างกันบ้างในบางองค์ประกอบ แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างครูหญิงกับครูชาย พบว่า ครูชายมีความพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างครูกับนักเรียน พบความแตกต่างกันบ้างในเรื่องหลักสูตร ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ความสัมพันธ์ครูกับนักเรียน

กัศักดิ์ สารกิตติพันธ์ (2538 : 94-103) ได้ทำการวิจัย เรื่องความพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าและครู ที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย พบว่า ผู้ปกครองนักเรียน ศิษย์เก่าและครู มีความพอใจต่อการบริหารงานของโรงเรียนในด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านความพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีอาชีพต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ความพึงพอใจของศิษย์เก่าที่จบการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2521 – 2528 กับศิษย์เก่าที่จบระหว่างปีการศึกษา 2529 – 2536 ที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพอใจของครูที่ปฏิบัติหน้าที่บริหาร และสอนกับครูที่ทำหน้าที่สอนอย่างเดียวที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

เดือนเพ็ญ เปรมจิตร (2538 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ผู้ปกครองคาดหวังให้โรงเรียนจัดหลักสูตรที่เน้นการเตรียมความพร้อม และส่งเสริมการร้องเพลงและรำไทย ครูควรให้การบ้านและการอ่านทุกวัน จัดศูนย์หนังสือในห้องเรียน มีการวัดผลระหว่างเรียนโดยใช้แบบสอบถาม และการสังเกต รายงานผลการเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้ง ครูผู้สอนควรเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 – 40 ปีจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ผ่านการอบรมด้านอนุบาลมาแล้ว พุดจาสุภาพ รักเด็ก อาคารเรียนควรเป็นอาคารชั้นเดียว ห้องเรียนควรเป็นพื้นไม้ บริเวณโรงเรียนสะอาดเรียบร้อย

ประภา ดุลานนท์ (2540:65) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกลสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชายแดน ของ

จังหวัดสระแก้ว พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านวิธีสอน ด้านสัมพันธภาพกับครูประจำการ และด้านกิจกรรมพบกลุ่ม

สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 60) ได้ศึกษาความพึงพอใจและปัญหาของนิสิตระบบพิเศษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือด้านระบบการเข้ามาเป็นนิสิต ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการนิสิต ด้านสาธารณูปโภค และด้านองค์ประกอบสำคัญ โดยภาพรวมและแยกเป็นรายข้ออยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ยกเว้นสาธารณูปโภค 3 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ จำนวนจุดที่บริการน้ำดื่ม ระบบเสียงตามสาย และจำนวนจุดที่ตั้งโทรศัพท์สาธารณะ

4.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮอริชเบิร์ก (Herzberg. 1966 : 81 – 82) ได้ทำการวิจัยองค์ประกอบที่ทำให้คนเกิดความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจในการทำงาน โดยสัมภาษณ์จากวิศวกร และนักบัญชี ในปี ค.ศ. 1959 จำนวน 200 คน ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจและมีความสุขในการทำงานมี 5 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ความสำเร็จของงาน (Achievement)
2. การยอมรับนับถือ (Recognition)
3. ลักษณะของงาน (Work Itself)
4. ความรับผิดชอบ (Responsibility)
5. ความก้าวหน้าในการทำงาน (Advancement)

องค์ประกอบที่เป็นเหตุให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน มี 3 ประการ เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. นโยบายการบริหารงานของหน่วยงาน (Company Policy and Administration)
2. วิธีการปกครองบังคับบัญชา (Technical Supervision)
3. สภาพการทำงาน (Working Condition)

ฮูล (Houle. 1961 : 66) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ พบว่า มีแรงจูงใจในการเรียน 3 ประเภท คือ

1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย คือ นักเรียนที่เรียนกวดวิชาเพราะต้องการความสำเร็จ ต้องการเรียนให้ทันเพื่อน ต้องการเรียนให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น เรียนเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด และความเข้าใจผิดของตนเอง
2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม คือ เรียนเพื่อให้ทันเพื่อนในห้องเรียน เพื่อให้เกิดการกล้าแสดงออก กล้าซักถาม กล้าแสดงความคิดเห็น ให้เพื่อนยอมรับตนเองได้รับการยกย่อง ทำให้เกิดความมั่นใจรู้สึกว่าคุณค่า เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
3. มาเรียนเพื่อต้องการที่จะพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ให้ดีขึ้นมากที่สุด เพื่อเป็น

พื้นฐานในความก้าวหน้าของตนเองในอนาคต

จากผลงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองจากสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ดังนั้น ความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชา จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองในทางที่ดี และถ้าไม่ได้รับการตอบสนองที่ดีเพียงพอ ย่อมไม่สามารถเกิดขึ้นได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ต้องการศึกษปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ 9 สาขา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 700 คน แบ่งเป็น สาขา เซ็นทรัล ลาดพร้าว 25 คน สาขาปิ่นเกล้า 125 คน สาขางามวงศ์วาน 105 คน สาขาสยามสแควร์ 75 คน สาขาท่าพระ 140 คน สาขาบางกะปิ 65 คน สาขาซีคอนสแควร์ 120 คน สาขาศรีนครินทร์ 30 คน และสาขาสามย่าน 15 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนกวดวิชาอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 เลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร สาขา เซ็นทรัล ลาดพร้าว 9 คน สาขาปิ่นเกล้า 46 คน สาขางามวงศ์วาน 38 คน สาขาสยามสแควร์ 27 คน สาขาท่าพระ 51 คน สาขาบางกะปิ 24 คน สาขาซีคอนสแควร์ 44 คน สาขาศรีนครินทร์ 11 คน สาขาสามย่าน 5 คน โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ เคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 255 คน ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำนวนแยกตามสาขา

สาขา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เซ็นทรัล ลาดพร้าว	25	9
ปิ่นเกล้า	125	46
งามวงศ์วาน	105	38
สยามสแควร์	75	27
ท่าพระ	140	51
บางกะปิ	65	24
ซีคอนสแควร์	120	44
ศรีนครินทร์	30	11
สามย่าน	15	5
รวม	700	255

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กับนักเรียนโรงเรียนเดอะติวเตอร์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ประกอบด้วยบุคคลภายในครอบครัว บุคคลภายนอกครอบครัว และบุคคลภายในและภายนอกครอบครัว

1.2 ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่กำลังเรียนในแต่ละสาขาประกอบด้วย เรียนเพื่อความสำเร็จในการเรียน เรียนเพื่อการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย

1.3 ข้อมูลด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา จำนวน 4 ตัวแปร ประกอบด้วย ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน การคมนาคม การโฆษณาและการบริการ และอื่น ๆ

1.4 ข้อมูลด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ จำนวน 31 ข้อ เป็นความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา 5 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านกายภาพ
- 2.2 ด้านความมั่นคงปลอดภัย
- 2.3 ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
- 2.4 ด้านการได้รับการยกย่อง
- 2.5 ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ได้ 5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	ได้ 4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ได้ 3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	ได้ 2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ได้ 1	คะแนน

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาแนวความคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบและแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา และเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนิตยสารศัพท์ต่าง ๆ

3.2 สร้างแบบสอบถามในแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ บุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา เป็นแบบสอบถามที่บางส่วนปรับปรุงมาจากแบบสอบถาม ของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 139 – 142) ประกอบด้วยประโยคข้อความพร้อมมาตราประเมินค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 50 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามเสนอต่อประธานกรรมการ กรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ด้านคุณภาพเนื้อหา ความเที่ยงตรง และสำนวนภาษาที่ใช้ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ช่วยตรวจสอบความเหมาะสม

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข จนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังเรียนกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน จาก 9 สาขา

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ (Try Out) มาวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ข้อคำถาม รายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนน (Item Total Correlation) โดยเลือกข้อที่ค่า r ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีค่า r ระหว่าง 0.20 ถึง 0.67 ผู้วิจัยจึงได้เลือกข้อคำถามความพึงพอใจ จำนวน 31 ข้อ (ภาคผนวก)

3.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) แบบสอบถามความพึงพอใจได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ซึ่งวิเคราะห์เป็นด้านกายภาพ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.78 ด้านความมั่นคงปลอดภัย ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.72 ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90 ด้านการได้รับการยกย่องได้ค่าความเชื่อมั่น 0.84 ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้ค่าความเชื่อมั่น 0.78 (ภาคผนวก)

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการทุกขั้นตอน เสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโทเพื่อให้ความเห็นชอบ แล้วนำไปพิมพ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปยังถึงนายกสมาคมผู้บริหารและครูโรงเรียนกวดวิชาแห่งประเทศไทย เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือไปยังกรรมการผู้จัดการโรงเรียนกวดวิชา เดอะติวเตอร์ เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่กำลังเรียนกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ทุกสาขา

4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 255 ชุด พร้อมหนังสือจากนายกสมาคมผู้บริหารและครูโรงเรียนกวดวิชาแห่งประเทศไทย ไปพบผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการแต่ละสาขาด้วยตนเอง และขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนนำแบบสอบถามให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม แล้วรอเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถวิเคราะห์ได้จำนวน 255 ชุด

คิดเป็น ร้อยละ 100

5. การจัดการข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยหาค่าสถิติ และทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ลงรหัสแล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

5.2 การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ได้กำหนดค่าคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ได้ 5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	ได้ 4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ได้ 3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	ได้ 2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ได้ 1	คะแนน

ในการตรวจสอบสมมติฐานระดับความพึงพอใจปานกลาง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจในการกวดวิชา ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาดตนเองให้เต็มศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบค่าเฉลี่ยของประชากรเป็น 3 ($\mu = 3$) ตามเกณฑ์การให้คะแนนในระดับปานกลางที่กำหนดไว้ข้างต้น โดยใช้ค่า (t-test) แบบ One Sample Group

6.2.2 การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ และความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้การตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Multiple Correlation) การหาสมการ เพื่อค้นหาตัวทำนายที่ดีในการทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาสถิติถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6.2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคคล ผู้สนใจให้เรียน กวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ ด้านแรงจูงใจ ผลการเรียนรู้และความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

6.2.4 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter เพื่อศึกษาการทำนายความ พึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ด้วยตัวแปรปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้าน วัตถุประสงค์ ด้านแรงจูงใจ และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอย พหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวแปรและค่า พยากรณ์ที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการแปลความหมายตามลำดับดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r	แทน	ค่าความสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวทำนาย ซึ่งทำนายในรูปของคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวทำนาย ซึ่งทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน
SE.b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ
C.V.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย
X_1	แทน	บุคคลภายในครอบครัว
X_2	แทน	บุคคลภายนอกครอบครัว
X_3	แทน	บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว
X_4	แทน	เพื่อความสำเร็จในการเรียน
X_5	แทน	เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
X_6	แทน	เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย
X_7	แทน	ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียน

X_8	แทน	การคมนาคม
X_9	แทน	การโฆษณาและการบริหาร
X_{10}	แทน	อื่นๆ
X_{11}	แทน	ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน
Y	แทน	ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา
Y_1	แทน	ด้านกายภาพ
Y_2	แทน	ด้านความมั่นคงปลอดภัย
Y_3	แทน	ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
Y_4	แทน	ด้านการได้รับการยกย่อง
Y_5	แทน	ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ
Z'_1	แทน	คะแนนทำนายมาตรฐานความพึงพอใจด้านกายภาพ
Z'_2	แทน	คะแนนทำนายมาตรฐานความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย
Z'_3	แทน	คะแนนทำนายมาตรฐานความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ
Z'_4	แทน	คะแนนทำนายมาตรฐานความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง
Z'_5	แทน	คะแนนทำนายมาตรฐานความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ
Z'	แทน	สมการทำนายความพึงพอใจ
Y'	แทน	คะแนนดิบความพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตัวแปรตามปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ผลการเรียนในระบบโรงเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาในภาพรวม ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรัก

และเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง
เต็มศักยภาพ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา
ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ผลการเรียนรู้และ
ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson
Product Moment Correlation)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ Enter เพื่อศึกษาการทำนายความพึงพอใจ
ในการเรียนกวดวิชา ด้วยตัวแปรปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของ
การเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน โดย
ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อ
ค้นหาตัวแปรและค่าพยากรณ์ที่สามารถความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านบุคคล
ผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียน
กวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน โดยแสดงจำนวนและค่าร้อยละ ดังแสดงใน
ตาราง 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียน กวดวิชา ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการเรียน กวดวิชา

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
1. บุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา		
- บุคคลภายในครอบครัว	109	42.75
- บุคคลภายนอกครอบครัว	61	23.92
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	85	33.33
รวม	255	100
2. วัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา		
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	137	53.73
- เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	5	1.96
- เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย	113	44.31
รวม	255	100
3. แรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา		
- ชื่อเสียง และบรรยากาศของโรงเรียน	90	35.29
- การคมนาคม	61	23.92
- การโฆษณา และบริการ	30	11.76
- อื่น ๆ (เลือกมากกว่า 1 กรณี)	74	29.02
รวม	255	100

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า บุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชามากที่สุด คือ บุคคลภายในครอบครัวมีจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75 รองลงมา ได้แก่บุคคลภายใน และภายนอกครอบครัว จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 และจากบุคคลภายนอกครอบครัว

จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.92 ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา พบว่า การเรียนกวดวิชา เพื่อความสำเร็จในการเรียนมากที่สุด จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 53.73 รองลงมา ได้แก่ เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 44.31 และเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.96 ส่วนแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชานั้น พบว่า ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียนมีความสำคัญมากที่สุด มีจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยด้านอื่น ๆ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 29.02 การคมนาคม จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 23.92 การโฆษณาและบริการ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.77

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D	C.V.
ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	3.01	0.57	18.98

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผลการเรียนในระบบโรงเรียน โดยเฉลี่ยของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาในโรงเรียนเดอะติวเตอร์ เท่ากับ 3.01 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.57 และค่าร้อยละของสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับ 18.98

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาในภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง และด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา และการตรวจสอบระดับความพึงพอใจกับระดับปานกลาง ($\mu = 3$)

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	n	$\bar{X}$	S.D.	t
1. ด้านกายภาพ	255	3.89	0.47	30.18**
2. ด้านความมั่นคงปลอดภัย	255	3.98	0.47	33.49**
3. ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ	255	3.49	0.67	11.70**
4. ด้านการได้รับการยกย่อง	255	3.64	0.55	18.68**
5. ด้านการรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ	255	3.87	0.56	24.74**
รวม	255	3.78	0.54	23.76**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูงกว่าปานกลาง ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานตั้งไว้ว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมั่นคงปลอดภัยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.98 ด้านกายภาพ เท่ากับ 3.89 ด้านการรู้จักตนเองและการพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพเท่ากับ 3.87 ด้านการได้รับการยกย่องเท่ากับ 3.64 และด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะเท่ากับ 3.49 และปัจจัยรายด้านโดยรวมมีค่าระหว่าง 11.70 – 33.49 เมื่อตรวจสอบระดับความพึงพอใจระดับปานกลางโดยใช้ค่า t พบว่า ระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าเมตริกของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficients Matrix) ของปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษา
นักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Yรวม
ด้านบุคคลผู้ตั้งใจให้เรียนกวดวิชา																	
บุคคลในครอบครัว (X1)	1	-.485**	.611**	-.088	.049	.075	.059	-.001	.214**	-.056	-.022	-.031	.078	.027	.024	-.026	.020
บุคคลนอกครอบครัว (X2)		1	.397**	.078	.053	.093	.067	.030	-.113	-.091	-.003	-.076	-.109	-.074	-.077	-.118	-.112
บุคคลภายใน+บุคคลภายนอก (X3)			1	.022	-.100	.006	-.122	-.026	-.112	.141	.026	.101	.017	.038	.045	.134*	.080
ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา																	
เพื่อความสำเร็จในการเรียน (X4)				1	-.152*	-.981**	-.006	.023	-.130*	-.014	-.051	-.013	-.041	-.164**	-.063	-.009	-.081
เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (X5)					1	-.126	-.045	.120	.076	-.060	-.034	-.051	-.116	-.076	-.127*	-.085	-.117
เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย (X6)						1	.018	-.056	.110	.031	.061	.027	.074	.186**	.099	.032	.114
ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา																	
โรงเรียน (X7)							1	-.414**	.197**	-.613**	.054	.089	.094	.083	.038	-.026	.065
การคมนาคม (X8)								1	-.150*	-.465**	-.100	-.178**	-.230**	-.145*	-.183**	-.153*	-.218**
การโฆษณา (X9)									1	-.322**	.031	.029	-.020	.075	.029	-.042	.051
ด้านอื่นๆ (X10)										1	.034	.068	.109	.045	.122	.159*	.120*
ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน																	
ผลการเรียน (X11)											1	-.037	-.020	-.039	-.025	-.046	-.042
ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา (Y1)												1	.625**	.615**	.547**	.455**	.772**
ความมั่นคงปลอดภัย (Y2)													1	.463**	.644**	.540**	.793**
ความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Y3)														1	.575**	.409**	.783**
การได้รับการยกย่อง (Y4)															1	.639**	.877**
การรู้จักตนเองและพัฒนาตนเอง (Y5)																1	.764**
ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา (Y)																	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า โดยภาพรวม ปัจจัยด้านการคมนาคมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจด้านการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -0.218$)

ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชาทั้งบุคคลภายในและบุคคลภายนอก (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ (Y_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .134$)

ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ความสำเร็จการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.164$)

ปัจจัยด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจด้านการได้รียกย่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.127$)

ปัจจัยด้านพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.186$)

ปัจจัยด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจ ด้านกายภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.178$)

ปัจจัยด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.230$)

ปัจจัยด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.145$)

ปัจจัยด้านคมนาคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.183$)

ปัจจัยด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.153$)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ค่าสถิติถดถอยพหุคูณแบบ Enter เพื่อการศึกษาการทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้วยตัวแปรปัจจัย ด้านด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านระดับผลการเรียนในระบบโรงเรียน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวแปรและค่าทำนายที่ดีในการทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา กวดวิชา ดังแสดงไว้ในตาราง 10 และตาราง 21 ดังต่อไปนี้

ตาราง 10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านกายภาพ วิเคราะห์โดยวิธี Enter

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	b	β	SE.b	t
1. ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา				
- บุคคลภายนอกครอบครัว	-0.037	-0.034	0.076	-0.493
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	-0.091	0.091	0.076	1.291
2. ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา				
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	-0.012	-0.012	0.060	-0.196
- เพื่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	-0.085	-0.025	0.217	-0.391
3. ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา				
- การคมนาคม	-0.215	-0.195	0.078	-2.739*
- การโฆษณา และบริการ	0.005	-0.003	0.127	-0.041
- ด้านอื่น ๆ	-0.042	-0.043	0.072	-0.593
4. ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	0.048	-0.058	0.052	-0.932
a = 4.088	R = 0.218	$R^2 = 0.048$	Adjusted R Square = 0.017	F = 1.538

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจด้านกายภาพ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคม กลุ่มตัวแปรทั้งหมดทุกตัวที่ใช้ในการทำนายมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรตามเป็น 0.218 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านกายภาพได้ร้อยละ 4.8

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยวิธี Stepwise พบว่า การทำนายความพึงพอใจด้านกายภาพมีตัวแปรที่สามารถทำนายได้ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านกายภาพ
โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression
Analysis)

ตัวทำนาย	b	β	SE.b	t
ขั้นที่ 1				
(Constant)	3.937		0.033	118.065
การคมนาคม	-0.196	-0.178	0.068	-2.877**
R = 0.178	$R^2 = .032$	Adjusted R	F = 8.275**	SEE=0.464
		Square=0.028		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า ตัวแปรด้านการคมนาคม สามารถทำนาย ความพึงพอใจด้านกายภาพของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ -0.178 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ -0.196 และพบว่า การคมนาคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านกายภาพได้ร้อยละ 3.2

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 11 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการทำนายความพึงพอใจด้านกายภาพของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ โดยมี ความคลาดเคลื่อนของการทำนาย (SEE) เท่ากับ 0.464 และเป็นสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 8.275$) ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการคะแนนดิบทำนายความพึงพอใจด้านกายภาพ ได้ดังนี้

$$Y'_1 (\text{ด้านกายภาพ}) = 3.937 - 0.196 (\text{การคมนาคม})$$

และสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_1 (\text{ด้านกายภาพ}) = -0.178 (\text{การคมนาคม})$$

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย วิเคราะห์โดยวิธี Enter

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	b	β	SE.b	t
1. ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา				
- บุคคลภายนอกครอบครัว	-0.128	-0.117	0.075	-1.712
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	-0.047	-0.048	0.069	-0.691
2. ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา				
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	-0.044	-0.047	0.059	-0.751
- เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	-0.317	-0.094	0.213	-1.489
3. ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา				
- การคมนาคม	-0.244	-0.222	0.077	-3.172**
- การโฆษณา และบริการ	-0.059	-0.032	0.214	-0.477
- ด้านอื่น ๆ	0.008	0.008	0.070	0.117
4. ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	-0.039	-0.049	0.051	-0.786
a = 4.241	R=.278	$R^2 = .077$	Adjusted R Square = 0.047	F= 2.571**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคม กลุ่มตัวแปรทั้งหมดทุกตัวที่ใช้ในการทำนาย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรตามเท่ากับ 0.278 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัยได้ร้อยละ 7.7

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ โดยวิธี Stepwise พบว่า การทำนายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย มีตัวแปรที่สามารถทำนายได้ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวทำนาย	b	β	SE.b	t
ขั้นที่ 1				
(Constant)	4.046		0.230	123.053
การคมนาคม	-0.253	-0.230	0.067	-3.767**
R = 0.230	$R^2 = 0.053$	Adjusted R	F = 14.187**	SEE= 0.458
		Square=0.049		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า การคมนาคมสามารถทำนายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัยของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนเดอะติวเดอร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยมาตรฐาน (β) = -0.23 และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ -0.253 และการคมนาคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัยได้ร้อยละ 5.3

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการทำนายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัยของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนของการทำนาย (SEE) เท่ากับ 0.458 และเป็นสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 14.187$) ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปของสมการคะแนนดิบ อธิบายความพึงพอใจด้านความมั่นคงปลอดภัย ดังนี้

$$Y'_2 \text{ (ด้านความมั่นคงปลอดภัย)} = 4.046 - 0.253 \text{ (คมนาคม)}$$

และสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_2 \text{ (ด้านความมั่นคงปลอดภัย)} = -0.23 \text{ (คมนาคม)}$$

ตาราง 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ วิเคราะห์โดยวิธี Enter

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	b	β	SE.b	t
1. ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา				
- บุคคลภายนอกครอบครัว	0.061	-0.039	0.107	-0.573
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	-0.041	0.030	0.099	0.424
2. ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา				
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	-0.226	-0.169	0.085	-2.667**
- เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	-0.420	-0.087	0.305	-1.376
3. ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา				
- การคมนาคม	-0.240	-0.154	0.110	-2.180*
- การโฆษณา และบริการ	0.062	0.023	0.178	0.349
- ด้านอื่น ๆ	-0.077	-0.054	0.101	-0.761
4. ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	0.074	-0.063	0.073	-1.012
a = 3.921	R=.254	$R^2 = .064$	Adjusted R Square = 0.034	F= 2.115*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 คือ ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคม ตามลำดับ กลุ่มตัวแปรทั้งหมดทุกตัวที่ใช้ในการทำนายมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรตามเท่ากับ 0.254 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะได้ร้อยละ 6.4

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยวิธี Stepwise พบว่า การทำนายความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ มีตัวแปรที่สามารถทำนายได้ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านความรักและ
เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise
Multiple Regression Analysis)

ตัวทำนาย	b	β	SE.b	t
ขั้นที่ 1				
(Constant)	3.379		0.055	61.204
เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย	0.249	0.186	0.083	3.005**
R = 0.186	$R^2 = .034$	Adjusted R	F = 9.029**	SEE=0.658
		Square=0.031		
ขั้นที่ 2				
(Constant)	3.434		0.060	57.012
เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย	0.239	0.178	0.082	2.899**
การคมนาคม	-0.211	-0.135	0.096	-2.201*
R = 0.229	$R^2 = .053$	Adjusted R	F = 7.004**	SEE=0.653
		Square =		
		0.045		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 พบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาในด้านเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย สามารถทำนายความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.186 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ 0.249 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะได้ร้อยละ 3.4

เมื่อนำตัวแปรด้านการคมนาคมมาร่วมศึกษา พบว่า ทั้งตัวแปรด้านมาเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลายและการคมนาคม สามารถร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านความรักและ เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.178 และ -0.135 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ 0.239 และ -0.211 ตามลำดับ และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.3

เมื่อนำข้อมูลที่วิเคราะห์มาเขียนเป็นสมการทำนายความพึงพอใจในด้านความรักและ เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ สามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน โดยมีความคลาดเคลื่อนของการทำนาย (SEE) เท่ากับ 0.653 และเป็นสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 7.004$) ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการคะแนนดิบ อธิบายความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ได้ดังนี้

Y'_3 (ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ) = $3.434 + 0.239$ (เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย) - 0.211 (การคมนาคม)

Z'_3 (ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ) = 1.78 (เพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย) - $.135$ (การคมนาคม)

ตาราง 16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง ด้วยวิธีการ Enter

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	b	β	SE.b	t
1. ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา				
- บุคคลภายนอกครอบครัว	0.074	-0.058	0.088	-0.846
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	0.001	0.001	0.081	0.018
2. ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา				
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	-0.084	-0.077	0.069	-1.214
- เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	0.451	-0.115	0.250	-1.806
3. ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา				
- การคมนาคม	-0.195	-0.152	0.090	-2.153*
- การโฆษณา และบริการ	0.012	0.005	0.146	0.082
- ด้านอื่น ๆ	0.049	0.043	0.083	0.603
4. ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	-0.049	-0.051	0.060	-0.814
a = 3.885	R=.241	$R^2 = .058$	Adjusted R Square = 0.027	F= 1.896

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคม กลุ่มตัวแปรทั้งหมดทุกตัวที่ใช้ในการทำนายมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรตามเท่ากับ 0.241 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านได้รับการยกย่อง ได้ร้อยละ 5.8

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ โดยวิธี Stepwise พบว่า การทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง มีตัวแปรที่สามารถทำนายได้ ดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวทำนาย	b	β	SE.b	t
ขั้นที่ 1				
(Constant)	3.695		0.039	95.667
การคมนาคม	-0.234	0.183	0.079	-2.957**
R = 0.183	$R^2 = 0.033$	Adjusted R	F = 8.747**	SEE=0.538
		Square=0.030		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 17 พบว่า ตัวแปรด้านการคมนาคม สามารถทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่องของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.183, ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ -0.234 และการคมนาคมสามารถอธิบายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่องได้ร้อยละ 3.3

เมื่อนำผลจากการวิเคราะห์มาเขียนเป็นสมการทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง สามารถเขียนเป็นสมการทำนายในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน โดยมีความคลาดเคลื่อนของการทำนาย (SEE) เท่ากับ 0.538 และเป็นสมการทำนายที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 8.747$) ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการคะแนนดิบ อธิบายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง ได้ดังนี้

Y'_4 (ด้านการได้รับการยกย่อง) = $3.695 - 0.234$ (การคมนาคม)
และสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

Z'_4 (ด้านการได้รับการยกย่อง) = 0.183 (การคมนาคม)

ตาราง 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ วิเคราะห์โดยวิธี Enter

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	b	β	SE.b	t
1. ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา				
- บุคคลภายนอกครอบครัว	-0.088	-0.067	0.090	-0.974
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	0.106	0.089	0.083	1.267
2. ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา				
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	-0.016	-0.014	0.071	-0.219
- เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	-0.240	0.059	0.258	-0.932
3. ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา				
- การคมนาคม	-0.140	-0.106	0.093	-1.506
- การโฆษณา และบริการ	0.105	0.047	0.150	0.698
- ด้านอื่น ๆ	0.101	0.085	0.085	1.185
4. ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	-0.064	-0.065	0.062	-1.041
a = 4.056	R=.241	$R^2 = .058$	Adjusted R Square = 0.028	F= 1.904

จากตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ไม่มีตัวแปรใดที่สามารถทำนายความพึงพอใจด้านรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 กลุ่มตัวแปรทั้งหมดทุกตัวที่ใช้ในการทำนายมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรตามเท่ากับ 0.241 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้ร้อยละ 5.8

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยวิธี Stepwise พบว่า การทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ มีตัวแปรที่สามารถทำนายได้ดังตาราง 19

ตาราง 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวทำนาย	b	β	SE.b	t
ขั้นที่ 1				
(Constant)	3.920		0.040	97.996
การคมนาคม	-0.202	-0.153	0.082	-2.464*
R = 0.153	R ² = .023	Adjusted R Square = 0.020	F = 6.071	SEE = 0.557
ขั้นที่ 2				
(Constant)	3.867		0.047	82.365
การคมนาคม	-0.197	-0.150	0.081	-2.425*
บุคคลภายในและบุคคลภายนอก	0.155	0.130	0.074	-2.110*
R = 0.201	R ² = .040	Adjusted R Square = 0.033	F = 5.303**	SEE = 0.553

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่า ตัวแปรด้านการสนใจในการเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคมสามารถทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ -0.155 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ -0.202 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ได้ร้อยละ 2.3

เมื่อนำตัวแปรด้านบุคลภายในและบุคลภายนอกครอบครัวยุติศึกษาด้วย พบว่า การคมนาคมและบุคลภายในและบุคลภายนอกครอบครัวยุติสามารถร่วมกันทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ -0.150 และ 0.130 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ -0.197 และ 0.155 ตามลำดับ และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 4.0

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 19 สามารถนำมาเขียนเป็นสมการทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ในรูปสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน โดยมีความคลาดเคลื่อนของสมการทำนาย (SEE) เท่ากับ 0.553 เป็นสมการที่สามารถอธิบายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการคะแนนดิบ อธิบายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ได้ดังนี้

$$Y'_5 \text{ (ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ)} = 3.867 - 0.197 \text{ (การคมนาคม)} + 0.155 \text{ (บุคลภายในและภายนอกครอบครัว)}$$

และสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_5 \text{ (ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ)} = -0.15 \text{ (การคมนาคม)} + 0.13 \text{ (บุคลภายในและภายนอกครอบครัว)}$$

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ แต่ละด้านที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจ
ด้านการเรียนกวดวิชาโดยรวมทุกด้านด้วยวิธีการวิเคราะห์โดยวิธีการ Enter

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	b	β	SE.b	t
1. ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา				
- บุคคลภายนอกครอบครัว	-0.078	-0.077	0.070	-1.131
- บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว	0.034	0.037	0.064	0.534
2. ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา				
- เพื่อความสำเร็จในการเรียน	-0.079	-0.090	0.055	-1.432
- เพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	-0.319	0.101	0.199	-1.607
3. ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา				
- การคมนาคม	-0.206	-0.200	0.072	-2.865**
- การโฆษณา และบริการ	0.023	0.013	0.116	0.200
- ด้านอื่น ๆ	0.012	0.013	0.066	0.187
4. ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน	0.055	-0.071	0.047	-1.154
a = 4.027	R=.282	$R^2 = .079$	Adjusted R Square = 0.049	F= 2.651**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคม กลุ่มตัวแปรทั้งหมดทุกตัวที่ใช้ในการทำนายมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรตามเท่ากับ 0.282 และสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาได้ร้อยละ 7.9

ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์โดยวิธี Stepwise พบว่า การทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา มีตัวแปรที่สามารถทำนายได้ ดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ร่วมกันทำนายความพึงพอใจในการเรียน กวดวิชา โดยรวมทุกด้านด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวทำนาย	b	β	SE.b	t
ขั้นที่ 1				
(Constant)	3.816		0.031	123.861
การคมนาคม	-0.224	-0.218	0.063	-3.553**
R = 0.218	$R^2 = 0.048$	Adjusted R	F = 12.624 **	SEE = 0.429
		Square = 0.044		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 21 พบว่า ตัวแปรด้านการคมนาคมสามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่เรียนกวดวิชาโรงเรียนเดอะติวเตอร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (β) เท่ากับ -0.218 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) เท่ากับ -0.224 ซึ่งการคมนาคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาได้ร้อยละ 4.8

เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาเขียนเป็นสมการทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยมีความคลาดเคลื่อนจากการทำนาย (SEE) เท่ากับ 0.429 และเป็นสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 12.624$) ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการคะแนนดิบ อธิบายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ได้ดังนี้

$$Y' \text{ (ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา)} = 3.816 - 0.224 \text{ (การคมนาคม)}$$

และสมการทำนายในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z' \text{ (ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา)} = -0.218 \text{ (การคมนาคม)}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียน กวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าพอสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียน โดยใช้ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนเป็นตัวทำนาย

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการศึกษาไว้ดังนี้

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตัวเองและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาในทางบวก
3. ปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาได้

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 700 คน จาก 9 สาขา แบ่งเป็น สาขาเซ็นทรัลลาดพร้าว จำนวน 25 คน สาขาปิ่นเกล้า จำนวน 125 คน สาขางามวงศ์วาน จำนวน 105 คน สาขาสยามสแควร์ จำนวน 75 คน สาขาท่าพระ จำนวน 140 คน สาขาบางกะปิ จำนวน 65 คน สาขาซีคอนสแควร์ จำนวน 120 คน สาขาศรีนครินทร์ จำนวน 30 คน และสาขาสายาน จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ได้กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ซึ่งเลือกโดยใช้วิธีสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่าง 255 คน จากสาขาเซ็นทรัลลาดพร้าว จำนวน 9 คน สาขาพระปิ่นเกล้า จำนวน 46 คน สาขางามวงศ์วาน จำนวน 38 คน สาขาสยามสแควร์ จำนวน 27 คน สาขาท่าพระ จำนวน 51 คน สาขาบางกะปิ จำนวน 24 คน สาขาซีคอนสแควร์ จำนวน 44 คน สาขาศรีนครินทร์ จำนวน 11 คน และสาขาสายาน จำนวน 5 คน รวม 255 คน โดยการใช้ตารางของเคริจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 255 ฉบับ ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ 255 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากแบบสอบถามของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2545 : 67 - 84) แบบสอบถามที่แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบ ประกอบไปด้วย

- 1.1 ข้อมูลด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ บุคคลภายในครอบครัว บุคคลภายนอกครอบครัว และบุคคลภายในและภายนอกครอบครัว
- 1.2 ข้อมูลด้านวัตถุประสงค์ด้านการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่กำลังเรียนในแต่ละสาขาประกอบด้วย เรียนเพื่อความสำเร็จในการเรียน เรียนเพื่อการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรียนเพื่อการพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย
- 1.3 ข้อมูลด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา จำนวน 4 ตัวแปร ประกอบด้วย ชื่อเสียงและบรรยากาศของโรงเรียนกวดวิชา การคมนาคม การโฆษณาและบริการ และอื่น ๆ
- 1.4 ข้อมูลด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ มีจำนวน 31 ข้อ จำแนกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านกายภาพ จำนวน 6 ข้อ
- 2.2 ด้านความมั่นคงปลอดภัย จำนวน 6 ข้อ
- 2.3 ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ จำนวน 6 ข้อ
- 2.4 ด้านการได้รับการยกย่อง จำนวน 6 ข้อ
- 2.5 ด้านการรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ จำนวน 7 ข้อ

แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ได้	5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	ได้	4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ได้	3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	ได้	2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ได้	1	คะแนน

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วจึงนำมาแก้ไขปรับปรุง จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ แต่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อตรวจหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.97 จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Spss for Windows โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกปัจจัยแต่ละด้าน โดยใช้การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. – Standard Deviation) ของระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่าง และใช้คะแนนการแปลความหมายของเบส (เพียงใจ พรหมทัศน์นนท์, 2542 : 64 ; อ้างอิงจาก Best, 1983 : 181 – 185)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจในโรงเรียนกวดวิชา และผลการเรียนในระบบโรงเรียน กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Simple Correlation Coefficient) ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ค่าสถิติถดถอยพหุคูณแบบ Enter เพื่อการศึกษาการทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้วยตัวแปรปัจจัยด้านต่างๆ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาการทำนายและตัวทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษา เรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ และความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในภาพรวม พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับสูงกว่าปานกลาง ($\bar{X} = 3.78$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมั่นคงปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมา ได้แก่ ด้านกายภาพ ($\bar{X} = 3.89$) ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 3.87$) ด้านการได้รับการยกย่อง ($\bar{X} = 3.64$) และด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ($\bar{X} = 3.49$) ความพึงพอใจรายด้านและความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา พบว่า

ปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านบุคลภายในและบุคลภายนอกครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .134$)

ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อความสำเร็จทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.164$)

ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาด้านเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมีความ

สัมพันธ์ทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านการได้รับการยกย่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.127$)

ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาด้านพัฒนาความรู้ให้หลากหลายมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .186$)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.218$)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านกายภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.178$)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านความมั่นคงปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -.230$)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.145$)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านการได้รับการยกย่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = -0.183$)

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทางลบกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.153$)

3. การศึกษาปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา วัตถุประสงค์ด้านการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา พบว่า

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคมสามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านกายภาพของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนเดอะติวเดอร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.2

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคมสามารถทำนายความพึงพอใจของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเดอร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.3

ตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านการมาเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย และตัวแปรด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา คือ ด้านการคมนาคม โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.3

ส่วนตัวแปรด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชาด้านการคมนาคมสามารถทำนายความพึงพอใจด้านการได้รับการยกย่อง ด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.3

นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคมและด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา คือ ด้านบุคคลภายในและภายนอกครอบครัวสามารถทำนายความพึงพอใจด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.0

เมื่อพิจารณาตัวแปรที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ พบว่า ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา ด้านการคมนาคม สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.8

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษางานวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ด้านการได้รับการยกย่อง และด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพสูงกว่าระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีอาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรง ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ มีการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวด มีความสะอาดทั้งภายในตัวอาคารเรียนและนอกอาคารเรียน สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้นักเรียนและผู้ปกครองมีความสบายใจ นักเรียนเรียนด้วยความมั่นใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2543 : 17) เรื่องการศึกษาเรื่องกวดวิชา ค่านิยมของเด็กไทยในปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนกวดวิชาที่มีห้องน้ำสะอาด ตัวอาคารมีความปลอดภัยสูง มีทางหนีไฟ มีทางออกฉุกเฉิน มีโทรทัศน์วงจรปิด มียามคอยตรวจสอบการเข้าออกของบุคคลตลอดเวลา จะมีนักเรียนเลือกเข้าเรียนมากกว่าโรงเรียนที่ไม่มีระบบความปลอดภัยดังที่กล่าวมา

สำหรับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ มีระดับน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่านักเรียนแต่ละคนต่างมีจุดมุ่งหมายด้านการเรียนกวดวิชา คือ

มุ่งหาความรู้จากครูผู้สอนในห้องให้ได้มากที่สุด จึงมิได้ให้ความสำคัญกับการพูดคุยหรือสนทนากับเพื่อน ๆ ในห้องเรียน นอกจากนี้รูปแบบของการเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชา นักเรียนไม่มีโอกาสที่จะได้รวมกลุ่มทำกิจกรรมเหมือนในโรงเรียนในระบบ ทำให้นักเรียนแต่ละคนไม่มีโอกาสได้ทำงานกลุ่มร่วมกันหรือปรึกษากันด้านการเรียน เมื่อเลิกเรียนทำให้ไม่มีความผูกพันกัน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการสัมมนาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 26) เรื่องกวดวิชาวิกฤตที่สะท้อนความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่ว่าการเรียนกวดวิชาจะมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้แก่อนาคตของตนเอง ทำให้นักเรียนขาดความเห็นอกเห็นใจและเอื้ออาทรกัน โดยนักเรียนส่วนใหญ่จะไม่ค่อยมีความผูกพันกันกับเพื่อนใหม่ที่เข้ามาเรียน ในขณะที่เดียวกันเพื่อนที่มาจากสถาบันเดียวกันอาจจะมีการจ้องที่นั่งให้กับกลุ่มเพื่อนของตนและห่วงความรู้ ไม่กล้าอธิบายให้เพื่อนต่างสถาบันได้ทราบ จึงทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะน้อยที่สุด

2. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียนที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา การคมนาคม มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชามากที่สุด อาจเนื่องจากการเดินทางในเมืองใหญ่ ๆ เช่น ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีการจราจรค่อนข้างหนาแน่นและแออัด การเดินทางแต่ละครั้งต้องกำหนดเวลาเดินทางล่วงหน้า หากที่ใดสามารถเดินทางไปได้ง่ายและสะดวกในการจอดรถ ทำให้โรงเรียนกวดวิชานั้น ๆ มีผู้นิยมไปเรียนมาก จึงมักตั้งอยู่ในบริเวณที่มีการเดินทางไป - กลับได้สะดวก มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย ดังจะเห็นได้จากสถานที่ตั้งของโรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ มักตั้งอยู่ใกล้ห้างสรรพสินค้าที่มีบริการจอดรถฟรีและปลอดภัย หรือบางที่นักเรียนมักเดินทางไปด้วยตนเองจะนิยมใช้บริการรถไฟฟ้า เช่น บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ศูนย์การค้าสยามสแควร์เซ็นเตอร์ ย่านสะพานควาย เป็นต้น สอดคล้องกับรายงานการสัมมนาของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 10) เรื่องกวดวิชาวิกฤตที่สะท้อนความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ที่ว่าการเดินทางไปเรียนกวดวิชาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียน และผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกเรียนในสถานที่ใกล้บ้านมากกว่าต้องเดินทางไกล ดังนั้น ปัจจัยด้านการคมนาคม จึงมีความสัมพันธ์มากที่สุดกับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา

2.2 ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อความสำเร็จในการเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ต้องมีจุดมุ่งหมายในการเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชา ก็คือเพื่อการทำข้อสอบในชั้นเรียนให้ดีขึ้น มีเกรดเฉลี่ยมากขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันทางการเรียนกับเพื่อนในห้องเรียนได้ บางคนมีผลการเรียนดีอยู่แล้วก็ต้องการเรียนกวดวิชาเพื่อรักษาระดับการเรียนของตนไว้ สอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 15) ที่

พบว่า นักเรียนที่เข้าเรียนกวดวิชาทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีอยู่แล้ว แต่ต้องการเรียนเพื่อรักษาผลการเรียนให้คงเดิม และอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งจัดได้ว่า มีส่วนสำคัญที่สุดก็คือ การเข้าเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตามสถาบันที่มีชื่อเสียงทั่วไป สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ ยุพา วีระไวทยะ และคณะ (2532 : 17 - 18) พบว่า การเรียนกวดวิชามีผลต่อการสอบคัดเลือกเนื่องจากกระบวนการกวดวิชาจะสอนเฉพาะวิชาที่จำเป็นในการสอบคัดเลือกเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนที่มุ่งศึกษาต่อในระดับสูง จึงให้ความสำคัญกับการกวดวิชา และจากการศึกษาของ วราพร เดชะธเนศ และคณะ (2543 : 76) พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาเห็นว่าการกวดวิชามีส่วนช่วยเพิ่มความมั่นใจในการทำข้อสอบ ด้านกำลังใจและเป็นการทบทวนวิชาที่เรียนมา ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการที่นักเรียนส่วนใหญ่ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนกวดวิชา ย่อมมีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่งจะมีผลต่อความสำเร็จในชีวิตต่อไป

2.3 ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชาเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เข้าเรียนย่อมต้องการได้รับการยอมรับจากครูที่สอนในระบบและเพื่อนในชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้มีความกล้าแสดงออกต่อหน้าคนอื่น เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองที่จะกล้าพูดกับคนอื่น กล้าเข้าร่วมกิจกรรมที่ต้องทำงานร่วมกันกับเพื่อนได้ดี อีกประการหนึ่งการเรียนในโรงเรียนกวดวิชา มักจะเต็มไปด้วยบรรยากาศ สนุกสนาน ครูให้ความเป็นกันเอง บรรยากาศในการเรียนไม่เครียด ทำให้นักเรียนกล้าพูด กล้าคิด กล้าถามมากขึ้น กลายเป็นทักษะที่ดี ต่อบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียนต่อไป

3. จากการศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียน โดยใช้ปัจจัยด้านบุคคลผู้สนใจให้เรียนกวดวิชา ด้านวัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา ด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา และด้านผลการเรียนในระบบโรงเรียน พบว่า

ปัจจัยด้านแรงจูงใจจากโรงเรียนกวดวิชา การคมนาคม เป็นปัจจัยสำคัญที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดที่สามารถทำนายความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเลือกโรงเรียนกวดวิชาที่มีการเดินทางไปเรียนได้สะดวก ทั้งการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวของผู้ปกครองที่ไปรับ – ส่ง และการเดินทางไปเรียนด้วยตนเองของนักเรียน โดยการโดยสารรถประจำทาง การโดยสารรถไฟฟ้า และลงเรือด่วน เช่น บริเวณสยามสแควร์ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และบริเวณห้างสรรพสินค้าชื่อดัง เป็นต้น ดังที่วราพร เดชะธเนศ และคนอื่น ๆ (2544, กันยายน : <http://www.geoities.com/thetutor> 2000) ได้ทำการวิจัยเรื่องการกวดวิชาไว้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่เลือกที่จะเรียนในโรงเรียนกวดวิชาที่อยู่ในแหล่งชุมชนที่เจริญ มีการเดินทางสะดวกใช้เวลาไปกลับประมาณ 1 ชั่วโมง ดังนั้น จึงทำให้พอสรุปได้ว่า นักเรียนที่จะเกิดความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา ปัจจัยหลักสำคัญที่จะชี้นำประการแรกคือ เรื่องการคมนาคม นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติ

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ

1.1 ผู้ประกอบธุรกิจโรงเรียนกวดวิชา ควรมีการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนกวดวิชาด้านความมั่นคงปลอดภัยต้องมีอาคารสถานที่ที่มั่นคง แข็งแรง ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ มีอากาศเย็นสบายถ่ายเทได้สะดวกมีความปลอดภัย และยามรักษาการณ์เพียงพอ มีโทรทัศน์วงจรปิด คอยตรวจสอบการเข้าออกของบุคคลตลอดเวลา เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและปลอดภัย จะทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสบายใจ

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับบุคคลภายในและภายนอกครอบครัวซึ่งมีส่วนร่วมในการหาข้อมูลชี้แนะร่วมตัดสินใจ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และดูแลการรับ – ส่ง ในการมาเรียนกวดวิชา ดังนั้นในแง่การตลาดควรคำนึงถึงบุคคลภายในและภายนอกครอบครัวและเพื่อรักษาระดับการเรียนให้คงเดิม หรือการเรียนให้ดีขึ้น โรงเรียนกวดวิชา จึงควรจัดหลักสูตรการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชาควรคำนึงถึงการคมนาคม ถ้าการจราจรบนถนนคับคั่ง รวมไปถึงความไม่สะดวกในการเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางหรือรถรับจ้างสาธารณะ รถส่วนบุคคล จะมีนักเรียนมาเรียนน้อย ถ้าระยะทางของโรงเรียนไกลจากบ้านมากเกินไป ก็จะมีนักเรียนมาเรียนน้อยเช่นกัน

1.4 การจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชาในครั้งต่อไป ควรคำนึงทำเลที่ตั้ง จะต้องมีการคมนาคมสะดวก การจราจรไม่ติดขัด มีที่จอดรถสะดวก มีรถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า เรือผ่านหลายสาย สามารถเดินทางได้หลายวิธี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะครั้งต่อไปดังนี้

2.1 การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการวิจัยสำหรับนักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ควรศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนโรงเรียนกวดวิชาอื่น ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชาในระดับอื่น ๆ ด้วย เช่น ประถมศึกษา เพื่อเตรียมสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลในการบริหารต่อไป

2.3 สำหรับโรงเรียนในระบบ ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยใดที่นักเรียนในระบบโรงเรียนนิยมการเรียนกวดวิชา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2539). พฤติกรรมของมนุษย์ทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนา และส่งเสริมการศึกษาอาชีพ กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- กรมวิชาการ. (2535). คู่มือการประเมินผลการเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2535). รายงานประจำปี 2535. กรุงเทพฯ : 4(ข) : 39.
- กรมวิชาการ. (2546). รายงานประจำปี 2545. กรุงเทพฯ : หน้า 39.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2535. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท..
- . (2544). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภทกวดวิชา ปี 2544. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกระทรวงศึกษาธิการ.
- . (2545). เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาไทย : แนวการดำเนินการ ปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- “กวดวิชา ค่านิยมของเด็กไทยในปัจจุบัน,” (2543, มีนาคม). <http://www.icareyou.com.hot.go.th>.
- “กวดวิชาเพื่อเอ็นทรานซ์ ธุรกิจมูลค่ากว่า 1,200 ล้านบาท,” (2544, มีนาคม). ไทยโพสต์. หน้า 9.
- กองบรรณาธิการโครงการพิเศษ. (2536). 108 กิจกรรมสร้างลูกให้เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผู้จัดการ.
- กาญจนา ชูวงศ์ และ ชุ่ม มงคล. (2526, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). “ความสัมพันธ์ระหว่างการกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17(3).
- กาญจนา ภาสุพันธ์. (2531). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ก้านทิพย์ ชาตวงศ์. (2539). “โรงเรียนกวดวิชา,” การศึกษาเอกชน. 7(64) : 13 – 14.
- “การศึกษาไทยยุคธุรกิจกวดวิชาเฟื่องฟูสวนกระแสเศรษฐกิจทรุด เด็กเห่อหรือระบบห่วย,” (2540, 30 มกราคม). ไทยรัฐ. หน้า 15.
- “การสอบเข้ามหาวิทยาลัย : โอกาสเป็นของใคร,” (2536, 19 มีนาคม). มติชนรายวัน. หน้า 9.
- “กิจกรรมเปิดเทอมยุค ไอเอ็มเอฟ : เรียนพิเศษ ...กวดวิชายังมาแรง,” (2540, เมษายน). วารสารมองเศรษฐกิจ.
- “กิจกรรมเปิดเทอมยุค ไอเอ็มเอฟ : เรียนพิเศษ ...กวดวิชายังมาแรง,” (2544). วารสารฐานเศรษฐกิจ. 15(12) : 78.

- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : อักษร
การพิมพ์.
- กัศักดิ์ สารกิตติพันธ์. (2538). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนศิษย์เก่าและครูที่มีต่อการ
บริหารงาน โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหาร
การศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544, มิถุนายน). “เปรียบเทียบการเรียนกวดวิชากับการเรียนใน
ระบบ,” *วารสารการศึกษาวันนี้*. 2 : 38.
- คำหมาน คนไค. (2537). “ศึกษาหรือกวดวิชากันแน่,” *วารสารกระจกเงา*. 2(5).
- จิรพร ศรีวัฒนากุลกิจ และ นงลักษณ์ เนียนงาม. (2544). *เอ็นทรานซ์ระบบใหม่ : ความคิด
เห็น การเตรียมพร้อม และการปรับตัว*. เชียงใหม่ : นพบุรีเพรส.
- ชิดชนก แซ่เซียว และคณะ. (2544). *ค่านิยมที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา).
สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- “ชี้เหตุแข่งกวดวิชาผลพวงพัฒนาประเทศให้ทันสมัย,” (2544, 5 พฤษภาคม). *กรุงเทพธุรกิจ
รายวัน*. หน้า 5 – 6)
- ดวงแข นรังสิยา. (2535). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษา ใน
เขตการศึกษา 3*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- “เด็กเพื่อหรือระบบห่วย,” *การศึกษาไทยยุคธุรกิจกวดวิชาเฟื่องฟูสวนกระแสเศรษฐกิจทรุด*,
(2540). *ไทยรัฐ*. หน้า 15.
- เดอะติวเดอร์. (2545). *บทสรุปสถาบันเดอะติวเดอร์*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. 20 หน้า.
- เดือนเพ็ญ เปรมจิตร. (2538). *ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับ
อนุบาลของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอค่ายบาง
ระจัน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- “ตำนานชีวิตหลากหลายเจ้าแม่สำนักติว,” (2540, 17 พฤษภาคม). *ไทยรัฐ*. หน้า 1, 5.
- “เตรียมความพร้อมอย่างมั่นใจ...เอ็นทรานซ์ระบบใหม่,” (2539, 24 มิถุนายน). *มติชนรายวัน*.
หน้า 11.
- “เตรียมเอ็นทรานซ์ความพร้อมของน.ร. ต้องอยู่เหนือการแข่งขันธุรกิจ – ความคาดหวัง.”
(2538). *เนชั่น สุดสัปดาห์*. หน้า 32.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). *ระเบียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทบวง
มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2544*. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.

- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2544, มีนาคม). <http://www.entranceinfo.mua.go.th>.
 ----- . (2544, ตุลาคม). <http://www.entranceinfo.mua.go.th>.
 ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. (2526, ตุลาคม – ธันวาคม). “เรียนเพื่ออะไร,” *วิทยากร*.
 4 : 2 – 36.
 นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
 บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
 บุษกร หมอนทอง และคนอื่น ๆ. (2542). “สรุปผลการศึกษาผลกระทบของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระบบใหม่ที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย,” *เอกสารลำดับที่ 2 การคัดเลือกนักศึกษาระบบใหม่ : GPA , PR สำคัญอย่างไร*.
 ประณม จันทิม. (2538, 29 สิงหาคม). “หนทางที่ต้องเลือก,” *สยามโพสต์*. หน้า 5.
 ประทีป ชูหมื่นไวย. (2538, กุมภาพันธ์-พฤษภาคม). “มุมมองหนึ่งของการเรียนกวดวิชา,” *วารสารการศึกษา*. 18(1).
 ประภา ดุลานนท์. (2540). *ความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกลสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอชายแดนของจังหวัดสระแก้ว*.
 ปริญญาพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
 ประภาพร เจริญกุล. (2544). *ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาและความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศบ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
 ประยูร ศรีประสาธน์. (2530, มกราคม). “องค์กรประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 58 – 59.
 ประยูร ศรีประสาธน์ และ วิไล ศิริชุมแสง. (2535). “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 17(2) : 60 – 64.
 ประหยัด ทองมาล. (2539). *ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
 “เปิดตัวเจ้ายุทธจักรสำนักกวดวิชาเงินล้าน,” (2544). *ไทยรัฐ*. หน้า 1, 5.
 “ชุด โรงเรียนกวดวิชา บทสะท้อนปัญหาการศึกษา,” (2543, ธันวาคม). *วิทยากร*.
 99(9) : 35 – 38.
 พันธ์ หันนาคินทร์. (2326). *การบริหารบุคลากรในโรงเรียน*. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
 พรรณี ช. เจนจิต. (2538). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.

- พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2544). *การวางแผนการศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พอดู สุวรรณทัต. (2530). "โรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 52-57.
- พิสิฐ วัฒนผดุงศักดิ์. (2542). "อนาคตของโรงเรียนกวดวิชา," *สารปฏิรูป*. หน้า 41 – 42.
- "โพลล์ชี้พ่อแม่ห่วงลูกถูกหลอกเสียยาที่สุด," (2545, 16 มกราคม). *กรุงเทพธุรกิจรายวัน*.
<http://www.bangkokbiznews>.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2530). "กวดวิชา : ภาพสะท้อนตัวใครตัวมันในระบบการศึกษาไทย," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 69 – 72.
- . (2545). ใน *รายงานการวิจัยเรื่องการกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ภรณ์ กิตติบุตร. (2539). *การประเมินผลขององค์การ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ภาณุกร ถาวรศักดิ์เจริญ. (2542). *การเขียนข้อความโฆษณาโน้มน้าวใจกรณีศึกษา : โรงเรียนกวดวิชา*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, นิคม ดังคะพิภพ และแมนมาศ ลีลสัตยกุล. (2532). *รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาการกวดวิชา การละสิทธิ์และการออกกลางคัน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มนัส พลายชุม. (2540). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. (2545). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองในการเรียนโรงเรียนกวดวิชา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. http://www.bangkok_biznews.
- มานะ ดิเรกวิวัฒน์. (2542). "โรงเรียนกวดวิชาปรัชญาคือการเอาชนะ," *สารปฏิรูป*. 2(14) : 10 – 14.
- เมธิณี วดีศิริศักดิ์. (2540). *การเรียนกวดวิชา : ปรากฏการณ์พิเศษทางการศึกษาในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2533). *การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จรัสสินทวงศ์.
- "ยุคเฟื่อง โรงเรียนกวดวิชา ขยายเฟรนไชส์," (2539, 2-8 ธันวาคม). *นิตยสารผู้จัดการ*. 11(522) : 41.

- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2529 – 2530, ธันวาคม – มกราคม). “บทนำ,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 5.
- “โรงเรียนกวดวิชา : ที่พึ่งของนักเรียนที่มุ่งเรียนต่อ,” (2540, 7 พฤศจิกายน). *วารสารมองเศรษฐกิจ*.
- “โรงเรียนกวดวิชาในบริเวณสยามสแควร์,” (2542, กันยายน). *วารสารจุฬาสัมพันธ์*. 42(27) : ละเอียดภรณ์ เพียงไทยสง. (2537). *การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์*. ปรินุญนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- “เลือกโรงเรียนให้ลูกโรงเรียนให้ลูก : เกมวางแผน...หวังสร้างอนาคต. (2540, 9 พฤษภาคม). *วารสารมองเศรษฐกิจ*.
- วรารพร เตชะเชนศ และคนอื่น ๆ. (2544, กันยายน). “กวดวิชา ค่านิยมของเด็กไทยในปัจจุบัน,” (ออนไลน์). <http://www.geocities.com/thetutor2000>.
- วัลย์ลักษณ์ พิริยะสุรวงศ์. (2542, เมษายน). “กวดวิชาที่ระบบแพ้คัดออก,” *สานปฏิรูป*. (2) : 4.
- . (2543). “เด็กไทยเรียนกวดวิชาเป็นอันดับ 4 ของโลก,” *สานปฏิรูป*. (3) : 9.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์). “คำเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่อง งาน ๆ บางครั้งก็พลาดได้,” *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 18(3).
- วิโรจน์ มุฮัมหมัด. (2542). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิเศษ นิพนพิทา. (2537). *การสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ตามการรับรู้ของผู้บริหาร อาจารย์แนะแนว และนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วีรณัฐ ปันทาวณิช. (2542). “วิวาทะ สอบเข้า ม.1 – ม. 4 จะมีทางออกที่ดีกว่านี้ไหม ?,” *สานปฏิรูป*. 9 : 11 – 16.
- วุทธิพันธ์ ปรัญญพฤทธิ. (2530, มกราคม). “มองการศึกษา,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 1 – 5.
- ศิริ ศรีนวลฟูตะ. (2536). *ตัวแปรที่จำแนกความสำเร็จของนักเรียนในเขตภาคเหนือในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเภทโครงการพิเศษ*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คณะ. (2539). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และ คณะ. (2541). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : ซีรฟิล์มและ
ไฮเท็กซ์.

ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์. (2540). *กวดวิชา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย. (2544, 14 พฤศจิกายน) “กวดวิชา ธุรกิจที่น่าจับตามอง”
กรุงเทพธุรกิจ. หน้า 7 – 8.

----- . (2540, 21-25 เมษายน). “ค่าใช้จ่ายต้อนรับเปิดเทอมของคนกรุงเทพฯ,” กรุงเทพ
ธุรกิจ. หน้าบทความ.

----- . (2540, 28 – 30 เมษายน). *โรงเรียนกวดวิชาที่พึงของนักเรียนที่มุ่งสอบเข้า*.
หน้า 10 – 11.

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2544, ธันวาคม). “เจาะใจ เด็กไทย กับ การเรียนอุดมศึกษา,”
<http://www.dusit.ac.th>

สมเดช รุ่งศรีสวัสดิ์. (2538). *การเปิดรับข่าวสารและทัศนคติของผู้ผลิตที่มีต่อสำนักงาน
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสาร
มวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมนึก ภัททิยธนี. (2540). *การศึกษาความพึงพอใจและปัญหานิสิตระบบพิเศษ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมพงษ์ กล้าหาญ. (2539). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อชั้นปีที่ 4 ของนักศึกษาวิชาการทหาร
ศึกษาเฉพาะกรณี กรมการรักษาดินแดน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา).
สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.

สมมาตร แจ่มจำรัส. (2543). *แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ศึกษาเฉพาะกรณี
นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกริก*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บริหารการศึกษา).
สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.

สมรภูมิ ขวัญคุ้ม. (2530). *ความพึงพอใจของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีต่อ
การจัดสวัสดิการในมหาวิทยาลัย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). “เข้ามหาวิทยาลัย : เส้นทางที่สับสน,”
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17(3) : 2.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). *ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครอง
เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณผลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (2540 – 2544)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณผลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544). *สถิติการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2544*.
กรุงเทพฯ : กองทะเบียน.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2535). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535–2539)*. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ด โปรดัคชั่น.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2530-2531, ธันวาคม-มกราคม). “โรงเรียนกวดวิชา,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2).
- สุกัญญา เกษติลป. (2542). *การสำรวจทัศนคติเกี่ยวกับระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามระบบปัจจุบันและระบบเดิม*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาสถิติประยุกต์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุขุมพงษ์ ภูริวัณโณภาส. (2540). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติศาสนกิจของครูสอนพระปริยัติธรรม*. สารนิพนธ์. สมุทรปราการ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- สุดา ทัพสุวรรณ. (ม.ป.ป.). *เอกสารประกอบการสอน วิชาภาวะผู้นำ*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุเทพ เมฆ. (2531). *ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทพาณิชยกรรม ในเขตการศึกษา 12*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัฒน์ ศรีสมฤทธิ์. (2546). *ความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามที่มีต่อการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัฒน์ สุขมลสันต์. (ม.ป.ป.). “เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร,” *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 34-51.
- สุภาภรณ์ พลนิกร. (2540). “ทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนกวดวิชาเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย,” *วารสารคู่แข่ง*. (17232) : 82 – 85.
- สุรพล เย็นเจริญ. (2531). *ความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสนห์ จามริก. (2531). *ระบบการศึกษาแพ็คดอก*. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2525). *พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2542). *เอกสารประกอบการสอนวิชาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2539). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิชัย กุลชา. (2536). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิชัย พันธเสน และคณะ. (2530). "กวดวิชา : เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 14 – 33.
- อภิชาติ เสรณีวิจัยกิจการ. (2538, 6 เมษายน). "เรียนกวดวิชา," *บ้านเมืองรายวัน*.
- Applewhite P, B. (1965). *Organizational Behavior*. New York. Prentic-Hall Inc.
- Bray, M. (1999). *The Shadow educational System: private tutoring and its applications for planners*. UNESCO : International Institute for Educational Planning. Paris.
- Engle James, Roger F., Blackwall D. and Paul W. Mineral. (1993). *Consumer Behavior*. 7th ed. Forth : The Dryden Press Inc.
- Good Carter V. (1975). *Dictionary of Education*. New York : McCrow Hill Book.
- Hammer, Robert Eugene. (1971). *Job Sati Faction of Special Class Teachers in Iowa : An Application of the Herzberg two Factors Theory*. *Dissertation Abstracts International*.
- Herzberg, Fredirick. (1966). *Motivation to work..* New York : John Wiley.
- Houle, C.O. (1961). *The Inquiry Mild*. Madison:University of Wisconsin Press.
- Hutchison, Charles W. (1972, February). "Measuring Job Satisfaction of Classification School Employees," *Disertation Abstracts International*. 32(18) : 4289 – A.
- Krejcie, Robert V. & Daryle W. Morgan. (1970). *Determining Sample Size of Research Activities,* *Educationalo and Psychological Measurement*. 50(3) : 608 – 610.
- Lee, Kye-Seung. (1998). *Parental Expectations and Satisfaction Concerning Teakwondo Centers in Taejon City and Chung-Eheong Province*. The Republic of Korea.
- Maslow, Abraham Harold. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. NewYork : Harper and Row.
- Mores, Nancy C. (1958). *Satisfactions in the White Collar Job*. Michigan : University of Michigan Press.

Perlman, Richard. (1973). *The Economic of Education*. New York : Mc.Graw – Hill.

Schiffman, Leon G. and Lielie Lazer Kanuk. (1994). 5th ed. *Consumer Behavior*.

New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice-Hall,Inc.

Smith and Kendall. (1969, Autumn). *Education and Psychology Measurment*. 57 :
425 – 620.

Wallerstein, Haver. (1971). *A Dictionary of Psychology*. Marryland : Penquin Book.

Wolman, B.B. (1973). *Dictionary of Behavioral Science*. London : Educational
Publishing Inc.

Weihrich and Koontz. (1970). *Personal Principles and Policies*. New Jersey :
Prentice-Hall Inc.

Yoder, Dale. (1970). *Personnel Principles and Policies*. New Jersey : Printice – Hall
Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์
คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อาจารย์ธีระเดช มีรุ่งเรือง
นายกสมาคมผู้บริหารและครูโรงเรียนกวดวิชา
3. อาจารย์นิตยพรรณ ศรีสารคาม
ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษานารี
4. อาจารย์ธเนศ ขำเกิด
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
5. อาจารย์รุจิเรข จิระเสวี
อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนสายปัญญา

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา : กรณีศึกษานักเรียน
โรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. โปรดอ่านคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้เข้าใจ
2. กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ
3. ขอให้ท่านตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูล
ข้อมูลที่เชื่อถือได้ อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา และพัฒนาโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์
4. คำตอบของท่านจะไม่มีข้อใดถูกหรือผิด ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่
ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ
5. ไม่ต้องเขียนชื่อของท่านลงในแบบสอบถาม

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

(นางประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล)
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความหรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่กำหนดให้ตรงกับความเป็นจริงให้ครบถ้วน

1. บุคคลผู้จูงใจให้เรียนกวดวิชา

- () บุคคลภายในครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง ญาติ
- () บุคคลภายนอกครอบครัว ได้แก่ เพื่อน รุ่นพี่ ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา
- () บุคคลภายในและภายนอกครอบครัว ได้แก่ พ่อ แม่ พี่ น้อง ญาติ เพื่อน รุ่นพี่ ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา

2. ท่านเรียนกวดวิชาเพราะ

- () ต้องการประสบความสำเร็จในการเรียน เช่น เรียนให้ทันเพื่อนในห้องเรียน เรียนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อปรับเกรดให้ดีขึ้น เพื่อปูพื้นฐานให้แน่น
- () ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นให้มากขึ้น
- () ต้องการพัฒนาความรู้ให้หลากหลาย เช่น ต้องการเรียนเนื้อหาให้มากกว่าในห้องเรียน เรียนเพื่อให้รู้ก่อนเพื่อนในชั้นเรียนปกติ ต้องการเทคนิคเรียนลัด เพื่อเข้าศึกษาต่อ

3. ท่านเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ เพราะ

- () ชื่อเสียงของโรงเรียนดี () การคมนาคมสะดวก
- () บรรยากาศและสถานที่เรียนดี () การโฆษณาและบริการดี

4. ผลการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ได้เกรดเฉลี่ย

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความที่กำหนดให้ต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าท่านมีความพึงพอใจมากน้อย

เพียงใดต่อโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์ ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำตอบ 5 ข้อ คือ

มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงข้อเดียว

มากที่สุด หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ที่	ข้อความด้านความพึงพอใจทั้ง 5 ด้าน	ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านกายภาพ					
1	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทสะดวก					
2	มีอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการ					
3	ห้องน้ำสะอาดแยก ชาย – หญิงเป็นสัดส่วน					
4	มีเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกให้					
5	มีอุปกรณ์การเรียนไว้คอยบริการ					
6	เมื่อเจ็บป่วยได้รับการดูแลอย่างดี					
	ด้านความมั่นคงปลอดภัย					
7	อาคารเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง					
8	มียามรักษาความปลอดภัยให้					
9	มีบันไดหนีไฟ					
10	มีความมั่นใจในความรู้ที่ได้รับ					
11	มีความสนุกกับการเรียน					
12	มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น					

ที่	ข้อความด้านความพึงพอใจทั้ง 5 ด้าน	ความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ					
13	ครูผู้สอนให้ความเป็นกันเอง					
14	เพื่อนในชั้นเรียนให้ความช่วยเหลือเมื่อไม่เข้าใจ					
15	ครูผู้สอนตอบข้อสงสัยได้ดี					
16	รู้สึกผูกพันกับเพื่อนในชั้นเรียน					
17	กล้าซักถามครู					
18	ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในชั้นเรียน					
	ด้านการได้รับการยกย่อง					
19	สามารถทำคะแนนได้ดีขึ้น					
20	สามารถเตรียมแข่งขันทางวิชาการ					
21	ผลการเรียนดีขึ้นทำให้บิดา มารดาชมเชย					
22	ได้รับการยกย่องจากครูที่โรงเรียน					
23	เพื่อน ๆ ที่โรงเรียนต่างชมเชยความสามารถ					
24	ครูให้การยอมรับในความสามารถ					
	ด้านการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ					
25	ทำให้อยอมรับจุดบกพร่องของตนเองในการเรียน					
26	ตั้งใจจะแก้ไขปรับปรุงตนในการเรียน					
27	เห็นคุณค่าของการเรียน					
28	หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
29	มีวินัยในการทำการบ้าน และการอ่านหนังสือ					
30	มีเป้าหมายรักษาระดับการเรียนให้ดีอยู่เสมอ					
31	หมั่นปรับปรุงตนเองสำหรับการเรียนที่สูงขึ้นเพื่อการเลือกอาชีพที่ต้องการ					

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Item – total Statistics

	Corrected Item – Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q1	.6216	.9124
Q2	.6152	.9123
Q3	.5593	.9132
Q4	.4835	.9144
Q5	.5415	.9134
Q6	.2923	.9167
Q7	.5089	.9139
Q8	.4853	.9143
Q9	.3855	.9155
Q10	.3095	.9165
Q11	.4115	.9152
Q12	.2095	.9179
Q13	.4837	.9145
Q14	.5508	.9133
Q15	.5168	.9141
Q16	.4774	.9146
Q17	.4823	.9145
Q18	.6281	.9124
Q19	.4777	.9144
Q20	.6434	.9119
Q21	.5042	.9140
Q22	.4408	.9149
Q23	.6551	.9116
Q24	.6719	.9113
Q25	.5795	.9131
Q26	.5904	.9127
Q27	.6544	.9120
Q28	.5617	.9135
Q29	.3244	.9166
Q30	.3288	.9168
Q31	.3172	.9167

Alpha = 0.9167

ภาคผนวก ค.

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนกวดวิชา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา
พ.ศ 2545

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ เห็นสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ.2544 ให้เหมาะสมและเอื้อประโยชน์แก่ผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 มาตรา 17 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า " ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ. 2545 "
- ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ.2544

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

" โรงเรียน " หมายความว่า โรงเรียนทกววิชาที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทกววิชาบางวิชาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับมัธยมศึกษา

" สื่อ " หมายความว่า เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เป็นการเรียนการสอน เช่น เครื่องวีดิทัศน์ ระบบโทรทัศน์วงจรปิด เครื่องมือหรืออุปกรณ์ใด ๆ ที่สามารถถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงจากสถานที่แห่งหนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งได้

" เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน " หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาหรือครูผู้ช่วย ซึ่งมีหน้าที่ดูแลความประพฤติของนักเรียนและรักษาระเบียบแบบแผนของห้องเรียน ดูแลการใช้สื่อและสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน

/ข้อ 5 ลักษณะ.....

ข้อ 5 ลักษณะการจัดการเรียนการสอน

5.1 จัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูเป็นผู้สอน

5.2 จัดการเรียนการสอนในลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ

5.3 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ

ข้อ 6 สถานที่ตั้งโรงเรียนและอาคาร

6.1 สถานที่และบริเวณที่ตั้งโรงเรียนต้องมีลักษณะกว้างขวางและเหมาะสมพอแก่กิจการของโรงเรียน โดยต้องมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า 100 ตารางเมตร ไม่ขัดต่อสุขลักษณะหรือนามัยของนักเรียน การคมนาคมสะดวก ตั้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีไม่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม ที่อาจเกิดภัยอันตรายใด ๆ หรืออยู่ใกล้สถานที่อื่นที่ไม่เหมาะสมแก่กิจการของโรงเรียน

6.2 ต้องมีกรรมสิทธิ์ในอาคารหรือกรณีเช่าต้องมีสัญญาเช่าอาคาร จาก ผู้มีสิทธิในการให้เช่ามีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยระบุวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อใช้จัดตั้งโรงเรียน ยกเว้นกรณีการเช่าที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ราชพัสดุ ที่ศาสนสมบัติกลาง ที่ธรณีสงฆ์ หรือท้องที่การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ

6.3 อาคารต้องเป็นเอกเทศ หรืออาคารร่วมต้องแยกเป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกับกิจการอื่นและเป็นอาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรงเพียงพอที่จะใช้จัดการเรียนการสอน

6.4 ต้องเป็นอาคารที่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้างหรือใบอนุญาตต่อเติมอาคารจากทางราชการให้ใช้เป็นอาคารเรียนเพื่อการศึกษา เว้นแต่ในกรณีที่ไม่สามารถหาเอกสารจากทางราชการได้ ให้วิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร

ข้อ 7 ห้องเรียน

7.1 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูเป็นผู้สอน ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 45 คน

7.2 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนลักษณะผสม โดยมีทั้งครูผู้สอนและสื่อ ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 90 คน

7.3 ห้องเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน จำนวนนักเรียนไม่เกินห้องละ 90 คน

7.4 ห้องเรียนที่จัดแบบห้องบรรยายขนาดใหญ่ที่สามารถมองเห็นครูผู้สอน อาจจะมีนักเรียนเกินห้องละ 90 คน ใช้เกณฑ์คำนวณความจุ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน และจะต้องเพิ่มสื่อ และเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตามสัดส่วนนักเรียน

ข้อ 8 การจัดอาคารสถานที่และความปลอดภัย

8.1 ห้องเรียน ห้องประกอบ ต้องมีแสงสว่างพอเพียงและมีระบบถ่ายเทอากาศ
ที่ถูกต้องลักษณะ

8.2 มีห้องธุรการและหรือห้องพัสดุแยกต่างหากจากห้องเรียน

8.3 จัดให้มีพื้นที่หรือห้องสำหรับพักผ่อนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีอยู่
ตามสมควร

8.4 จัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาดถูกต้องลักษณะให้เพียงพอตามจำนวนนักเรียน
ที่มีอยู่

8.5 มีห้องส้วมแยกชาย-หญิง โดยถืออัตราส่วนจำนวนนักเรียน 35 คนต่อ 1 ที่
สำหรับการเปิดสอนในแต่ละรอบเกิน 20 คนขึ้นไปให้เพิ่มอีก 1 ที่

8.6 ต้องจัดให้มีทางหนีไฟตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือให้เป็นไป
ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 47 (พ.ศ.2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522
ในเรื่องการป้องกันอัคคีภัย

ข้อ 9 เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน และการใช้สื่อ

9.1 ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนตลอดเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน
ในอัตราส่วน 1 คน ต่อนักเรียน 1 ห้อง

9.2 สื่อโทรทัศน์หรือฉากรับภาพ ต้องมีขนาดใหญ่เพียงพอให้นักเรียน
สามารถมองเห็นและเข้าใจเรื่องราวที่นำเสนอได้อย่างชัดเจน โดยจะต้องให้มีสื่ออย่างน้อย 1 เครื่อง
ต่อนักเรียน 15 คน

ข้อ 10 คุณสมบัติของครู และเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียน

10.1 ครูจะต้องมีความรู้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนด
ความรู้และประสบการณ์ของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่ และความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาต
ให้เป็นครูโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

10.2 เจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา
หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และมีทักษะในการใช้สื่อ

ข้อ 11 ค่าธรรมเนียมการเรียน

11.1 การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน โดยให้เก็บได้ในอัตรา ดังนี้ การเรียนการสอนโดยใช้ครูผู้สอนให้เก็บในอัตราที่สูงกว่า
การเรียนการสอนโดยใช้สื่อผสมครู ส่วนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเป็นเครื่องมือจะต้องเก็บในราคาต่ำสุด

/11.2 กรณีที่นักเรียน...

11.2 กรณีที่นักเรียนได้ชำระค่าธรรมเนียมการเรียนแล้ว มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าเรียนตามหลักสูตรที่สมัครเรียน ให้ผู้รับใบอนุญาตคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนให้แก่นักเรียนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบการของโรงเรียน ส่วนอัตราการคืนเงินให้เป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

ข้อ 12 ให้ผู้รับใบอนุญาตคิดประกาศให้เห็นได้ชัดเจนในเรื่องต่อไปนี้ คือ

12.1 ใบอนุญาตให้ดำเนินการกิจการโรงเรียน

12.2 ใบอนุญาตให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

12.3 เกณฑ์มาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน

12.4 ข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น รายชื่อครูอาจารย์ และหลักสูตรการเรียน

ข้อ 13 โรงเรียนจะต้องจัดทำรายงานการดำเนินการเสนอต่อผู้อนุญาตทุกปี และจะต้องมาขึ้นขอต่อใบอนุญาตทุก ๆ 3 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด

ข้อ 14 ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

(นายปองพล อดิเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
เรื่อง การคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนของโรงเรียนเอกชน มาตรา 15(2) ประเภททกววิชา

อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ. 2545 ข้อ 11.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงกำหนดหลักเกณฑ์การคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชาไว้ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนต้องคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียน 100% ในกรณีไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของนักเรียน หรือนักเรียนไม่สามารถเรียนตามที่สมัครไว้ เนื่องจากมีความจำเป็น โดยมีหลักฐานเป็นที่เชื่อถือได้มาแสดง
2. โรงเรียนต้องคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียน 90% ในกรณีนักเรียนแจ้งความจำนงค์เป็นลายลักษณ์อักษร ขอยกเลิกการเรียนโดยแจ้งล่วงหน้าก่อนเปิดทำการสอนในรายวิชานั้น ไม่น้อยกว่า 7 วัน
3. โรงเรียนต้องคืนเงินค่าธรรมเนียมการเรียน 80% ในกรณีนักเรียนได้มาเรียนในครั้งแรกแล้วไม่ประสงค์จะเรียนต่อโดยแจ้งเหตุผลและความจำเป็นให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร หลังการเรียนครั้งแรกไม่เกิน 3 วัน
4. โรงเรียนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการเรียนคืนตามอัตราในข้อ 1, 2, และ 3 ให้กับนักเรียนทันทีที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากนักเรียนว่าไม่ประสงค์จะเรียนต่อไป และขอรับเงินคืน
5. โรงเรียนต้องออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมการเรียนที่ได้รับจากนักเรียนตามความเป็นจริง

ประกาศ ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

(นางพรนิภา ลิ้มปทยอม)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

**คำแนะนำในการจัดตั้งโรงเรียนเอกชน
ประเภททกววิชา หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ**

ก่อนการจัดตั้งโรงเรียนควรเตรียมการ ดังนี้

อาคารสถานที่

1. ต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภททกววิชา พ.ศ. 2544
2. ต้องดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันอัคคีภัยในโรงเรียนทกววิชา

บุคคลที่เกี่ยวข้องในกิจการโรงเรียนทกววิชา

1. ผู้รับใบอนุญาต อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ความรู้ไม่ต่ำกว่าชั้น ม.3 ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด ถ้าเป็นนิติบุคคลจะต้องมีผู้ลงนามแทน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้น (ยกเว้นเรื่องความรู้และทรัพย์สิน)
2. ผู้จัดการ อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ความรู้สามัญไม่ต่ำกว่า ม.6 ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด
3. ครูใหญ่ อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ความรู้สามัญไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา มีประสบการณ์เคยทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

* ผู้ขอจัดตั้งจะต้องเขียนโครงการจัดตั้งโรงเรียน ระเบียบการอย่างละ 3 ชุด
ส่งพร้อมคำร้องขอจัดตั้งโรงเรียน *

มาตรการในการป้องกันอัคคีภัยในโรงเรียนกวดวิชา

.....

ด้วยกรุงเทพมหานครได้อาศัยกฎกระทรวงฉบับที่ 47 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กำหนดมาตรการในการป้องกันอัคคีภัยในโรงเรียนกวดวิชา ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องกับมาตรการข้างต้น สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงให้ผู้ยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการดำเนินการโรงเรียนกวดวิชา ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

1. จัดให้มีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ โดยให้มี 1 เครื่องต่อพื้นที่ไม่เกิน 1,000 ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน 45.00 เมตร แต่ไม่น้อยกว่าชั้นละ 1 เครื่อง การติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือนี้ ต้องติดตั้งให้ส่วนบนสุดต้องตัวเครื่องสูงจากระดับพื้นอาคารไม่เกิน 1.50 เมตร ในที่มองเห็น สามารถอ่านคำแนะนำการใช้ได้ และสามารถเข้าใช้สอยได้สะดวก และต้องอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

2. จัดให้มีการติดตั้งระบบไฟส่องสว่างสำรอง เพื่อให้มีแสงสว่างมองเห็นทางเดินได้ขณะเพลิงไหม้ และมีป้ายบอกขึ้น และป้ายบอกทางหนีไฟที่ด้านใน และด้านนอกของประตูหนีไฟทุกชั้น ด้วยตัวอักษรที่สามารถมองเห็นและอ่านได้ชัดเจน โดยตัวอักษรต้องมีขนาดความสูงไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร

3. จัดให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนเพื่อให้หนีไฟ ที่สามารถส่งเสียง หรือสัญญาณให้คนที่อยู่ในอาคารได้ยินหรือทราบอย่างทั่วถึง

4. จัดให้มีป้ายเรืองแสง หรือเครื่องหมายไฟฟ้าแสงสว่างด้วยไฟสำรองฉุกเฉิน บอทางออกสู่บันไดหนีไฟ ติดตั้งเป็นระยะตามทางเดินและบริเวณหน้าประตูหรือทางออกสู่บันไดหนีไฟ ส่วนประตูทางออกจากบันไดหนีไฟสู่ภายนอกอาคารหรือชั้นที่มีทางหนีไฟได้ปลอดภัยต่อเนื่อง ให้ติดตั้งป้ายที่มีแสงสว่างข้อความ “ทางออกหนีไฟ” หรือ “FIRE EXIT” หรือเครื่องหมายที่มีแสงสว่างแสดงว่าเป็นทางออกหนีไฟให้ชัดเจน และบริเวณทางหนีไฟจะต้องไม่มีสิ่งกีดขวาง

5. จัดให้มีการติดตั้งแบบแปลนแผนผังของอาคารแต่ละชั้นแสดงตำแหน่งห้องต่าง ๆ ทุกห้อง ตำแหน่งที่ติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงต่าง ๆ ประตูหนีไฟของชั้นนั้น ติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน และบริเวณพื้นชั้นล่างของอาคาร ต้องจัดให้มีแบบแปลนแผนผังของอาคารทุกชั้นเก็บรักษาไว้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก

6. อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไป ให้ติดตั้งบันไดหนีไฟที่ไม่ใช่บันไดในแนวดิ่ง เพิ่มจากบันไดหลักให้เหมาะสมกับพื้นที่อาคารแต่ละชั้น เพื่อสามารถลำเลียงบุคคลทั้งหมดในอาคารออกนอกอาคารภายในเวลาอันรวดเร็ว โดยไม่ถือเป็นการดัดแปลงอาคาร แต่ต้องยื่นแบบ

แปลนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบ และบันไดหนีไฟต้องมีลักษณะดังนี้

6.1 บันไดหนีไฟภายในอาคาร ต้องมีผนังโดยรอบที่ทำด้วยวัสดุที่ไม่ติดไฟ หรือบันไดหนีไฟภายนอกอาคาร บันไดชั้นล่างสุดทำอยู่ห่างจากพื้นดินไม่เกิน 3.50 เมตร บันไดแต่ละช่วงไม่เกินความสูงระหว่างชั้นของอาคาร มีความกว้างไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 22 เซนติเมตร และลูกตั้งสูงไม่เกิน 20 เซนติเมตร

6.2 ช่องประตูสู่บันไดหนีไฟเป็นบานเปิดทำด้วยวัสดุที่ไม่ติดไฟ พร้อมติดตั้งอุปกรณ์ชนิดที่บังคับบานประตูปิดได้เอง เพื่อป้องกันควันและเปลวไฟ มิให้เข้าสู่บันไดหนีไฟ และมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร สูงไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร สามารถเปิดได้สะดวกและไม่มีสิ่งกีดขวางทางหนีไฟ สามารถหนีไฟจากบันไดหนีไฟต่อเนื่องกันถึงระดับดินหรือออกสู่ภายนอกอาคารที่ระดับไม่ต่ำกว่าชั้นสองได้โดยสะดวก และปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ / ชื่อสกุล	ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 16 พฤษภาคม 2500 38 / 28 ซอย 3 หมู่บ้านมหาดไทย 1 พุทธมณฑล สาย 1 บางระมาด ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าของและผู้ได้รับใบอนุญาตโรงเรียนบ้านวิชาการ และโรงเรียนกวดวิชาอาจารย์สุทัศน์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านวิชาการ 601 - 2 ชั้น 6 อาคารสำนักงานเซ็นทรัล ปิ่นเกล้า โรงเรียนกวดวิชาอาจารย์สุทัศน์ 238 ชั้น 2 โรงภาพยนตร์ลิโด้ สยามสแควร์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2515	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
พ.ศ. 2517	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นต้น (ป.กศ.ต้น) จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2519	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) จาก จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2523	กศ.บ. (คณิตศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ